

مشعل ۸۹۱

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۳۱ شهریور ۱۳۹۷

گزارش «مشعل» از خودکفایی در کارگاه مرکزی اهواز

تحریم ها را دور زدیم

فراخوان داوری اشعار کارکنان صنعت نفت

شاعرانه های صنعت نفت در راه است...

● تمامی کارکنان صنعت بزرگ نفت که دستی در شعر و شاعری دارند، می توانند اشعار خود را تا پایان شهریور برای «مشعل» ارسال کنند.

● شعرهای ارسالی داوری می شوند و آثار منتخب در «مشعل» به چاپ خواهد رسید.

اشعار خود را به نشانی الکترونیکی زیر ارسال کنید
Email:mashal@mop.ir

شاعرانه های خود را به «مشعل» بسپارید...

مشعل

WWW.MASHAL.IR

هفته
داوری اشعار
کارکنان صنعت نفت

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهربانی
دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برتجی، آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیمان، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعید محمدیگی،

آنتیبه و فنی

صفحه آرا: احسن گلپایگانی، بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضارستمی، مجتبی محمدقلی، ترگس مختار

ویراستاری: زهرا شهساز، مرضیه بیگی فرانی

خروجچین: رقیه مصطفوی

همراهی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۶
معاون وزیر نفت:
**تنظیم بازار پتروشیمی
در بخش پایین دستی
به عهده وزارت صمت
است**

نمایشگاهی از
جنس
خودکفایی
۱۴

پژوهشگاه
صنعت نفت
در نقش توسعه
دهنده فناوری
ظاهر شود

۵
گسترش همکاری
ایران و ترکمنستان در
زمینه سوآپ گاز

نکاتی برای آغاز مدرسه
۳۸

○ شنبه ۳۱ شهریور ۱۳۹۷ ○
نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی
ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

۱۲
خرید ۸۴ قلم
کالای تولید مشابه
داخلی ممنوع شد

ریشه‌های
تاریخی جنگ
ایران و عراق
۲۶

کاهش مصرف سوخت با طرح جایگزینی
۲۱

۸۹۱
تجزیه مشعل از توده گازی در کارگاه مرکزی اهواز
**تحریم هارا
دور زدیم**

ایران و جهان
را با بال نفت
بگردید
۳۴
عکس:
یونس خادمی

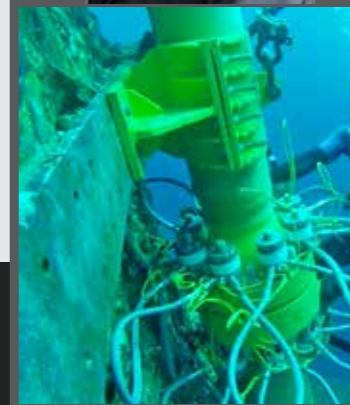
کاهش
آسیب پذیری
با سد
پدافند غیر عامل
۱۶

احمدی: چون
می خواهیم
قهرمان شویم
۴۱

۱۸

مشعل بدون دود
اهواز ۳ راه اندازی
شد

مرد دریا
هم مهارت هم
اخلاق می خواهد
۴۴

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد
سایت مشعل شوید.
۲۰

رئیس جمهوری در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی بر لزوم حمایت همه دستگاه‌ها از ابتکارهای وزارت نفت و تقویت

بانک مرکزی تاکید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری، روز شنبه

رئیس جمهوری تاکید کرد:

لزوم حمایت همه دستگاه‌ها از ابتکارهای وزارت نفت

(۲۴ شهریورماه) در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی که با حضور اعضا تشکیل شد، تاکید کرد: با توجه به اقدام‌های خصمانه دولت آمریکا برای کاهش فروش نفت ایران و کارشکنی در مناسبات بانکی خارجی، از همه دستگاه‌ها می‌خواهیم که در جهت حمایت از ابتکارهای وزارت نفت و تقویت بانک مرکزی اقدام کنند.

اعضای شورای عالی هماهنگی اقتصادی همچنین پیشنهادهای وزارت نفت درباره تنوع روش‌های عرضه و فروش نفت را بررسی و تصویب کردند.

گزارش مربوط به ساماندهی بانک‌ها و مؤسسه‌های اعتباری نیز در این جلسه ارائه و همسو با اصلاح نظام بانکی کشور و صیانت از سپرده‌های مردم، تصمیم‌های لازم گرفته شد.

بازار، تحمل صفر شدن صادرات نفت ایران را ندارد

نماینده ایران در هیئت عامل اوپک اعلام کرد: بازار بیش از آن با محدودیت عرضه روبه‌رو است که بتواند هدف آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران را تحمل کند. به گزارش خبرگزاری رویترز از لندن، حسین کاظم‌پور اردبیلی، نماینده ایران در هیئت عامل اوپک، جمعه (۲۳ شهریورماه) اعلام کرد: قطع کامل صادرات نفت ایران برای آمریکا دشوار خواهد بود، زیرا بازار نفت اکنون با محدودیت عرضه روبه‌رو است و تولیدکنندگان نفت رقیب ایران نمی‌توانند کمبودهای بازار را جبران

کنند.

وی با اشاره به این که کمبود عرضه در بازارهای جهانی به معنای آن است که آمریکا نمی‌تواند به هدف صفر کردن صادرات نفت ایران دست یابد، گفت: هیچ ظرفیت مازادی در هیچ کجا وجود ندارد. پس از تصمیم اوپک برای جبران کمبود عرضه نفت خود و پایبندی ۱۰۰ درصدی به سهمیه تولید، عربستان تولید خود را کمتر از برآوردهای اولیه افزایش داده است. کاظم‌پور درباره توانایی دیگر تولیدکنندگان نفت برای افزایش بیشتر تولید، ابراز تردید کرده است.

سازوکار جدید همکاری اوپک و متحدانش

اوپک و متحدانش قصد دارند اتحاد کنونی خود را که از اواخر سال ۲۰۱۶ میلادی آغاز شد، نهادینه و همیشگی کنند. توافق کنونی کاهش تولید که از آغاز سال ۲۰۱۷ میلادی اجرایی شد، کمک کرد که اکت و دو ساله قیمت نفت، متوقف شود.

نواک در پاسخ به پرسشی درباره امکان تمدید کاهش تولید نفت در سال ۲۰۱۹ میلادی اعلام کرد: همکاری گسترده‌تر، یک مرحله تکاملی برای توافق کنونی کاهش تولید است.

وی گفت: اینها مرتبط هستند؛ توافق همکاری گسترده‌تر، توسعه توافق کنونی همراه با تغییراتی در سازوکار هاست.

وزیر انرژی روسیه همچنین با اشاره به احتمال اصلاح توافق جهانی کاهش تولید نفت گفت: اکنون لازم است نتایج مربوط به سه ماه سوم ۲۰۱۸ و همچنین پیش‌بینی‌های مربوط به سه ماه چهارم این سال و سه ماه نخست ۲۰۱۹ را تحلیل کنیم؛ پس از آن درباره پیشنهادهای قطعی بحث خواهیم کرد.

توافق جهانی کاهش تولید نفت، باید توافق برای همکاری گسترده‌تر را در ماه دسامبر متحدانش از یکم ژانویه ۲۰۱۹ (۱۱ دی‌ماه امسال) اجرایی کند.

به گزارش پایگاه خبری پلاتس از ولادپوستوک، الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، باور دارد که سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش در

توافق جهانی کاهش تولید نفت، باید توافق برای همکاری گسترده‌تر را در ماه دسامبر متحدانش از یکم ژانویه ۲۰۱۹ (۱۱ دی‌ماه امسال) اجرایی کند.

به گزارش پایگاه خبری پلاتس از ولادپوستوک، الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، باور دارد که سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش در

تکذیب خروج پتروشیمی‌ها از بورس کالا

و امور بین‌الملل هلدینگ خلیج فارس آمده است: متأسفانه در گفت‌وگوی منتشر شده بورس نیوز با جعفر ربیعی، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (هلدینگ خلیج فارس) انتخاب تیتری غلط، سبب برداشت‌های اشتباه مبنی بر خروج پتروشیمی‌ها از بورس کالا شده است.

همان‌طور که در متن گفت‌وگو نیز اشاره شده مجدداً تاکید می‌شود، در توافقات صورت گرفته با تشخیص وزارت صمت، تنها تعداد محدودی از مصرف‌کنندگان مهم مواد پتروشیمی مثل شرکت‌های داروسازی که تولیدات آنها برای کشور ضروری است و جزء کالای اساسی هستند، برای تهیه نیازهای خود از پتروشیمی‌ها از رقابت در بورس معاف می‌شوند. بر اساس توافق انجام شده، این تعداد محدود که از سوی دستگاه‌های مسئول شناسایی و معرفی خواهند شد، می‌توانند به صورت مستقیم مواد پتروشیمی مورد نیاز پتروشیمی خود را با امضای قرارداد مستقیم با پتروشیمی‌ها و با قیمت بورس، خریداری کنند.

بار دیگر تاکید می‌شود تمهید اندیشیده شده برای تعداد محدودی از شرکت‌های تولیدکننده کالاهای راهبردی کشور به معنای خروج پتروشیمی‌ها از بورس کالا نیست و عرضه محصولات پتروشیمی کماکان در بورس کالا ادامه خواهد یافت.

در توافقاتی انجام شده با تشخیص وزارت صمت تنها تعداد محدودی از مصرف‌کنندگان مهم مواد پتروشیمی مانند شرکت‌های داروسازی که تولید آنها برای کشور ضروری است، برای تهیه نیازها خود از پتروشیمی‌ها از رقابت در بورس معاف می‌شوند.

در پی انتشار گفت‌وگویی با مدیرعامل هلدینگ خلیج فارس با تیتیر «خروج محصولات پتروشیمی از بورس کالا تایید شد»، این خبر تکذیب می‌شود. در جوابیه منتشر شده از سوی روابط عمومی

ادامه

بی‌ثباتی در بازار نفت

به گزارش خبرگزاری رویترز از نیویورک، قیمت شاخص نفت خام برنت پس از جهش اولیه، سرانجام ۹ سنت کاهش یافت و به ۷۸ دلار و ۹ سنت به ازای هر بشکه رسید. آمریکا ضد مشتریان نفت ایران، گمانه‌زنی‌ها دلیلی‌تی‌ای آمریکا با ۴۰ سنت رشد، به ۶۸ دلار و ۹۹ سنت برای هر بشکه رسید. خام برنت با قیمت بالای ۷۹ دلار عمر شمار دک‌های حفاری را افزایش دادند که

نشان‌دهنده برنامه آنها برای افزایش تولید نفت در آینده است. از سوی دیگر، مؤسسه مشاور پترومتریکس اعلام کرد: در پی تحریم‌های آمریکا ضد مشتریان نفت ایران، گمانه‌زنی‌ها درباره قیمت نفت بالای ۸۰ دلار افزایش داشته است، اما تاکنون خرید شاخص نفت خام برنت با قیمت بالای ۷۹ دلار عمر کوتاهی داشته است.

رئیس دفتر رئیس جمهوری اعلام کرد:

گسترش همکاری ایران و ترکمنستان در زمینه سوآپ‌گاز

رئیس دفتر رئیس جمهوری توسعه همکاری‌ها در زمینه سوآپ‌گاز بین ایران و ترکمنستان را یکی از برنامه‌های خود سفر اخیر خود به عشق‌آباد دانست و اعلام کرد که کمیته نفت و گاز بین دو کشور تشکیل می‌شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، محمود واعظی، پس از دیدار با قربان‌قلی بردی‌محمدف، رئیس جمهوری، رشید مدروف، وزیر امور خارجه و برخی دیگر از مقام‌های ترکمنستان در سفر اخیر خود به عشق‌آباد در مصاحبه با تلویزیون ملی ترکمنستان گفت: اگر چه این سفر کوتاه بود، اما دستاوردهای خوبی داشت و امیدوارم زمینه‌های لازم برای توسعه همکاری و تعاملات گسترده بین دو کشور و ملت ایران و ترکمنستان هر چه سریع‌تر آماده شود.

وی در تشریح سفر خود به ترکمنستان با بیان این که این سفر همسوی با تحقق شدن برخی اهداف انجام می‌شود که در دیدار اخیر رؤسای جمهوری دو کشور تعیین شده بود، افزود: مسائل بسیار مهمی در دیدار با رئیس جمهوری ترکمنستان مطرح شد که مجموع این مباحث می‌تواند نقشه راهی برای اهداف دو کشور و اهداف دو رئیس جمهوری ارائه کند. رئیس دفتر رئیس جمهوری تصریح کرد: از تقای سطح روابط اقتصادی دو کشور تا حدود ۶۰ میلیارد دلار یکی از این اهداف است که با آماده شدن این نقشه راه، در طول ۱۰ سال آینده دو کشور در حوزه صنعت و تجارت، حمل و نقل و خدمات فنی مهندسی همکاری‌های پیشرفته‌ای خواهند داشت و از آن گذشته برخی از توافقات قبلی که تاکنون به مرحله عملیاتی نرسیده بود نیز عملیاتی خواهند شد. واعظی تاکید کرد: به همین منظور و با هدف عملیاتی کردن توافقات قبلی دو کشور، مباحث خوبی در مذاکرات دوم با وزیر امور خارجه ترکمنستان و سایر مقام‌های مسئول این کشور انجام و مقرر شد کمیته‌های تجارت و بانک، گمرک، نفت و گاز، همکاری‌های سیاسی و اسناد، حمل و نقل و صنعت برق میان دو کشور تشکیل می‌شود.

وی اعضای این کمیته‌ها را متشکل از مقام‌های مسئول ایرانی که در این سفر حضور داشتند دانست و ابراز امیدواری کرد که مسئولان این دستگاه‌ها در ایران به همراه مسئولان دستگاه‌های مشابه در ترکمنستان که هنوز در حال مذاکره هستند، بتوانند به توافقاتی خوبی در این مسیر برسند. رئیس دفتر رئیس جمهوری همکاری‌های سوآپ‌گاز میان دو کشور، توسعه همکاری‌های بانکی، خدمات فنی و مهندسی را یکی دیگر از برنامه‌های خود در این سفر اعلام کرد و گفت: مقرر شد پروژه بزرگ پل سرخس که هر دو کشور با هم انجام داده‌اند، در قسمت ریلی و جاده‌ای به بهره‌برداری برسد.

در بیست‌ویکمین نشست کمیسیون انرژی و محیط زیست

اتاق بازرگانی تهران، وضع جمع‌آوری گازهای همراه مشعل در مناطق نفت‌خیز کشور و برنامه‌های دولت برای این طرح‌ها بررسی شد. روح‌الله مهدوی، مدیر موسسه مطالعات انرژی سبحان در این باره گفت: مناطق نفت‌خیز جنوب کشور بهترین مکان برای بخش خصوصی از نظر جمع‌آوری گازهای همراه مشعل است. حدود سه میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌شود که میزان سوزاندن گازهای همراه در این حوزه نزدیک به ۱۷.۵ میلیون مترمکعب در روز است. وی به طرح‌های اجرا شده شرکت ملی نفت ایران برای جمع‌آوری گاز مشعل اشاره کرد و افزود: این شرکت ۱۲ واحد NGL برای جمع‌آوری گازهای همراه نفت به اجرا گذاشت که در سال ۱۳۹۰ تصمیم گرفته شد این واحدها به بخش خصوصی واگذار و فروش گازهای مشعل به بخش خصوصی در قالب مزایده انجام شود. مهدوی تصریح کرد: هم اکنون واگذاری ۴۰ طرح جمع‌آوری گازهای مشعل به واحدهای پتروشیمی از سوی دولت در حال بررسی است و حجم سرمایه‌گذاری در این طرح‌ها از ۷۰۰ میلیون تا دو میلیارد دلار برآورد می‌شود. در ادامه جلسه کمیسیون انرژی پارلمان بخش خصوصی، سپروس امیری، مدیرعامل شرکت پالایش گاز ایلام نیز گفت: هم اکنون در کشور هفت پالایشگاه گازی وجود دارد که میزان ضرایب گاز مشعل در پنج پالایشگاه از این تعداد، کمتر

کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی تهران همچنین بسته پیشنهادی اقدام‌های دولت و مجلس به منظور کاهش هدرروی و سوزاندن گازهای مشعل را تدوین خواهد کرد و در اختیار مرجع تصمیم‌گیر کشور قرار خواهد داد.

از ۰.۸ است. رضا پدیدار، رئیس کمیسیون انرژی و محیط زیست اتاق بازرگانی تهران نیز با اشاره به این که این کمیسیون، بیانیه‌ای با رویکرد ایجاد گفت‌وگو ملی در حوزه جمع‌آوری و بهره‌برداری از گازهای همراه مشعل صادر خواهد کرد، گفت:

موافقت شورای اقتصاد با طرح توسعه

دومیدان نفتی

شورای اقتصاد با درخواست وزارت نفت درباره طرح توسعه و بهره‌برداری از میدان‌های نفتی سپهر و جفیر و دریافت مجوز از محل منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران برای بلوک اکتشافی مهر موافقت کرد. به گزارش شانا و به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی معاون اول رئیس جمهوری، اسحاق جهانگیری، روز دوشنبه، ۲۶ شهریورماه در جلسه شورای اقتصاد با تأکید بر تسریع در روند بررسی درخواست‌های دستگاه‌های اجرایی، از دبیرخانه شورا خواست به منظور سرعت بخشیدن و ایجاد وحدت رویه در روند بررسی درخواست‌ها، دستور عملی برای نحوه بررسی توجیه مالی، فنی، اقتصادی و زیست‌محیطی تدوین شود. معاون اول رئیس جمهوری با اشاره به تدوین پیش‌نویس بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور از سوی سازمان برنامه و بودجه، از دبیرخانه شورای اقتصاد خواست، بررسی این بخشنامه را در دستور کار جلسه آینده شورا قرار دهد. در این نشست که وزیران نفت، نیرو، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، سرپرست وزارت امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز حضور داشتند، درباره درخواست پنج وزارتخانه بحث و تبادل نظر شد و پس از ارائه گزارش و توضیح درباره توجیه‌های فنی، مالی، اقتصادی و زیست‌محیطی طرح‌ها از سوی وزیران مربوطه، تصمیم‌های لازم گرفته شد. قرارداد توسعه یکپارچه میدان‌های نفتی جفیر و سپهر، اواخر اسفند پارسال بین علی‌کارد، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مهدی میرمعزی، مدیرعامل شرکت گسترش انرژی پارساگاد امضا شد تا به این ترتیب، برای نخستین بار یک شرکت اکتشاف و تولید ایرانی به عنوان پیمانکار اصلی در قراردادهای جدید نفتی ایفای نقش کند. با اجرای کامل این طرح، ضمن افزایش ظرفیت تولید نفت خام کشور در منطقه غرب کارون، زمینه‌های اشتغال گسترده در استان خوزستان ایجاد می‌شود و بازار کار مناسبی به ویژه برای ایجاد و توسعه کارگاه‌های تعمیر و بازسازی پمپ‌های ESP و دیگر تجهیزات مربوط به وجود خواهد آمد.

امیدواری دبیرکل اوپک به توافق بلندمدت

باغیر اوپکی‌ها

دبیرکل اوپک ابراز امیدواری کرد که این سازمان و متحدانش بتوانند در ماه دسامبر امسال درباره همکاری بلندمدت به توافق دست یابند. به گزارش خیرگزاری رویترز از فجیره امارات، محمد ساتوسی یارکیندو، روز (سه‌شنبه ۲۷ شهریور ماه) اعلام کرد: سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش قصد دارند هم‌زمان با نشست تولیدکنندگان نفت عضو غیرعضو اوپک در ماه دسامبر امسال دروین درباره چارچوب همکاری‌های بلندمدت به توافق دست یابند. وی گفت: عزم ما این است که این همکاری را نهادینه کنیم و امید داریم در ماه دسامبر امسال، چارچوبی دائمی داشته باشیم. دبیرکل اوپک همچنین اعلام کرد که در نشست الجزایر در یکم مهرماه، تولیدکنندگان نفت درباره بهترین سازوکار به منظور تضمین دستیابی به پایداری ۱۰۰ درصدی به سهمیه تولید خود، بحث می‌کنند.

تنظیم بازار پتروشیمی در بخش پایین دستی

به عهده وزارت صمت است

مشعل: معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی با حضور در جمع خبرنگاران به تشریح و پاسخ موضوعات روز این حوزه پرداخت. رضا نوروززاده هفته گذشته در نشستی خبری با بیان جزئیات از عرضه شده از سوی پتروشیمی‌ها به سامانه نیما اعلام کرد: پتروشیمی‌ها از تاریخ ۲۱ فروردین ۹۷ تا ۲۶ مرداد امسال ۲ میلیارد و ۵۷۱ میلیون دلار از در سامانه نیما عرضه کردند و قرار است از این تاریخ تا پایان امسال هفت میلیارد دلار دیگر هم عرضه شود. وی، میزان تعهد ارزی پتروشیمی‌ها برای امسال را با کسر هزینه‌های هاشش میلیارد و ۹۸۶ میلیون دلار خواند و این مساله را مورد تأکید قرار داد که پتروشیمی‌ها به همه تعهدات ارزی خود عمل کرده‌اند. به گفته او، حدود ۲۵ درصد از درآمد ارزی پتروشیمی‌ها، صرف تأمین هزینه‌های مربوط به تجهیزات، قطعات یدکی، مواد اولیه، کاتالیست، حمل و پرداخت بدهی‌های ارزی می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی میزان صادرات غیرنفتی کشور را بالغ بر ۴۰ میلیارد دلار اعلام کرد و سهم پتروشیمی از آن را ۱۲ میلیارد دلار دانست. نوروززاده ادامه داد: پتروشیمی‌ها متعلق به بخش خصوصی است و برای کمک به بازار ارزی تحت فشار هستند و در شرایط فعلی برای عبور از مشکلات و تأمین آرامش بازار، ارز خود را در سامانه بنا بر اعداد و ارقام تنظیم شده عرضه می‌کنند. وی علت این امر را سامانه‌های صادرات و تأمین ارز عنوان کرد و گفت: با وجود خصوصی

بودن واحدهای پتروشیمی شرکت ملی صنایع پتروشیمی نمی‌تواند به‌طور مستقیم نظارت مدیریتی داشته باشد؛ اما به منظور نقش حاکمیتی، میزان تولید و فروش بین مجتمعی و عرضه داخلی و صادرات محصولات پتروشیمی‌ها را رصد می‌کند و با هماهنگی هلدینگ‌های پتروشیمی، سهم هر مجموعه برای عرضه ارز در سامانه نیما تعیین شده که هر هفته ارائه می‌کنند. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی افزود: حجم این صادرات مشخص است و درآمد حاصل از آن بعد از کسر متوسط هزینه‌ها در سامانه نیما عرضه می‌شود. شرکت ملی صنایع پتروشیمی به لحاظ قانونی مسئولیتی در مورد مصرف کنندگان بازار در بورس ندارد و وظیفه ستاد تنظیم بازار با وزارت صنعت، معدن و تجارت است. وی تصریح کرد: تا زمانی که نیاز داخل تأمین نشود، مجوز صادرات صادر نمی‌شود. نوروززاده یادآوری کرد: وظیفه تنظیم بازار پتروشیمی در بخش پایین دستی به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است. وی در مورد قیمت‌گذاری خوراک و نوسانات قیمت ارز گفت: قیمت خوراک پتروشیمی‌ها هیچ تغییری نکرده و بر اساس دلار ۲۸۰۰ محاسبه می‌شود. نوروززاده در پاسخ به سوالی درباره تحریم‌ها گفت: با توجه به تجربه تحریم گذشته، توان فنی و مهندسی کشور به شکلی است که زمین نمی‌نشینیم این صنعت با قدرت به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

صرفه‌جویی ۴ میلیارد ریالی با حمایت

از کالای ایرانی

پوررضا استفاده از مجموعه تجهیزات و قطعات ساخت داخل واحدهای پالایش را به ساخت مجموعه تجهیزات توربین، ساخت انواع پوسته‌های پمپ، انواع فن بلیدهای هوایی، انواع قطعات یدکی ماشین‌آلات دوار، مبدل‌های حرارتی، تیپ فلر و... تقسیم کرد که افزون بر رفع نیازمندی‌های عملیاتی، بخشی از چالش‌های زیست محیطی را نیز برطرف می‌کند. مدیرعامل پالایشگاه گاز بیدبلند تصریح کرد: پارسال حدود ۶۱ درصد کل خرید این شرکت به کالاهای ساخت داخل تعلق داشت که انتظار می‌رود این مقدار امسال افزایش یابد.

معاون وزیر نفت:

قدردانی رئیس جمهوری از وزارت نفت برای اقدام‌ها در حوزه مسئولیت اجتماعی

رئیس جمهوری در نامه‌ای به وزیر نفت از اقدام‌های این وزارتخانه در بخش مسئولیت اجتماعی و برگزاری کلاس‌های آمادگی کتکسراسری برای دانش‌آموزان مستعد و کم‌بضاعت تحت سرپرستی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی در ۲ منطقه غرب کارون و پارس جنوبی قدردانی کرد. دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری، در نامه‌ای خطاب به بیژن زنگنه، وزیر نفت، گفت: «ضمن قدردانی و تشکر از اقدام بسیار شایسته صورت گرفته، ادامه و توسعه یابد».

وزیر نفت چندین پیش‌پارسل گزارشی به دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهوری عملکردها و مسئولیت اجتماعی این وزارتخانه را در زمینه «برگزاری کلاس‌های آمادگی کتکسراسری برای دانش‌آموزان مستعد مناطق پارس جنوبی و غرب کارون» تشریح کرد.

زنگنه در نامه خود به رئیس جمهوری نوشته بود: «به استحضار می‌رساند این وزارتخانه در انجام مسئولیت‌های اجتماعی خود، در دو سال گذشته، اقدام به برگزاری کلاس‌های آمادگی کتکسراسری عمدتاً برای دانش‌آموزان مستعد و

کم‌بضاعت تحت سرپرستی کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی در دو منطقه غرب کارون (سوسنگرد، بستان و هویزه) و پارس جنوبی (کنگان، دیر، جم و عسلویه) کرده است. در آخرین دوره اجرای این طرح، ۲۸۰ دانش‌آموز در منطقه پارس جنوبی و ۲۰۰ دانش‌آموز در منطقه غرب کارون از ابتدای مرداد ماه ۱۳۹۶ تا

در منطقه پارس جنوبی تعداد ۳۱ نفر حائز رتبه زیر ۱۰۰۰ (۱ نفر زیر ۱۰۰) شدند؛ به‌طور خلاصه‌تر ۱۵۱ نفر حائز رتبه زیر ۲۰ هزار شدند که با مشاوره و انتخاب رشته مناسب، قادر به پذیرش در رشته‌های خوب دانشگاه‌های معتبر خواهند بود. همچنین تعداد ۱۲۹ نفر نیز حائز رتبه بالای ۲۰ هزار شدند که قادر به انتخاب رشته بوده و در رشته‌های پایین‌تر امکان ورود به دانشگاه‌ها را خواهند داشت.

در منطقه غرب کارون تعداد ۹ نفر حائز رتبه زیر ۱۰۰۰ (۲ نفر زیر ۱۰۰) شدند؛ به‌طور خلاصه‌تر ۹۴ نفر حائز رتبه زیر ۲۰ هزار شدند که با مشاوره و انتخاب رشته مناسب، قادر به پذیرش در رشته‌های خوب دانشگاه‌های معتبر خواهند بود. همچنین تعداد ۱۰۶ نفر نیز حائز رتبه بالای ۲۰ هزار شدند که قادر به انتخاب رشته بوده و در رشته‌های پایین‌تر امکان ورود به دانشگاه‌ها را خواهند داشت. این اقدام که آثار آن به لحاظ فرهنگی و آموزشی به‌ویژه در آینده دانش‌آموزان موفق، بسیار با اهمیت بوده، مورد حمایت و قدردانی نمایندگان محترم مجلس، ائمه‌جماعات و مقامات استانی و محلی مناطق مذکور قرار گرفته است.»

بهره‌مندی ۲۸ هزار شهر و روستا از گاز

طرح گازرسانی به ۵۲۰۰ روستا و ۵۳ شهر کشور با هزینه‌افزون بر ۹۰ هزار میلیارد ریال در حال اجراست. سعید مؤمنی، مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز ایران در آیین گازرسانی به دو شهر قلعه رئیسی و دیشموک از توابع استان کهگیلویه و بویراحمد که با حضور فریدون حسن‌وند، رئیس کمیسیون انرژی مجلس، عدل‌هاشمی نماینده مردم کهگیلویه، بهمئی، چرام و لنده و رحمان خادم و مدیرعامل شرکت گاز استان، بر گزار شد، گفت: با بهره‌برداری از این طرح، شمار شهرهای متصل به شبکه گاز کشور، به یک هزار و ۱۲۵ شهر افزایش می‌یابد. وی ادامه داد: ۹۹.۷ درصد روستا از توابع استان کهگیلویه و بویراحمد با حدود ۶۰ میلیارد ریال هزینه به بهره‌برداری رسید و با بهره‌برداری از این طرح، بیش از ۹ هزار و ۴۰۰ خانوار شهری و روستایی در این استان از نعمت گاز بهره‌مند شدند.

اجرای خط لوله گاز سریشه - نه‌بندان در کمتر از یک سال

خط لوله انتقال گاز سریشه - نه‌بندان که برای گازرسانی در استان خراسان جنوبی طراحی شده بود با همکاری گروهی و هماهنگی از کان پروژه در مدت زمان ۱۱ ماه آماده بهره‌برداری رسید. حسن منتظر تربتی با بیان این که خط لوله انتقال گاز سریشه - نه‌بندان زودتر از زمان مورد نظر و با کیفیت مطلوب اجرا شده است، گفت: باید با تجزیه و تحلیل مراحل پروژه و استخراج و شناسایی عوامل موفقیت آن، الگویی مناسب برای بهره‌برداری در دیگر پروژه‌ها ارائه کنیم؛ زیرا در این طرح، همه ارکان به‌موقع و هماهنگ، پروژه را پیش بردند و با همدلی و همگرایی، دستاوردی ارزشمند خلق کردند. تربتی در ادامه یکی از دلایل طولانی شدن پروژه‌ها را نبود توجه لازم به برخی جزئیات و ریزه‌کاری‌ها در حین اجرا دانست و ادامه داد: مستندسازی تجربیات موفق پروژه‌ها می‌تواند به عنوان یک منبع راهبردی، ترسیم‌کننده مسیر درست برای دیگر طرح‌ها و پروژه‌ها باشد و برای سازمان ارزش‌آفرینی کند. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران اظهار امیدواری کرد که با افتتاح خط لوله سریشه - نه‌بندان، زمینه برای حضور سرمایه‌گذاران و رونق صنایع در منطقه و استان خراسان جنوبی فراهم شود. اجرای پروژه خط انتقال گاز سریشه - نه‌بندان برای مدت زمان ۱۸ ماه مصوب شده بود، اما همگرایی و تفکر گروهی سبب شد پروژه در کمتر از ۱۱ ماه تکمیل و الگوی جدیدی در ارتقای کیفیت زمانی پروژه‌ها در شرکت گاز ارائه شود.

گزارش «مشعل» از خود کفایی در کارگاه مرکزی اهواز

تعمیر ما را دور زدیم

مشعل | ما فنی‌ها دست به آچارمان خوب است» این مقدمه‌ای می‌شود تا بگوید کارگاهی که در آن مشغول فعالیت است، بیشتر دانشگاه است تا یک کارگاه. اشاره‌اش به کارگاه مرکزی اهواز است که وقتی پا به آن می‌گذاریم، کمی از دغدغه محدودیت های پیش رو رنگ می‌بازد، حتی اگر یک فرد فنی و دست به آچار هم نباشید، وقتی چرخ در این مکان بزنید، اقلامی با برند آمریکا، هلند و دیگر کشورها را می‌بینید که حال دیگر دل نگرانی برای تعمیر آنها وجود ندارد و متخصصان ایرانی، بی نیاز به شرکت‌های خارجی آن را انجام می‌دهند. یکی از آنها می‌گوید: «اینکه به سهم خودمان آجر کوچکی روی این بنای نفت بگذاریم، برای‌مان افتخار است.»

محوطه ۳۰ هزار متر مربعی کارگاه مرکزی اهواز، با تابلویی بزرگ در دل پایتخت خوزستان است که وقتی قدمت آن را سراغ می‌گیرم، می‌گویند به بیش از نیم قرن پیش بازمی‌گردد. نزدیک به ۱۵ هزار مترمربع آن مسقف است که وقتی وارد آن می‌شویم، توربین‌ها، کمپرسورها و تجهیزات مختلف نفت و گاز به چشم می‌آید که کارکنان صنعت نفت در حال فعالیت روی آنها هستند. شاید تعمیر و اصلاح هر تجهیزی در نگاه اول اقدامی معمولی به نظر بیاید؛ اما وقتی توضیحات مدیران، مهندسان و کارکنان آن را می‌شنویم، متوجه می‌شویم که اینجا حرکتی بزرگ در جریان است که از سوی ۱۳۱ نفر در اهواز و نزدیک به ۱۰۰ نفر در کارگاه امیدیه انجام می‌شود. کارگاهی که با ۲۵۰ دستگاه ماشین‌آلات مختلف ساخت و تولید و بیش از ۵۰۰ قلم تجهیز اقلام فعال است.

به بیان ساده‌تر این کارگاه، مرکزی است برای عرضه خدمات تعمیر، بازسازی و ساخت قطعات دستگاه‌های مورد نیاز واحدهای عملیاتی تاسیس شده تا روند تولید نفت و گاز متوقف نشود؛ آن هم زمانی که باز به روزهایی می‌رسیم که شرکت‌های خارجی سازنده قطعات یدکی توربین - کمپرسور گازی و ادوات مورد نیاز حفاری و ... از ارائه این خدمات به ایران خودداری می‌کنند. امروز ما به نقطه‌ای رسیده‌ایم که بی‌نیاز به آنان، راه خودکفایی را دنبال می‌کنیم و در چند سال اخیر، با ایجاد واحد تعمیرات توربین و ماشین‌آلات دوار و بالانس، امکان تعمیر و بازسازی انواع

محوطه ۳۰ هزار متر مربعی کارگاه مرکزی اهواز، با تابلویی بزرگ در دل پایتخت خوزستان است که وقتی قدمت آن را سراغ می‌گیرم، می‌گویند به بیش از نیم قرن پیش بازمی‌گردد. نزدیک به ۱۵ هزار مترمربع آن مسقف است که وقتی وارد آن می‌شویم، توربین‌ها، کمپرسورها و تجهیزات مختلف نفت و گاز به چشم می‌آید که کارکنان صنعت نفت در حال فعالیت روی آنها هستند. شاید تعمیر و اصلاح هر تجهیزی در نگاه اول اقدامی معمولی به نظر بیاید؛ اما وقتی توضیحات مدیران، مهندسان و کارکنان آن را می‌شنویم، متوجه می‌شویم که اینجا حرکتی بزرگ در جریان است که از سوی ۱۳۱ نفر در اهواز و نزدیک به ۱۰۰ نفر در کارگاه امیدیه انجام می‌شود. کارگاهی که با ۲۵۰ دستگاه ماشین‌آلات مختلف ساخت و تولید و بیش از ۵۰۰ قلم تجهیز اقلام فعال است.

به بیان ساده‌تر این کارگاه، مرکزی است برای عرضه خدمات تعمیر، بازسازی و ساخت قطعات دستگاه‌های مورد نیاز واحدهای عملیاتی تاسیس شده تا روند تولید نفت و گاز متوقف نشود؛ آن هم زمانی که باز به روزهایی می‌رسیم که شرکت‌های خارجی سازنده قطعات یدکی توربین - کمپرسور گازی و ادوات مورد نیاز حفاری و ... از ارائه این خدمات به ایران خودداری می‌کنند. امروز ما به نقطه‌ای رسیده‌ایم که بی‌نیاز به آنان، راه خودکفایی را دنبال می‌کنیم و در چند سال اخیر، با ایجاد واحد تعمیرات توربین و ماشین‌آلات دوار و بالانس، امکان تعمیر و بازسازی انواع

را طی سال‌های پس از جنگ فراوان شنیده‌ایم که هر جا پای تحریم‌ها به میان می‌آید، دلشوره تعمیر و توقف آن هم به جان‌مان می‌افتاد؛ حالا اما چند سالی است که این دلشوره رنگ باخته و باید بدانیم کار تعمیر و بازسازی کامل این توربین‌ها از سوی مهندسان داخلی کشورمان در همین کارگاه مرکزی اهواز انجام می‌شود. عمده توربین‌ها برند آمریکا و اروپا را پای خود دارند و با هر تحریم، تعمیر آن از دستور کار خارج می‌شود؛ اما تدبیر ایرانی، این تهدید را پشت سر گذاشته و تمام اقدام‌های تعمیری آن از سوی داخل و در همین کارگاه انجام می‌شود.

در واقع به علت مشکلات تهیه و تامین قطعات و نیاز شدید مناطق به تعمیرات توربین کمپرسورهای گازی به دلیل تحریم‌ها و عدم تحویل قطعات و دستگاه‌های مورد نیاز از سوی شرکت‌های سازنده، همچنین بعد مسافت و خطرات حمل آن به کارگاه‌های آغازی، تاسیس و راه‌اندازی این کارگاه در اهواز انجام شد که کار بازسازی پوسته‌های ثابت «توربین‌های ورکسپور» که نقش عمده‌ای در ارسال نفت به پایانه خاک دارد، انجام می‌شود.

خب خوش آنکه تعمیرات کلی مجموعه‌های نازل مربوط به توربین‌های نیروی GEC، تعمیرات کلی روتورهای مربوط به

کمپرسورهای گازی را انجام می‌دهند و موفق به تدوین دانش فنی آن شده‌اند. اگر این بازسازی‌ها انجام نمی‌شد و تحریم بود و خودکفایی نبود، عملاً انتقال نفت ممکن نبود.

به گفته او، با توجه به اینکه شرکت سازنده این توربین‌ها اطلاعات و مستنداتی برای تعمیر و بازسازی روتور ارائه نکرده است، کارگاه مرکزی اهواز با بهره‌گیری از توان تخصصی کارشناسان مهندسی، بازرسی، تعمیرات اساسی و اقدام به بازسازی این تجهیزات کرده است.

با استفاده از امکانات داخلی موجود در کارگاه مرکزی اهواز، مدیریت تعمیرات تجهیزات صنعتی و ماشین‌آلات فرایندی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، ابزارهای لازم را برای تعمیر و جداسازی مرحله به مرحله روتورها طراحی کرد و انجام داد و روتور به طور کامل جداسازی و بازسازی می‌شود.

او با توضیح بیشتر درباره فعالیت کارگاه اهواز اشاره می‌کند که ما در کارگاه مرکزی اهواز و امیدیه، اقدام‌های موثری در عملیات پشتیبانی، ساخت ادوات و تجهیزات حفاری و پشتیبانی عملیات حفاری و بخشی از تجهیزات عملیات فرایندی انجام می‌دهیم. به گفته او، در چهار ماه نخست امسال، تعمیرات اساسی

نزدیک به سه دستگاه توربین رولزرویس و پنج دستگاه سولار در کارگاه امیدیه انجام شده است. وی اشاره می‌کند: ۳۰۰ توربین گازی در مناطق نفت‌خیز جنوب فعال است که تجهیزات پمپ‌ها، ژنراتورها یا کمپرسورها را می‌چرخاند. تعداد توربین‌های سولار با برند آمریکا بیش از ۸۰ دستگاه است و به این موارد باید توربین‌های اروپایی را هم اضافه کرد که دیگر نگرانی برای تعمیر آن وجود ندارد.

او ادامه می‌دهد: فناوری ساخت بخش زیادی از قطعات، وارد کشور شده و از نظر کیفی مشکلی ندارد. به عنوان مثال توربین سولار که ساخت آمریکا است و حدود ۴ هزار اسب بخار قدرت دارد، کاملاً ساخت داخل شده و حتی سال گذشته مورد استفاده قرار گرفته است. توربین‌های ورکسپور هم در ایستگاه انتقال نفت در حال کار است و ۷۰ تا ۸۰ درصد قطعات آن در داخل کشور ساخته می‌شود و در همین کارگاه مرکزی اهواز، تعمیرات اساسی بدنه آن را انجام می‌دهیم. توربین‌های گازی را هم که در هلند ساخته شده بودند، بازسازی کردیم و در حال فعالیت برای انتقال نفت هستند. این اقدام‌ها از سوی مهندسان داخلی و بخش خصوصی به ثمر رسیده است.

او اشاره می‌کند: در طول ۴۰ سال گذشته به تدریج که تحریم‌ها بیشتر شد، سعی کردیم بیشتر قطعات این توربین‌ها را ساخت داخل کنیم و در برخی توربین‌ها به طور کامل خودکفا هستیم و برخی هم هنوز درصد کمتری دارد و وابسته به خارج هستیم، چون فناوری ساخت قطعات آن را نداریم؛ اما جای نگرانی نیست و بخش عمده و حساس آن در داخل کشور انجام می‌شود.

از او درباره کیفیت کار تعمیرات و بازسازی که می‌پرسم، توضیح می‌دهد: کیفیت قطعات، نسبتاً مناسب است و در تست‌های کاربردی موفق بوده و در صورت مشکل، با تعامل‌های مهندسی برطرف می‌شود.

خودکفایی و صرفه‌جویی در هزینه‌ها

وی در ادامه از برنامه‌ریزی برای تعمیر ۲۰ توربین آمریکایی خبر می‌دهد که در اولویت کار قرار داشته و اشاره می‌کند که هزینه تعمیر هر یک از این توربین‌ها، حدود یک میلیارد تومان است. این در حالی است که تعمیر هر توربین در خارج، هزینه ۱۰ میلیارد تومانی به همراه دارد. در واقع برای تعمیر این ۲۰ توربین باید ۲۰۰ میلیارد تومان به بیرون پرداخت می‌کردیم که کار تعمیرات را خودمان انجام دادیم. برای تعمیر هر توربین سولار هم باید پنج میلیارد تومان در خارج از کشور خرج می‌کردیم که وقتی آن را انجام دادیم، این رقم در داخل صرفه‌جویی شد که این صرفه‌جویی، مربوط به خرید داخل است.

علیرضا صالحی سلمی، رئیس کارگاه مرکزی اهواز هم اشاره می‌کند که بخش تعمیرات توربین، نزدیک به هفت سال است که در کارگاه مرکزی اهواز تاسیس شده که علاوه بر بازسازی توربین‌ها، برای اولین بار از سه سال پیش، روتورهای برخی توربین‌ها هم باز شده و در کارگاه مرکزی اهواز، عملیات تعمیرات روی آنان صورت گرفته، بسته، بالانس و تحویل شده که این حرکت از دستاوردهای بزرگ در این کارگاه محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه، توربین‌های ورکسپور، یکی از بزرگترین توربین‌هایی است که در مناطق نفتی مورد استفاده قرار می‌گیرد و بر اثر کارکرد زیاد و عمر طولانی، بدنه آن از حالت عادی خارج می‌شود، توضیح می‌دهد: در کارگاه مرکزی اهواز

توربین نیروی GEC، تعمیرات کلی محورهای گردنده مربوط به توربین نیروی کوپرسمر، تعمیر کلی روتور انواع توربین‌های رستون TD و TA.TB۴۰۰۰ و بالانس آنها برای اولین بار در کارگاه مرکزی اهواز و با تلاش همکاران آنان در این بخش انجام شده است.

در اهمیت کار این توربین‌های گازی باید بدانیم که وظیفه آن تلمبه کردن نفت از ایستگاه‌های مختلف به مقصد خارک، محل صادرات نفت خام کشور است. این را مسعود روزخوش، معاون وقت مدیریت تعمیرات تجهیزات صنعتی و ماشین‌آلات فرایندی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب اعلام می‌کند و به «مشعل» می‌گوید: در اینجا بازسازی تعدادی روتورهای

بدنه این توربین از هم پاشیده، قطعات دوار آن خارج و تیغه‌ها تعویض و بالانس می‌شود. به عبارت دیگر، با این اقدام، تعمیرات اساسی این نوع از توربین هم به شکل کامل انجام می‌شود.

تعمیر شیرهای ایمنی

یکی دیگر از اقدام‌هایی که در این کارگاه انجام می‌شود، تعمیر شیرهای ایمنی است که به گفته صالحی سلمی، سالانه بیش از پنج هزار شیر ایمنی در اینجا تعمیر و تست شده و گواهی‌نامه صادر می‌شود. او درباره اهمیت این تجهیز توضیح می‌دهد: شیر ایمنی، تجهیز مهمی است که در تاسیسات نفتی از آن استفاده می‌شود. اگر فشار یک مخزن یا واحد بیش از اندازه شود، آن شیر ایمنی عمل می‌کند و مانع از انفجار می‌شود که در این کارگاه، کار تعمیر و تست آن انجام شده و در مناطق نفت خیز مشابه آن وجود ندارد.

سختی کار هم هست

دمای بالای کارگاه مسقف ۱۵ هزار مترمربعی با ارتفاع ۱۰ متر شرایط کار را بسیار سخت کرده که بدون شک خنک کردن چنین فضایی، کاری دشوار است، بخصوص در شرایطی که نیروها پشت دستگاه‌ها مشغول کار هستند و لباس کار، کلاه و کفش ایمنی با وزن بالا را هم

متحمل می‌شوند. رئیس کارگاه با اعلام این مشکل، به کمبود نیرو هم اشاره کرده و می‌گوید: حجم کار بیشتر؛ اما تعداد نیروها کمتر شده است. درخواست او این است که در بخش عملیات نفت، نیازمند نگاه ویژه تری هستیم؛ چون عملیات، خط مقدم هر بخش است.

در بخش دیگری از کارگاه مرکزی اهواز با ملک حسین مکوندی، رئیس تعمیرات توربین گفت‌وگو می‌کنیم. پشت یکی از دستگاه‌ها همراه با مهندسان مشغول فعالیت هستند. ۴۰ سال سابقه کار دارد و وقتی از او درباره این کارگاه سوال می‌کنیم، می‌گوید: من از تعبیر «دانشگاه مرکزی اهواز»، برای اینجا استفاده می‌کنم. افتخار این را داشتم که هم در دانشگاه مرکزی آغاچاری و هم در دانشگاه مرکزی اهواز خدمت کنم. اقدام‌هایی که در اینجا انجام می‌شود، با خطراتی همراه است. توربین کار حساسی بوده و هر خطایی که صورت گیرد، باعث می‌شود اتفاق بدی برای دستگاه یا همکاران در سایت رخ بدهد، از این رو باید یک نفر تمرکز داشته و گوش به زنگ باشد تا اتفاقی نیفتد. برای همین، این کار نیازمند آسودگی خاطر بیشتر است.

مطالبات را هم ببینیم

مکوندی می‌گوید: ما شرایط حساس کشور را حس کرده و تا آخرین لحظه کاری و توان خود، از تولید پشتیبانی می‌کنیم. در کنار آن

خواسته‌هایی داریم که خیلی دور از دسترس نیستند. همکاران ما در دمای بالای ۶۰ درجه با گرد و غبار و سختی‌های زیاد مشغول فعالیت هستند. درخواست داریم نیروهای عملیاتی به عنوان خط مقدم تولید، بهتر دیده شوند. ما هم با همه وجود تلاش می‌کنیم میزان تولید نفت در نظر گرفته شده را در بالاترین شکل پوشش دهیم.

نقش حیاتی توربین‌ها

ملک حسین مکوندی به عنوان رئیس تعمیرات توربین درباره اهمیت این اقدام، توضیحات بیشتری ارائه می‌کند و می‌گوید: کار توربین، در واقع محرکی است برای پمپ‌هایی که نفت را جابه‌جا می‌کنند و یا کمپرسورهایی که گاز را متراکم کرده و انتقال می‌دهند. اگر توربین نباشد، پمپی هم نیست و اگر پمپ و توربین نباشد، نفتی نمی‌تواند جابه‌جا شود.

به گفته او، در کارگاه مرکزی اهواز همه قسمت‌های توربین، افزون بر بازسازی پوسته توربین و کسپور، قطعات دوار آن هم تعمیر و بازسازی می‌شود. در هشت سال گذشته، کار بازسازی هشت دستگاه توربین رونور به طور کامل انجام شد که شامل پوسته توربین، قطعات ثابت و محورهایی گردنده آن است. به گفته او، بازسازی توربین خارجی، با توجه به کارکرد قوی (راندمان بالا) براساس مطالعات و تجربه کار روی

دستگاه‌ها انجام شده است.

از او درباره نیروهای شاغل در این کارگاه سوال می‌کنیم، توضیح می‌دهد: بیشتر نیروهای شاغل در این کارگاه، تحصیلکرده و دارای مدرک تحصیلی لیسانس و فوق لیسانس در رشته‌های فنی و مکانیک و با تجربه بالایی هستند.

احساس غرور می‌کنم

احمد شومیل زاده، لیسانس مکانیک دارد و در بخش بالانس توربین کارگاه مرکزی اهواز مشغول فعالیت است. از او درباره اهمیت کار در این حوزه سوال می‌کنیم، می‌گوید: احساس غرور می‌کنم که سهمی در بازسازی قطعات و تجهیزات و نقش کوچکی در این جنگ اقتصادی که راه افتاده، داشته باشم و بتوانیم برای آبادانی کشور تلاش کنیم. سعی می‌کنیم با حداقل امکانات، حداکثر بازدهی را داشته باشیم و به سهم خودمان آجر کوچکی روی این بنای نفت بگذاریم. تلاش ما در این گرما و با این شرایط آب و هوایی، ناشی از انگیزه ما برای جنگیدن، به دست آوردن و رسیدن کشورمان به حق خود است.

با اطلاعات بومی کارهای بزرگی انجام دادیم

علی گوهر نتاج‌زاده، معاون کارگاه مرکزی اهواز است، با ۲۲ سال سابقه

کار و مدرک فوق لیسانس مکانیک. از سختی کار که می‌پرسم، توضیح می‌دهد: سختی کار در یک کارگاه فنی، بیشتر به دمای بالا و کار با قطعات سنگین مربوط می‌شود. یکی از مشکلات همکاران ما دیسک کمر یا آرتروز گردن است. همین عوامل باعث می‌شود بیشتر نیروها، بعد از چند سال کار، درخواست انتقال بدهند. با مدرک و اطلاعات بالا می‌آیند، ولی امکانات مورد نظر را دریافت نمی‌کنند و به همین دلیل درخواست انتقال می‌دهند. نگه داشتن نیروی کارشناس، از سختی کار مدیران است. او اشاره می‌کند: با این حال با اطلاعات بومی و دانش متخصصان خودمان توانستیم کارهای بزرگی انجام دهیم. خیلی از توربین‌هایی را که می‌گفتند قابل راه‌اندازی نیستند، توانستیم به جریان بیاوریم. نیاز داریم که کار علمی، فکر و ایده ما بیشتر دیده شود و در این صورت، هیچ تحریمی کارساز نخواهد بود و می‌توانیم کارهای بزرگی انجام دهیم.

کارگاه مرکزی اهواز در خدمت صنعت نفت

فعالیت‌ها و اقدام‌های کارگاه مرکزی اهواز، تنها به شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب منحصر نشده و سفارش سایر بخش‌های صنعت نفت هم در اینجا انجام می‌شود که صالحی سلمی به مواردی از شرکت‌های فلات قاره و نفت مرکزی اشاره می‌کند.

او می‌گوید: امکانات فنی موجود در کارگاه مرکزی اهواز، در سایر شرکت‌ها وجود ندارد. این قابلیت علمی، فنی و تجهیزاتی که برای تعمیرات اساسی در اینجا وجود دارد، در خدمت سایر بخش‌ها هم قرار دارد و ما سفارش‌های زیادی داریم. لوله‌های کیسینگ در این کارگاه وجود دارد. انجام تعمیرات مولدهای برق هم انجام می‌شود. ۴۳۰ دیزل ژنراتور در توان‌های مختلف از ۵۰ کیلووات تا ۸۰۰ کیلووات است که در سراسر مناطق نفت‌خیز، تعمیرات اساسی آنها در این کارگاه انجام می‌شود.

کمبود نیرو را در یابیم

آنچه در حرف‌های بسیاری از آنان شنیده می‌شود، این است که اگر چه کارگاه از ۳۰ سال گذشته تاکنون امکانات فراوانی از نظر ماشین آلات برای ساخت و تعمیر قطعات داشته، اما به تدریج از نیروی انسانی کاسته شده و گفته می‌شود که با کمبود در این بخش مواجه است.

بازدیدمان از کارگاه مرکزی اهواز پایان یافته و شرایط سخت کار در فضای مسقف و باز و همچنین اهمیت و حساسیت اقدام مهمی که در این بخش در حال انجام است را شاید نتوان در یک گزارش و عکس به شکل کامل به تصویر کشید؛ اما کارکنان نفت مثل همیشه با ایده و تلاش، در حال انجام اقدام‌های مهمی هستند.

کاهش آسیب پذیری صنعت نفت
در مقابل فشارهای خارجی

خرید ۸۴ قلم کالای تولید مشابه داخلی ممنوع شد

مشعل هیئت وزیران سال ۱۳۹۳ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور حمایت دولت از تولید ملی، ممنوعیت خرید تعداد کالاهای خارجی را که دارای مشابه تولید داخل هستند، تصویب کرد که خرید کالاهای خارجی (اعم از کالای ساخته شده، قطعات، ملزومات، تجهیزات و غیره تحت هر عنوان) دارای تولید مشابه داخلی از سوی تمامی دستگاه‌های دولتی ممنوع است.

سال ۱۳۹۳ معادل ۱۸۰ قلم کالا، سال ۱۳۹۴ معادل ۱۸۴ قلم کالا و سال ۱۳۹۵ نیز ۱۱۴ قلم کالا برای ممنوعیت واردات از سوی دستگاه‌های دولتی معرفی شده‌اند که در مجموع طی این سال‌ها ۴۷۸ ردیف کالا برای دستگاه‌های دولتی ممنوع‌الواردات اعلام شده‌اند.

در این بین، وزارت نفت از این حلقه مستثنا نبوده و بسیاری از کالاهایی را که در داخل تولید شد یا توان آن در تولیدکنندگان دیده می‌شد، مورد حمایت قرار داد و در نهایت، نتیجه پیگیری‌های وزارت نفت به این انجامید که وزیر نفت ۲۱ مردادماه ۱۳۹۷ طی ابلاغیه‌ای، خرید ۸۴ قلم کالا و تجهیزات خارجی مورد نیاز صنعت نفت را که دارای تولید مشابه داخلی هستند، ممنوع اعلام کرد.

در این ابلاغیه آمده است: «در اجرای منویات مقام معظم رهبری در حمایت از کالای ایرانی، قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات» افزون بر اجرای مصوبات هیئت وزیران درباره ممنوعیت خرید کالای خارجی دارای مشابه داخلی، تاکید می‌کند که خرید کالاهای و تجهیزات خارجی نیز از سوی شرکت‌های اصلی و تابعه پیمانکاران طرف قرارداد آنها (به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم) ممنوع می‌شود.»

در این ابلاغیه تاکید شده است که مدیران عامل شرکت‌های اصلی با تعبیه ساز و کارهای کنترلی و نظارتی، برای حصول اطمینان، خرید کالاهای یاد شده از سازندگان داخلی، بر حسن اجرای آن نظارت لازم به عمل آورند.

تجهیزات سرچاهی و تاج چاه، پکیج نمک‌زدایی، انواع ضد خوردگی، کاتالیست بازیابی گوگرد، تابلوی کنترل سرچاهی و... برخی از ۸۴ قلم کالایی هستند که خرید آنها از خارج ممنوع اعلام شده است.

حمایت وزارت نفت از سازندگان داخلی

مدیرکل نظام تامین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت با اشاره به اینکه ممنوعیت خرید ۸۴ قلم تجهیزات خارجی دارای مشابه داخلی، اقدامی برای پشتیبانی از سازندگان داخلی در اجرای طرح‌های صنعت نفت بوده است، می‌گوید: وزارت نفت همواره بر ضرورت استفاده حداکثری از کالاهای ساخت داخل تاکید داشته و شاهد این مدعا، بومی‌سازی ۱۰ گروه خانواده کالاهای نفتی است که در دستور کار قرار داده است.

به گفته پرویز سنگین، این رویکرد وزارت نفت، با توجه به الزام‌های اقتصاد مقاومتی و نام‌گذاری امسال به عنوان سال حمایت از کالای ایرانی، تشدید شده و همه تلاش ما در معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری بر این متمرکز است که در طرح‌ها و پروژه‌های نفتی، تا آنجا که ممکن است، از تولیدات داخلی استفاده شود. پس از تدوین طرح نگهداشت و افزایش تولید نفت مشتمل بر ۳۴ بسته کاری، با هدف استفاده حداکثری از تجهیزات ساخت داخل در این طرح، فهرست بلندی (وندورلیست) از تجهیزات مورد نیاز طرح‌ها که به‌طور کامل در داخل تولید می‌شود، تهیه و با تاکید وزیر نفت، مقرر شد این فهرست بلند، به کل وزارت نفت تعمیم یابد. این رویکرد سرانجام به استخراج فهرست ۸۴ قلم کالا منتج شد.

بر این اساس ۸۴ قلم کالایی که طبق ابلاغیه اخیر وزیر نفت، خرید انواع خارجی آن ممنوع شده است، همگی تجهیزاتی هستند که توان ساخت داخل آن به حد کفایت و کیفیت مطلوب در کشور وجود دارد و خرید انواع خارجی آن به هیچ عنوان دارای توجیه نیست.

پیمانکاران، مجاز به خرید انواع خارجی این ۸۴ قلم کالا، حتی از تامین‌کنندگان داخلی نیستند و صرفاً این تجهیزات باید از تولیدات داخل کشور تامین شود.

به گفته مدیرکل نظام تامین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت، برای بومی‌سازی تجهیزات طرح‌های نگهداشت تولید نفت نیز گام‌های بزرگی در کشور برداشته شده، به طوری که قرار است، بزودی ۸۰ درصد اقلام و تجهیزات این بخش، داخلی سازی شود.

وی می‌گوید: سیاست استفاده حداکثری از توان شرکت‌های ایرانی به طور جدی در دستور کار وزارت نفت قرار دارد و با دستور وزیر نفت، دست‌کم ۸۰ درصد اقلام و تجهیزات پروژه‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت باید از داخل تامین شود.

از طرفی، کالاهای ممنوع‌الخريد از خارج، در پایان هر سال در صورت تصویب هیئت دولت ابلاغ می‌شوند؛ اما از آنجا که اکنون طرح‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت در دستور کار و مناقصه‌های آن در حال برگزاری است، وزارت نفت نمی‌خواست فرصت را برای الزامی کردن هر چه بیشتر استفاده از کالاهای ساخت داخل از دست بدهد، بنابراین تا پایان سال منتظر نماند و فهرست کالاهای ممنوع‌الخريد را اعلام کرد.

مطابق ابلاغیه، هم‌اکنون خرید کالاهای و تجهیزات خارجی یاد شده در فهرست از سوی شرکت‌های اصلی، تابع و پیمانکاران طرف قرارداد با وزارت نفت ممنوع شده، اما بدیهی است که در صورت تصویب هیئت دولت، کالاهای این فهرست به فهرست کالاهای ممنوع‌الخريد از خارج نیز اضافه می‌شوند.

به‌روزرسانی فهرست کالاهای ممنوعه

بر اساس این گزارش، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت مامور شده است ضمن تداوم فرایند به‌روزرسانی فهرست یادشده، نسبت به تنظیم فهرست نهایی برای ارسال به هیئت وزیران اقدام کند.

مدیرکل نظام تامین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت در عین حال تاکید می‌کند که این ۸۴ قلم کالا، به بخش‌های مختلف صنعت نفت مربوط می‌شود و برآورد ما این است که در اجرای پروژه‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت

که در قالب قراردادهای EPC اجرایی خواهند شد، حداقل ۸۰ درصد اقلام و تجهیزات از طریق خرید داخل تامین شوند.

البته باید توجه داشت که در همه صنایع از جمله صنعت نفت، ساخت برخی کالاهای صرفه اقتصادی ندارد، بنابراین به جای تولید تجهیزات دارای مصرف کم، می‌توان به سراغ تجهیزات پرمصرف و راهبردی رفت که ضمن تامین نیاز داخل، زمینه اشتغالزایی گسترده در کشور را نیز فراهم کند.

چنین رویه‌ای را اغلب کشورها به کار می‌گیرند و فعالیت خود را بر تجهیزاتی متمرکز می‌کنند که دارای صرفه اقتصادی باشد. در واقع، اینکه برخی کالاهای را همه کشورها نمی‌سازند، به دلیل فناوری بالای آنها نیست، بلکه تولید آن کالاهای صرفه اقتصادی ندارد.

بومی سازی ۸۰ درصد تجهیزات طرح‌های نگهداشت تولید نفت

به گفته مدیرکل نظام تامین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت، برای بومی‌سازی تجهیزات طرح‌های نگهداشت تولید نفت نیز گام‌های بزرگی در کشور برداشته شده، به طوری که قرار است، بزودی ۸۰ درصد اقلام و تجهیزات این بخش، داخلی سازی شود.

وی می‌گوید: سیاست استفاده حداکثری از توان شرکت‌های ایرانی به طور جدی در دستور کار وزارت نفت قرار دارد و با دستور وزیر نفت، دست‌کم ۸۰ درصد اقلام و تجهیزات پروژه‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت باید از داخل تامین شود.

نگرانی از بازگشت تحریم‌ها وجود ندارد

با وجود چالش‌های گسترده، تجربه نشان داده که در شرایط تحریم، برنامه‌ریزی برای توسعه و پیشرفت صنعتی و همچنین استفاده از دانش‌های ایجاد هم‌افزایی، نمود بیشتری پیدا کرده است. بنابراین برجام فرصتی را فراهم کرد که همکاری با شرکت‌های خارجی برای انتقال فناوری‌های جدید به کشور شتاب بگیرد؛ البته سازندگان داخلی نیز با حمایت وزارت نفت، تلاش گسترده‌ای را برای بومی‌سازی کالاهای و تجهیزات نفتی انجام دادند که نتیجه آن فرصت طلایی به وجود آمده برای تعامل و همسویی هر چه بیشتر سازندگان، مشاوران، پیمانکاران و کارفرمایان و ساخت تقریباً ۸۰ درصد تجهیزات مورد نیاز بود، ضمن اینکه سکوی پرتابی برای توسعه هر چه سریع‌تر زیرساخت‌های فعلی و گام معیوب صنعت نفت شد.

سالانه بالغ بر ۱۷ میلیارد دلار صرف خرید تجهیزات مختلف صنعت نفت می‌شود؛ از این رو به نظر می‌رسد این حجم از بازار می‌تواند فرصت مناسبی را برای انتقال فناوری و تقویت ساخت داخل تجهیزات و کالاهای مورد نیاز صنعت نفت، با استفاده از اهرم خرید فراهم آورد و با شرایط تغییر یافته و حمایت وزارت نفت از بومی‌سازی و انتقال فناوری‌های جدید، این صنعت در بسیاری از تجهیزات و کالاهای به خودکفایی نسبی برسد.

گزارش هفته‌نامه «مشعل» از تجهیزات ساخت داخل شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد

نمایشگاهی از جنس

خودکفایی

سمیه راهیما | شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد به منظور دستیابی به خودکفایی، با استفاده از توانمندی و تجربه کارکنان مجموعه خود و نیز شرکت‌های داخلی، اقدام به تأمین تجهیزات و قطعات مورد نیاز کرده تا ضمن ایجاد اشتغال در کشور و ارج نهادن به بخش خصوصی و با توجه به سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، از خروج ارز جلوگیری کند. با این رویکرد، فعالیت‌های خودکفایی در چند سال گذشته، صرفه‌جویی اقتصادی قابل توجهی را به دنبال داشته است. این شرکت با سرلوحه قرار دادن فرآیند تمام‌مقام رهبری («همت مضاعف، کار مضاعف»، «جهاد اقتصادی» و «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» و «حمایت از کالای ایرانی») و با تکیه بر همت نیروهای متعهد صنعت نفت و گاز و شرکت‌های توانمند داخلی، توانسته بیشتر قطعات و تجهیزات وارداتی را در داخل کشورمان تولید و شعار «مامی توانیم» را از سال ۱۳۸۵ محقق کند و در کنار فراهم کردن تجهیزات خود، به سایر پالایشگاه‌ها مانند پالایشگاه گاز پارس‌سیان، گاز ایلام، گاز بیدبلند و مجتمع گاز پارس جنوبی خدمات جانبی ارائه دهد. این شرکت برای اینکه بتواند فعالیت‌های خود را به متقاضیان استفاده از تجهیزات ساخت داخل معرفی کند، در کارگاه مرکزی پالایشگاه، اقدام به ایجاد نمایشگاهی دائمی با عنوان «خودکفایی» کرده است، از این رو هفته‌نامه «مشعل» بازدیدی از این نمایشگاه داشته و گزارشی تهیه کرده است که در ادامه می‌خوانید:

شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد در سال‌های ۷۷ و ۷۸ با تأسیس دفتر فنی کارگاه مرکزی توانست با صنایع داخلی ارتباط برقرار کند. رویکرد این کارگاه گرفتن قطعه خارجی و استفاده از آن نبود؛ بلکه با ارتباطهایی که در صنایع مشهد، تهران، شیراز و اصفهان برقرار کرد، توانست مباحث تعمیراتی و بازسازی، بخصوص ساخت قطعات الکترونیکی را از همان سال پیگیری کند. به همین دلیل آغاز تحریم‌ها، شوک و توقیف در سیستم وارد نکرده زیرا به دانش ساخت تجهیزات مورد نیاز خود دست یافته بودیم. مجتبی عباس‌نژاد، نماینده خودکفایی شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد در استان خراسان رضوی در این زمینه می‌گوید: سیستم خودکفایی در پالایشگاه، دارای ساختاری نظام‌مند با دو تیم مشخص است. تیم نخست شامل برنامه‌ریزی و طراحی است که از روسای پالایشگاه‌ها تشکیل شده است و ایجاد مسیر خودکفایی را بر عهده دارند. در تیم دوم نیز کارشناسان تخصصی فعالیت دارند که در تمام واحدها همچون تعمیرات برق، بازرسی فنی، امور کالا، تعمیرات مکانیک، تعمیرات ماشین‌آلات و تعمیرات ابزار دقیق که با تولید پایدار ارتباط دارند، در کمیته خودکفایی عضو هستند.

به گفته او، هدف از تشکیل کمیته خودکفایی این است که اگر کارگاهی تقاضای خرید داشت، نخست در این کمیته بررسی شود و اگر می‌خواست کالا را از طریق ساخت داخل تأمین کند، تقاضا به سمت اداره کالا برود. به عبارت دیگر، اگر از سوی کمیته‌ها ساخت داخل انجام‌پذیر باشد، مسیر مشخص است، در غیر این صورت هم به طور مستقیم خرید خارج مطرح نمی‌شود، بلکه واحدهای پژوهشی که در پالایشگاه حضور دارند، ساخت داخلی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند و با استادن دانشگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان تبادل نظر می‌کنند تا به طریقی بتوانیم به ساخت داخل دست یابیم و در آخر اگر انجام‌پذیر نبود، خرید خارجی انجام خواهد شد. یکی دیگر از کارهایی که کمیته خودکفایی انجام داده، تهیه شناسنامه فنی قطعات است، این شناسنامه شامل تمامی اطلاعات قطعه از جمله نقشه ساخت، خواص مکانیکی، آنالیز مواد، فرایند ساخت و نحوه بازرسی و همچنین معرفی

دستیابی به تولید پایدار

وقتی بحث خودکفایی به میان می‌آید، ناخودآگاه ذهن مان به سمت جلوگیری از خروج ارز، کاهش قیمت‌ها و ایجاد و افزایش اشتغالزایی

و مواردی از این قبیل می‌رود و صنعتگران کشورمان با تکیه بر دانش فنی خود توانسته‌اند این امر را محقق کنند و شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد توانسته از قطعه‌سازی فراتر رود و به سمت ساخت تجهیزات گام بردارد. در این زمینه سید مهدی محمودی، کارشناس کمیته خودکفایی می‌گوید: اکنون علاوه بر قطعه‌سازی، به بحث ساخت تجهیزات و مجموعه‌سازی نیز وارد شده‌ایم؛ البته در کنار مجموعه‌سازی، نگاهی به توانمندسازی شرکت‌های منطقه نیز داریم تا در این مسیر، از یک سو اطلاعات شرکت‌ها را به روز کنیم و از سوی دیگر شرکت‌ها با نیاز پالایشگاه آشنا شوند. او می‌گوید: مدعی هستیم که در خودکفایی، جزء اولین‌ها هستیم و برخی تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه‌های گاز پارس‌سیان، ایلام، بیدبلند و مجتمع گاز پارس جنوبی را تأمین کرده‌ایم. مجموعه پالایشگاه اعتقاد راسخی دارد که می‌توان به شرکت‌های داخلی اعتماد کرد و قطعات و تجهیزاتی ساخت که با فناوری روز دنیا برابری کند. اکنون با همسو شدن همت همکاران و تعهدی که شرکت‌های سازنده داشته‌اند، توانسته‌ایم به تولید پایدار دست یابیم. محمودی ادامه می‌دهد: تجهیزات پالایشگاه به بیش از ۳۰ سال پیش باز می‌گردد، به همین دلیل باید در زمینه انرژی بازنگری داشته باشیم. بنابر آنکه به این مقوله وارد شده‌ایم تا تجهیزاتی را که از بعد انرژی پر مصرف هستند، بازنگری کنیم.

صرفه‌جویی ارزی با ساخت داخل

سید حسین رئیس السادات، مسئول کارگاه تراشکاری و ابزارسازی شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد نیز می‌گوید: توانستیم دستگاه تیوب کش اتوماتیک هیدرولیک را که ساخت کشورهای اروپایی است به تولید داخلی برسانیم، برای مطالعه، طراحی و ساخت این دستگاه، ۶ ماه زمان صرف شده است، این دستگاه قابل انتقال به داخل واحدهای عملیاتی بوده و می‌توان عملیات خارج کردن تیوب از مبدل را در محل تجهیز انجام داد و اکنون حدود چهار سال است که کار می‌کند. همچنین دستگاه‌های دیگری در این کارگاه ساخت داخل شده‌اند که با ساخت آنها به صرفه‌جویی ارزی دست یافته‌ایم.

همکاری با شرکت‌های دانش بنیان

تعمیرات ابزار دقیق شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد نیز گام‌های بلندی در مسیر خودکفایی برداشته و توانسته است موفقیت‌های چشمگیری در تجهیزات کنترلی، اچ‌اس‌ای حفاظتی، سیستم‌های اعلام حریق و سیستم‌های هشداردهنده به‌دست آورد. علی بیات، رئیس تعمیرات ابزار دقیق پالایشگاه گاز شهیدهاشمی نژاد با بیان این مطلب می‌گوید: در زمینه ارتقا، بهینه‌سازی و به روزرسانی نرم‌افزار سیستم‌های کنترلی کارهای بسیار خوبی در واحدها انجام شده است، همچنین از خدمات سایر پالایشگاه‌ها در زمینه خودکفایی نیز استفاده می‌کنیم. در گذشته برای تهیه تجهیزات پیچیده با فناوری بالا، به کشورهای خارجی وابستگی داشتیم؛ اما اکنون توانسته‌ایم آنها را تجاری سازی و بومی سازی کنیم. او ادامه می‌دهد: با شرکت‌های دانش بنیان نیز ارتباط خوبی برقرار کرده‌ایم، به طوری که اکنون با استفاده از مهندسی معکوس شرکت‌های دانش بنیان، سیستم‌های کنترل دلتا وی (deltav) تولید می‌شود. این سیستم با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و پارک علم و فناوری شیراز طراحی و تولید شده و در حال نصب در واحد بازیافت گوگرد است. با این کار توانسته‌ایم به قطع وابستگی و انحصار در کشور دست یابیم. بیات در ادامه با اشاره به برنامه‌های

آینده این واحد می‌گوید: تصمیم داریم در آینده، یکی از واحدهای فراورش گاز را بهینه‌سازی کرده و به منظور ارتقای سیستم کنترل آن، که به سال ۱۹۶۰ مربوط است، از یک سیستم کاملاً داخلی استفاده کنیم.

بومی سازی رله‌های استاتیک

همچنین مهدی رادپیشه، رئیس کارگاه برق پالایشگاه گاز شهیدهاشمی نژاد می‌گوید: خودکفایی در حوزه برق را می‌توان در دو بخش سخت افزاری و نرم افزاری خلاصه کرد. در بخش نرم‌افزاری ۱۰۰ درصد کارهای نگهداری، تعمیرات، طراحی و مهندسی و اجرا را خودمان انجام می‌دهیم و در بخش سخت افزاری نیز کارهای زیادی انجام داده‌ایم و اکنون بیش از ۹۰ درصد خریدهای مان از داخل انجام می‌شود یا بومی‌سازی شده که نمونه بارز کار بومی سازی شده، کارت‌های ژنراتور است، همچنین در تعمیر رله‌های استاتیک نیز تأمین کارت‌های آن را با شرکت‌های بومی داخلی انجام می‌دهیم.

دریافت تقدیرنامه از زینمس

مهدی عبدالهیان، کارشناس ارشد برق رله‌های حفاظتی پالایشگاه شهیدهاشمی نژاد است که توانسته، طرحی را به شرکت زینمس ارائه کند و مورد قبول واقع شود و زمانی که نمونه عملیاتی آن در سال ۲۰۲۰ تولید شد، اولین دستگاه آن بعد از تولید به ایران فرستاده می‌شود. به گفته او، شبکه برق پالایشگاه دچار اغتشاشاتی بود که باید از بین می‌رفت، از این رو توانستیم یک رله حفاظتی شبیه سازی کنیم و پالایشگاه را برای پایلوت در نظر گرفتیم که نتیجه این طرح، مورد تأیید شرکت زینمس قرار گرفت و تقدیرنامه‌ای از سوی این شرکت برای بنده ارسال شد و این طرح را به صورت پایلوت جهانی معرفی کردند.

از آنجا که مهم‌ترین زیرساخت‌ها و بنیان‌های اقتصادی جهان و کشورمان به نوعی مرتبط و متکی به نفت و فرآورده‌های نفتی است، هرگونه جهش و تحول در زمینه خودکفایی این صنعت عظیم در توسعه و پیشرفت سایر بخش‌ها تأثیر مثبت و مستقیم دارد و دستاوردهای ارزشمندی را نصیب کشور خواهد کرد. در این میان، رهنمودهای رهبر انقلاب برای دستیابی به استقلال، خودکفایی و تقویت بنیان‌های صنعت نفت به جهان، تلاشگران را به سمت قطع کامل وابستگی هدایت می‌کند و مهر تأییدی بر اهمیت خودکفایی در کشور است. رهبر معظم انقلاب اسلامی دهه اخیر را دهه «پیشرفت و عدالت» نامیدند تا چشم‌انداز اقتصادی کشور را ترسیم کنند و مسیر حرکت را مشخص سازند. اعلام بی در پی چند سال متوالی با شعار اقتصادی (نواوری و شکوفایی سال ۱۳۸۷، اصلاح الگوی مصرف سال ۱۳۸۸، همت مضاعف، کار مضاعف سال ۱۳۸۹، جهاد اقتصادی سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱، تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۳، اقتصاد مقاومتی اقدام و عمل سال ۱۳۹۵، اقتصاد مقاومتی تولید-اشتغال سال ۱۳۹۶ و حمایت از کالای ایرانی سال ۱۳۹۷) مصداق تأکید ایشان بر امر خودکفایی است. اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان، بیانگر این واقعیت است که در زمان کنونی، نقطه جهش انقلاب اسلامی ایران به قله‌های پیشرفت، همان نقطه اقتصادی است. بی دلیل نیست که دشمنان نیز تمام سرمایه و همت خویش را در همین امر متمرکز کرده و برای به چالش کشیدن این نظام، گذرگاه اقتصادی را برگزیده‌اند؛ اما با تدابیر هوشمندانه رهبر معظم انقلاب اسلامی می‌توان از تمام این مشکلات سربلند بیرون آمد.

عباس نژاد: سال ۱۳۸۶، شناسنامه فنی قطعات داخل تهیه شد که

کار آن در داخل پالایشگاه انجام می‌شود و تاکنون توانسته‌ایم نزدیک به سه هزار شناسنامه فنی صادر کنیم. تهیه این شناسنامه در حال حاضر از سوی شرکت‌های متخصص انجام می‌شود و سازنده می‌تواند از این شناسنامه برای ساخت قطعات یدکی استفاده کند

کاهش آسیب پذیری با سد پدافند غیرعامل

زهره ربیعی | سعید محمد بگی | «پد» به معنای مقابله و «آفند» به معنای حمله، واژه ترکیبی «پدافند» با معادل معنایی «دفاع» را تشکیل می‌دهند و با این توضیح «پدافند غیر عامل» یعنی «دفاع غیر عامل». این اصطلاح که شاخه‌ای از دانش و مهندسی است و ابتداء فقط در حوزه نیروهای مسلح استفاده می‌شده، رشته‌های تخصصی متعددی را در بر می‌گیرد؛ به همین دلیل تخصصی بین رشته‌ای محسوب می‌شود و طیف وسیعی از تهدیدهای سایبری، تهاجم هوایی، تروریستی، الکترومغناطیسی، گرافیتی، شیمیایی، میکروبی، هسته‌ای و زیستی را که در دوران «جنگ نرم» و «جنگ سخت» قابل تصور است، شامل می‌شود. در صنعت نفت که نقشی بی‌بدیل در رونق اقتصاد و سازندگی کشور دارد، پدافند غیر عامل به عنوان ضرورتی اجتناب ناپذیر مورد توجه قرار دارد تا آنجا که ضوابط کلی از آن در این صنعت نمود پیدا کرده است. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران نیز به عنوان یکی از زیر مجموعه‌های مدیریتی وزارت نفت، پدافند غیر عامل را با توجه به ماهیت کاری خود که انتقال ایمن و پایدار انواع فرآورده نفتی است، مورد توجه قرار داده است. در این گزارش، شهابین رنجبر، رئیس پدافند غیر عامل و مدیریّت بحران شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، موضوع پدافند غیر عامل در این شرکت را که سالانه میلیون‌ها تن-کیلو متر انواع فرآورده نفتی از مبادی دریافت به مقاصد

منظور از پدافند غیر عامل چیست؟
از پدافند غیر عامل می‌توان دو گونه تعریف ارائه داد؛ یکی ساده و عامیانه و دیگری علمی و جامع.
تعریف عامیانه پدافند غیر عامل که برای همه قابل درک باشد، به معنای مجموعه اقدام‌های غیر مسلحانه‌ای است که برای جلوگیری از آسیب رسیدن به تجهیزات و کارکنان در اثر اقدام‌های مسلحانه یا خرابکارانه هنگام جنگ یا اقدام‌های تروریستی صورت می‌گیرد.
اماتعریف جامع و کامل آن عبارت است از نوعی دفاع غیر نظامی باتکیه بر مجموعه اقدام‌هایی که به جنگ‌افزار نیاز ندارد و با اجرای آن می‌توان از بروز خسارت‌های مالی به تجهیزات و تاسیسات حساس نظامی و غیر نظامی و تلفات انسانی جلوگیری کرد یا میزان این خسارت‌ها را به کمترین حد ممکن کاهش داد.

این اقدام‌ها شامل چه مواردی است؟
بنا بر تعریف جامع و کاملی که ارائه شد، پدافند غیر عامل یعنی کاهش آسیب‌پذیری هنگام بحران، بدون استفاده از اقدام‌های نظامی و بهره‌گیری از فعالیت‌های غیر نظامی، فنی و مدیریتی که این اقدام‌ها شامل پوشش، پراکندگی، فریب، مکان‌یابی، اعلام خبر، قابلیت بقا، استحکامات، استتار، اختفا، ماکت فریبنده و سازهای امن می‌شود.
در پدافند غیر عامل تمام نهادها، نیروها، سازمان‌ها، صنایع و حتی مردم عادی می‌توانند نقش موثری ایفا کنند.

پدافند غیر عامل در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران چه جایگاهی دارد؟
پدافند غیر عامل، یکی از زیر مجموعه‌های واحد HSED در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران است که شناسایی و طبقه‌بندی انواع خطرهای احتمالی درون سازمانی و برون سازمانی با هر رویکرد، اجرای تمرین‌های عملیاتی، آگاهی بخشی به افراد از شرایط موجود، همچنین بررسی و پیش‌بینی نقاط آسیب‌پذیر و ارائه راهکارهای مقابله با آنها در دایره معنایی و عملیاتی آن قرار دارند.

این واژه ترکیبی، نقش و جایگاهی مهم در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران دارد تا آنجا که بر پایه آن، اولویت‌هایی همچون حفظ ارتقای سطح سلامت و ایمنی سرمایه‌های انسانی، جلوگیری از ایجاد وقفه در فرآیند عملیات و خسارت به تجهیزات، بالابردن فرهنگ HSED از طریق آموزش‌های سمعی و بصری و جاری سازی

در شرکت خطوط لوله، مهم‌ترین فعالیت‌هایی که در حوزه پدافند غیر عامل به آن پرداخته می‌شود، چیست؟
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با داشتن ۱۲ منطقه عملیاتی و هزاران کیلومتر خط لوله فعال و ده‌ها ایستگاه مخابراتی برای انتقال پایدار، نیاز به آمادگی نفر و تجهیزات در برابر بروز حوادث طبیعی و غیر طبیعی دارد؛ به همین دلیل سالانه باید هفت مانور سراسری آمادگی در برابر بحران‌های احتمالی برگزار کند (یک مانور در فصل بهار و ۶ مانور در بقیه فصول سال). بنابر آمار دریافتی از مناطق دوازده گانه سال گذشته ۹۶ مانور برگزار شده که بیانگر اهمیت این موضوع است.

این مانورها با چه سناریوهای انجام می‌شود؟
همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، در طول سال، هفت مانور آمادگی سراسری برگزار می‌شود که سه مورد آن به محیط زیست و پدافند غیر عامل و سه مورد دیگر نیز به حوزه آتش‌نشانی مربوط است. یکی دیگر از این مانورها نیز به دلیل مخاطرات بهداشتی مانند مازگردگی، عقرب‌گزیدگی، مسمومیت و... در مناطق عملیاتی با عنوان «مانور بهداشتی» برگزار می‌شود. در همه این مانورها، بر هدف واحدی تأکید می‌شود و آن سنجش آمادگی افراد در مناطق و مراکز انتقال نفت، همچنین تأسیسات و ایستگاه‌های مخابراتی است.
در واقع هدف اصلی از برگزاری این مانورها محک زدن آمادگی نیروها و ارگان‌های درون و برون سازمانی در برابر حوادث است. در این مانورها، نحوه کار با تجهیزات و این که واحدها و نیروهای عملیاتی حوزه‌های مختلف، کی و در چه فاصله زمانی و مکانی به محل عملیات می‌رسند، بسیار اهمیت دارد. ساده‌تر آن که آمادگی کامل مقابله با بحران و رفع آن، مهم‌ترین هدفی است که در برگزاری مانورهای آمادگی سراسری به آن توجه می‌شود.

باتوجه به مسئولیتی که در حوزه پدافند غیر عامل دارید، بفرمایید در مواقع بحران نخستین اقدام عملی برای مدیریت بحران و برون رفت از آن چیست؟
وقتی بحرانی مانند زلزله یا سیل رخ می‌دهد، تشکیل کمیته بحران به عنوان نهاد تصمیم‌گیر و راهبر اصلی برون رفت از بحران، مهم‌ترین اقدام عملی است.
این کمیته می‌تواند با هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف شرایط راهب سمت و سویی پیش‌بردد که بتوان شرایط بحرانی را خوب مدیریت و از آن گذر کرد.
به روزرسانی مناطق معین و جمع‌آوری همه اطلاعات مربوط به پلیس راه، نیروی انتظامی، هلال احمر، دارو و درمان و پزشکی و... از مواردی است که کمیته مدیریت بحران هر منطقه به منظور دسترسی سریع و آسان به آنها در صورت وقوع هر گونه حادثه طبیعی و غیر طبیعی انجام می‌دهد.

پدافند غیر عامل. تا چه حد در این شرکت اهمیت دارد؟
موضوع پدافند غیر عامل در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران بحث نوینی است که به دلیل ساختار و ماهیت این بخش حیاتی از صنعت نفت، نیازمند توجه ویژه است.
به همین منظور، عمده‌ترین هدف پدافند غیر عامل در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، ایمن‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌های مورد نیاز است تا ضمن اجرایی‌سازی آن، گام مؤثری در جهت ارتقای ایمنی و امنیت شرکت برداشته شود و بتوان به هدف اصلی آن که تداوم انتقال پایدار فرآورده‌های نفتی است، دست یافت.

به همین منظور، عمده‌ترین هدف پدافند غیر عامل در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، ایمن‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌های مورد نیاز است ضمن اجرایی‌سازی آن، گام مؤثری در جهت ارتقای ایمنی و امنیت شرکت برداشته شود و بتوان به هدف اصلی آن که تداوم انتقال پایدار فرآورده‌های نفتی است، دست یافت.
به همین منظور، بحث شناسایی الزام‌های پدافند غیر عامل در شرکت ملی پالایش و پخش مطرح شده و در تمام حوزه‌ها از جمله مخابرات، مکانیک، ابزار دقیق و حتی بخش‌های عملیاتی در حال تدوین است تا در سایه اجرای این الزام‌ها، اقدام‌های مؤثری در بخش‌های حفاظت از منابع انسانی و تجهیزات، پیشگیری از بروز حوادث جبران‌ناپذیر در بستر انتقال پایدار و مستمر شکل گیرد.

یکی از ارکان مهم در هر حوزه از جمله پدافند غیر عامل، آموزش است. اقدام‌های شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت در این بخش چه بوده است؟
به نکته مهمی اشاره کردید. در دو سال گذشته برای همه کارکنان مناطق دوازده گانه زیر مجموعه این شرکت دوره آموزشی مقدماتی پدافند غیر عامل و مدیریت بحران برگزار شده است.
به واسطه اهمیت این موضوع، سال گذشته در حوزه پدافند غیر عامل ۱۰ هزار و ۶۸۸ نفر ساعت آموزش مقدماتی در ستاد شرکت خطوط لوله و مناطق دوازده گانه آن ارائه شد. البته در حوزه‌های ایمنی و آتش‌نشانی، محیط زیست و بهداشت نیز دوره‌هایی برگزار شد که ۳۶ هزار و ۸۴۸ نفر ساعت ایمنی و آتش‌نشانی، سه هزار و ۲۸۸ نفر ساعت محیط زیست و ۶ هزار و ۲۸۸ نفر ساعت نیز بهداشت مربوط بوده است.
امسال نیز برای همه رؤسای مراکز انتقال نفت و تأسیسات، همچنین مسئولان عملیات و رؤسای واحدهای فنی دوره‌های ایمنی و آتش‌نشانی، پروانه کار گرم و سرد، مدیریت بحران و... برگزار می‌شود.

پدافند غیر عامل به نوعی با مسئولیت‌های اجتماعی گره خورده است، اگر توضیحی در این بخش دارید، بفرمایید.
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت با توجه به ماهیت عملکردی، شرایط جغرافیایی، پراکندگی آن در سطح کشور، همچنین همجواری با مناطق مختلف شهری و روستایی، یکی از شرکت‌های پیشرو در زمینه ارائه خدمات اجتماعی است؛ از این رو در بیشتر مناطق از جمله شمالغرب، جنوبشرق، خوزستان و اصفهان، در حوزه مسئولیت اجتماعی واج اس‌ای دی، اقدام‌های متعددی انجام داده است که از آن جمله می‌توان به برگزاری مانور در روستاهای همجوار مسیر خطوط لوله، برگزاری دوره‌های آموزش ایمنی و آتش‌نشانی به روستائیان و برخی مدارس همجوار اشاره کرد. البته فعالیت‌های دیگری هم هست. فعالیت‌هایی مانند شناسایی نقاط آسیب‌پذیر و پرمخاطره خطوط لوله که بر اساس ارزیابی ریسک صورت گرفته، یکی دیگر از اقدام‌های مهم و اثرگذار به منظور پیشگیری از وقوع حوادث و سوانح ناگوار و افزایش آمادگی در شرایط اضطراری در حوزه مسئولیت اجتماعی است. باتوجه به این موضوع، فعالیت‌های گسترده‌ای به منظور ساماندهی، جمع‌آوری و مقاوم‌سازی برخی خطوط که در تلاقی باراه آهن، نقاط مسکونی یا رودخانه قرار دارند، اقدام شده است. افزایش آگاهی و توانمندسازی همجواران خطوط لوله از طریق رسانه‌های سمعی و بصری و ارائه آموزش‌های دوره‌ای از دیگر

اقدام‌هایی است که شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در سالیان گذشته با همکاری روابط عمومی این شرکت انجام می‌دهد.

در پایان اگر نکته‌ای دارید، بیان بفرمایید.
شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با انتقال روزانه میلیون‌ها لیتر فرآورده نفتی به وسیله خطوط لوله توانسته است نقش و سهم بسیار مؤثری در شکوفایی و بهینه‌سازی اقتصاد ملی ایفا کند.

حفظ و حراست از منابع انسانی و تجهیزات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت امر خطیری است که به برنامه ریزی دقیق نیاز دارد. فعالیت شبانه روزی و بدون وقفه مراکز انتقال نفت، تاسیسات فشار شکن، برای انتقال ایمن نفت خام و دیگر فرآورده‌های نفتی، ماموریت و مسئولیتی سنگین است که همکاران من در جای جای کشور با دل و جان انجام می‌دهند و جا دارد که همین جا از تلاش یکپارچه آنها قدر دانی کنم.

عمده‌ترین هدف پدافند غیر عامل در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، ایمن‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌های مورد نیاز است تا ضمن اجرایی‌سازی آن، گام مؤثری در جهت ارتقای ایمنی و امنیت شرکت برداشته شود و بتوان به هدف اصلی آن که تداوم انتقال پایدار فرآورده‌های نفتی است، دست یافت.

مشعل - پژوهشگاه صنعت نفت با توجه به جایگاه و نقش خود در صنعت نفت نباید معادل و متناسب با دانشگاه عمل کند، بلکه انتظار می‌رود در یک لایه بالاتر نقش توسعه‌دهنده ایفا کند. در واقع پژوهشگاه صنعت نفت باید نقطه اتصال نیازهای صنعت و تحقیقات دانشگاهی، آکادمیک و منفرد باشد.

ابراهیم طالقانی، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران درباره جایگاه و نقش واقعی و دستاوردهای پژوهشگاه صنعت نفت در سطح صنعت می‌گوید: با توجه به نقش و جایگاه پژوهشگاه صنعت نفت و تغییرات رو به رشد در این مرکز که از سال‌های قبل شاهد آن بوده‌ایم و در حال حاضر ادامه دارد و در آینده هم خواهد بود، امیدواریم پژوهشگاه به جایگاه واقعی خود نزدیک شود.

در گذشته اشکالی وجود داشت و آن اطلاع‌رسانی‌های ناکافی درباره دستاوردهای پژوهشگاه بود. مانند پروژه‌های افزایه و سایر پروژه‌های دیگری که انجام شده است که هر از چندگاهی عملکرد واحدهای پژوهش و فناوری از سوی سایر واحدها در گزارش عملکردها داده می‌شد. در صورتی که اگر افزایه حفاری باعث افزایش سرعت حفاری می‌شود و شرکت ملی حفاری در گزارش عملکرد خود، میزان بهره‌وری بهتری از خود ارائه می‌دهد، به دلیل کارهای پژوهشی بوده است.

بنابراین امیداریم بتوانیم اطلاع‌رسانی‌ها را به مقدار کافی در طول دوره‌های متعدد داشته باشیم و همواره از این جنس باشد که فلان پژوهش در کدام بخش صنعت پیاده‌سازی شود که نتیجه‌بخش باشد. همچنین بستر تجاری‌سازی فناوری را مهیا و مشکلات حقوقی را برطرف کنیم تا به محض آنکه پروژه‌ای موفق شد، بستر تجاری‌سازی آن نیز ممکن شود زیرا در نهایت نتیجه کاربردی به چشم می‌آید و دیده می‌شود.

وی با اشاره به عملکرد موفق و رضایت بخش پژوهشگاه در انجام پروژه‌ها، ادامه می‌دهد: سطح توقع ما از پژوهشگاه به دلیل قابلیت‌های انسانی، تجربه طولانی و تجهیزات آن بسیار بالاست که البته این سازمان تاکنون پروژه‌های بسیار خوبی را ارائه داده است. توقع ما این است که پژوهشگاه صنعت نفت معادل و متناسب با دانشگاه عمل نکند و در لایه‌ای بالاتر نقش توسعه‌دهنده فناوری و اجرای آن در میدان را ایفا کند. شبیه آنچه مثلاً سازمانی به نام

TNO در کشور هلند انجام می‌دهد. تحقیقات دانشگاهی و آکادمیک به صورت منفرد را جمع و از طرفی نیاز صنعت را هم شناسایی می‌کند و در نهایت با استفاده از دستاوردهای تحقیقاتی، مشکلات صنعتی را با انجام امور فناورانه برطرف می‌کند. این کار در صنعت خیلی به نقش پژوهشگاه نزدیک تر است.

نیازمند فناوری روز دنیا هستیم

طالقانی، درباره چگونگی انتخاب موضوع پژوهش و هدف‌گذاری سازمانی می‌گوید: دو شاخص اصلی برای تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب موضوع پژوهش وجود دارد.

اول موضوع راهبردی و دیگری شاخص اقتصادی است. ما بابت مواردی هزینه می‌کنیم که به سمت تولید فناورانه ایرانی سوق پیدا کنیم و همچنین

موردی که برای ما از اهمیت راهبردی برخوردارند که می‌خواهیم در اختیار خودمان باشد.

در بخش بالا دست نفت به طور عمومی از هر دو جنبه می‌توان موضوع‌های فناوری را بررسی کرد. اصرار داریم که کلمه پژوهش را جایگزین فناوری کنیم. به این دلیل که در حال حاضر نیازمند استفاده از فناوری‌های روز دنیا هستیم. در اکثر موارد از پژوهش عبور کرده و مباتی را می‌دانیم.

مهم این است که چرخ را از ابتدا نسازیم بلکه چرخ آماده را در ایران استفاده کنیم. در حوزه ورود مواد شیمیایی در برخی شاخه‌ها به اغنای نسبی رسیده‌ایم، اما این در صد نسبی برای تکمیل شدن، باید مرتب در طول مسیر پیگیری شود و هیچ وقت پایان ندارد. برخی از موارد را باید از ابتدا شروع کنیم. از حوزه مواد شیمیایی، حوزه انتقال و مواد ضد خوردگی، که باید از دیدگاه راهبردی به آن بنگریم.

۱۰ قلم کالا مصرفی و راهبردی وجود دارد، برای مثال ممکن است جای برخی از مواد شیمیایی را بگیرد. با استفاده از فناوری نانو می‌توان آب، نفت و گاز را از هم جدا کرد بدون اینکه افزودنی به آن بزنیم. اگر این فناوری در ایران نهادینه و اجرا شود، از مصرف مواد شیمیایی کم می‌شود. مثلاً از زمانی که بنزین بدون سرب وارد شد،

پژوهشگاه صنعت نفت در نقش توسعه‌دهنده فناوری ظاهر شود

ظرفیت بیشتر است و نه استخراج بیشتر. امیدواریم با این رویکرد در ۳ تا ۵ سال آینده، این موارد را هم که به عنوان عدم قطعیت‌ها و چالش شناخته‌ایم، به راحتی کنترل و مدیریت کنیم.

طالقانی در ادامه به حضور پژوهشگاه در کارگروه‌های پژوهش و فناوری نفت اشاره کرده و می‌گوید: چالش‌ها را از شرکت‌های عملیاتی جمع آوری می‌کنیم و از دو جنبه ارائه مشکل و ارائه ایده و راه حل به این موضوع پرداخته خواهد شد. به عنوان مثال پژوهشگاه صنعت نفت ممکن است در جلسه یا همایشی شرکت داشته که در خصوص فناوری‌های روز نانو باشد.

ما هر دو مسیر مشارکت را باز گذاشته‌ایم. هم از جانب متقاضی و هم از سمت ایده پرداز. مثلاً هر دوی ما قائل به این هستیم که مشکل آب، نمک و گوگرد داریم. حالا اگر برای این مشکل، پژوهشگاه صنعت نفت راهکاری ارائه دهد، راه باز است.

دانشگاه و شرکت‌های دانش بنیان یا شرکت فناور خارجی و از همه ابزارها برای حل آن استفاده می‌کنیم.

یکی از مسائلی که امسال در جنوب کشور داشته‌ایم، بحث پساب‌های صنعتی به عنوان یک معضل و نبود آب به عنوان معضل دیگر است.

از طرفی آب برای کشاورزی و آشامیدنی موجود نیست و از طرفی پساب به مقدار زیادی تولید می‌کنیم، اما چون آلوده است، وارد چاه می‌شود. اگر با کمک فناوری آب آلوده در حد کشاورزی رفع آلودگی شود، هم پساب دیگر مخرب نیست و هم مشکل محیط زیست و کشاورزی حل شده است.

این کار فقط یک کار تحقیقاتی نیست، جنس کار پژوهشگاهی است که باید روی این موضع قواعد خاصی اعمال شود.

در نهایت یک یونیتی ساخته و در محل نصب و خروجی کارخانه نمک زدایی به آن متصل شود و از طرفی آب کشاورزی وارد چرخه شود. در این نظام قانونمند ممکن است چند تحقیق در معادلات حالت و قسمت‌های آزمایشگاهی لازم باشد که این کار می‌تواند از سوی دانشگاه‌ها انجام شود؛ اما نتیجه آن چطور در این پکیج وارد و با هم‌دیگر ادغام می‌شود و به یونیتی که ورودی و خروجی دارد، تبدیل شود، این همان نوع کار مربوط به پژوهشگاه است.

با تشکیل کارگروه‌ها و شوراهای و سامان‌دهی آنها تلاش کرده‌ایم چالش‌های اصلی فراوری نفت را فهرست کنیم و همه فعالیت‌ها را متناسب با آن چالش‌ها انجام دهیم، به این امید که به تدریج از تعداد چالش‌هایی که مسئولیت مدیریت آنها با پژوهش و فناوری شرکت

است، کاسته شود

مشعل بدون دود اهواز ۳ راه اندازی شد

مشعل هفته گذشته، اهواز شاهد مراسمی بود که طی آن در اقدام مهم زیست محیطی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، مشعل بدون دود واحد بهره برداری شماره ۳ اهواز راه اندازی شد.

بیژن عالی پور، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در این مراسم طی سخنانی گفت: با توجه به این که حفظ محیط زیست و تلاش به منظور کاهش و پیشگیری مداوم از هرگونه آلودگی زیست محیطی جزو مسئولیت‌های اجتماعی و خط‌مشی این شرکت است، پروژه‌های جمع‌آوری و بهسوزی گازهای ارسالی به مشعل‌های موجود در تأسیسات به عنوان راهکار و اقدام‌های فوری در دستور کار قرار گرفت.

وی افزود: در این زمینه، اجرای پروژه بهسوزی مشعل بنگستان واحد بهره‌برداری اهواز ۳ از سال ۱۳۹۵ به اجرا درآمد که در این پروژه، تجهیزات نظیر مخزن مایع گاز فلر (K.O.D) برای حذف قطرات هیدروکربنی همراه گاز ارسالی به مشعل، تیپ مشعل (Flare Tip) با نازل‌های خاص برای حذف کربن نسوخته (دوده) گاز مشعل و عامل کمکی گاز سوخت با فشار بالا (HP Assist Gas) به منظور ایجاد شرایط احتراق کامل و دستیابی به درجه شفافیت یک (تیرگی ۲۰ درصد) گاز ارسالی بر اساس مقررات زیست محیطی طراحی، ساخته، نصب و راه‌اندازی شد.

به گفته وی، مقدار و نوع گازهای آلاینده انتشار یافته از این مشعل‌ها به محیط زیست، تابع راندمان احتراقی پایین در مشعل، به معنای وجود مقدار قابل توجهی از آلاینده‌هایی نظیر کربن نسوخته و ترکیبات آلی فرار در گازهای ارسالی به مشعل بوده و راندمان بهینه، نیازمند

اختلاط کامل گاز سوخت با هوا، نبود قطرات هیدروکربنی همراه گاز به مشعل، سرعت و شدت مناسب جریان گاز ارسالی به مشعل خواهد بود.

قدردانی از شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

در آیین بهره‌برداری مشعل بدون دود واحد بهره‌برداری شماره ۳ اهواز که معاون دادستان عمومی و انقلاب اهواز، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان خوزستان و جمعی از

مستولان باید در اجرای پروژه‌های ملی به عوارض محلی آنها نیز توجه داشته باشند و استنشاق هوای پاک را حق مردم بدانند. شریعتی با اشاره به انعقاد قرارداد جمع‌آوری گازهای مشعل میان شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب و شرکت‌های پتروشیمی گفت: این قرارداد هم برای کشور و استان دارای ارزش اقتصادی است و از نظر زیست محیطی نیز آثار مطلوبی برای استان دارد.

اجرای ۸۲۰۰ میلیارد ریال پروژه زیست محیطی

محسن دهان زاده، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون نیز با ارائه گزارشی از فعالیت‌های زیست محیطی این شرکت گفت: هدف اصلی ما جمع‌آوری گازهای همراه در بلندمدت است؛ اما در کوتاه

مدت، پروژه‌های بهسوزی گازهای مشعل در واحدهای بهره‌برداری را اجرا کرده‌ایم. دهان زاده افزود: پروژه بهسوزی گازهای مشعل واحد بهره‌برداری شماره ۳ اهواز، پس از دو سال هم اکنون راه‌اندازی شده و پروژه

معاون مدیر تولید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب ادامه داد: اجرای مزایده و فروش گازهای همراه و انعقاد قرارداد جمع‌آوری گازهای مشعل با شرکت‌های پتروشیمی، نشان از عزم و اراده بسیار قوی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در زمینه بهینه‌سازی مصرف و مسائل زیست محیطی است.

بهره‌سوزی گازهای مشعل واحد بهره‌برداری شماره ۲ اهواز با پیشرفت قابل توجهی در حال اجراست. وی، کاهش آلودگی‌های زیست محیطی، کاهش مقدار گاز سوختی و استفاده از توانمندی‌های داخلی را از ویژگی‌های این پروژه برشمرد و گفت: با احتساب قیمت هر متر مکعب گاز، منفعت راه‌اندازی این پروژه، ماهانه معادل یک میلیون دلار است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون به ضرورت وجود مشعل در تأسیسات نفت و گاز اشاره کرد و افزود: مشعل‌ها در تأسیسات به عنوان سوپاپ اطمینان عمل می‌کنند و از الزام‌های واحدهای بهره‌برداری برای کنترل تغییرات فشار محسوب می‌شوند.

بازگشت هزینه‌ها در کوتاه مدت

حسین رجبعلی پور، معاون مدیر تولید (بهینه‌سازی مصرف انرژی) شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب نیز در این مراسم، درباره اهداف و دستاوردهای مشعل بدون دود واحد بهره‌برداری شماره ۳ اهواز گفت: این پروژه هم به لحاظ زیست محیطی و مسئولیت‌های اجتماعی برای این شرکت در اولویت جدی قرار داشت، به گونه‌ای که دست‌درکاران پروژه برای به ثمر نشتن آن، دو سال در شرایط بسیار سخت آب و هوایی کار و تلاش کردند. وی گفت: چنین پروژه‌های برای نخستین بار در سطح مناطق نفت خیز جنوب اجرا شد و طی آن، سامانه خودکار روشن کردن مشعل نیز طراحی و ساخته شد که از ویژگی‌های مهم آن، برگشت هزینه‌های انجام شده در کمتر از یک ماه است.

به گفته رجبعلی پور، در واحد بهره‌برداری شماره (۱) اهواز نیز اجرای پروژه بهسوزی گازهای مشعل در دستور کار قرار دارد.

وی خاطر نشان کرد: از مهم‌ترین مزیت‌های پروژه‌های بهینه‌سازی مصرف این است که تمام هزینه‌های صرف شده، در مدت کوتاهی باز می‌گردد و بر این اساس، با حمایت مدیرعامل، در این حوزه اقدام‌های قابل توجهی در دست انجام است.

معاون مدیر تولید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب ادامه داد: اجرای مزایده و فروش گازهای همراه و انعقاد قرارداد جمع‌آوری گازهای مشعل با شرکت‌های پتروشیمی، نشان از عزم و اراده بسیار قوی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در زمینه بهینه‌سازی مصرف و مسائل زیست محیطی است.

آیین تحویل ۲ هزار دو بیست و بیست و دومین خودروی سنگین بر گزار شد

کاهش مصرف سوخت با طرح جایگزینی

مشعل طرح جایگزینی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده بالای ۱۰ تن با سن بالاتر از ۲۵ سال در سال ۱۳۹۵ کلید خورد که تا سال ۱۴۰۴ ادامه خواهد داشت و در طول اجرای این طرح، شاهد میزان صرفه‌جویی ۹۰۲ میلیارد لیتر نفت گاز در کشور خواهیم بود. همچنین اجرای کامل این طرح باعث تقای کارایی و پیمایش کامیون‌های فرسوده گازوئیلی، ارتقای حمل‌ونقل بار جاده‌ای، کاهش مصرف سوخت و آلودگی‌های محیطی و ... خواهد شد. به منظور اجرای این طرح، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، جایگزینی پنج هزار کامیون و کشنده فرسوده را با شرکت ماموت در دستور کار خود دارد. پیش از این، از محل این قرار داد، یک هزار و ۸۰۰ دستگاه کشنده نو جایگزین شده بود که با تحویل ۴۲۲ دستگاه دیگر، تعداد دستگاه‌های تحویل شده به دو هزار و ۲۲۲ کشنده افزایش یافته است. مطلب پیش‌رو گزارشی از آیین تحویل دو هزار و دو بیست و بیست و دومین خودروی سنگین با حمایت شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و همت مجتمع صنعتی ماموت در تاریخ ۲۵ شهریور ۱۳۹۷ است که در آن روسای کمیسیون انرژی و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران و رئیس شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت حضور داشتند.

محسن دلاویز، مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در این آیین گفت: اصلاح الگوی مصرف سوخت ضرورت اجتناب‌ناپذیری است که مقام معظم رهبری نیز بتازگی بر آن تأکید کرده‌اند و ما نیز این دغدغه‌ها را با جدیت پیگیری می‌کنیم. به گفته وی، دولت اقدام‌های متعددی را در این زمینه شروع کرده که گاه به نتایج خوبی نیز منتهی شده است و تحویل کشنده‌های جدید از سوی شرکت ماموت از جمله این اقدام‌هاست. این کشنده‌ها در قالب طرح نوسازی ۶۵ هزار کامیون و کشنده فرسوده به ناوگان حمل‌ونقل کشور می‌پیوندند و با اجرای کامل این طرح، ۹۰۲ میلیارد لیتر در مصرف گازوئیل صرفه‌جویی و از انتشار ۲۵ میلیون تن دی‌اکسید کربن جلوگیری می‌شود. دلاویز افزود: مصرف بی‌رویه انرژی و تلفات انرژی در کشور قابل توجه است و فرسودگی تأسیسات، عدم نوسازی و نبود فناوری‌های روز از جمله مهم‌ترین عوامل اتلاف انرژی به شمار می‌رود. مصداق این امر مصرف بیش از ۳۰۴ میلیون بشکه معادل نفت خام انرژی در سال ۱۳۹۴ در بخش حمل و نقل است که این با ۲۴ درصد مجموع انرژی مصرفی در کشور برابری می‌کند. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با بیان اینکه مصرف بالای سوخت در کشور مانع از شریاتی است که سرانه مالکیت خودرو در ایران پایین‌تر از استاندارد جهانی است، ادامه داد: در آمریکا به ازای هر هزار نفر، ۶۷۹ دستگاه خودرو و در ایتالیا به ازای هر هزار نفر ۶۷۹ دستگاه خودرو ثبت شده و این رقم در ایران به ازای هر هزار نفر، ۲۰۰ خودروست. میانگین سوخت مصرفی خودروها در ایران ۷۸ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر است که این رقم در دنیا ۵۵ لیتر است و حتی مقرر شده تا سال ۲۰۲۰ به ۴۰ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر کاهش یابد. وی با اشاره به ناوگان فرسوده خودروی سبک و سنگین افزود: ۱۶۱ میلیون خودروی سبک داریم که از این تعداد، نزدیک به ۹۰۰ هزار دستگاه و از

مجلس از طرح بهینه‌سازی حمایت کند

همچنین در این آیین، نیره پیروز بخت، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران با اشاره به اینکه نوسازی ناوگان فرسوده که با حمایت دولت، بویژه شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در حال اجراست و در کاهش آلودگی‌های محیطی نقشی بسزا دارد، گفت: تردد خودروهای فرسوده افزون بر بار سنگینی که به دلیل مصرف نابهینه

انرژی به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند، سهم بسزایی نیز در آلودگی‌های محیطی دارد. وی در ادامه از مجلس شورای اسلامی درخواست کرد تا از طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی بیش از پیش حمایت کنند و حامی اجرای این طرح‌ها در حوزه‌های انتخابی خود باشند.

نگرانی در نقدینگی

در حاشیه آیین تحویل دو هزار و دو بیست و بیست و دومین خودروی سنگین، فریدون حسونوند، رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به «مشعل» گفت: بعد از دیدار هیئت دولت با مقام معظم رهبری که یکی از موضوعات آن، کاهش مصرف سوخت در کشور بود، جلسه‌ای با وزیر نفت داشتیم که قرار شد کمیته‌ای از دستگاه‌های مختلف در کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تشکیل شود و در آن راه‌های کاهش مصرف سوخت مورد بررسی قرار گیرد. وی افزود: از سال‌ها قبل به دنبال آن بودیم که کاهش مصرف سوخت و کاهش آلودگی هوا با نوسازی و بازسازی ناوگان حمل و نقل کشور محقق شود، اما قسمتی از این قوانین که به نقدینگی اختصاص دارد، عملیاتی نشده و نگرانی‌هایی در این زمینه وجود دارد که قرار شد جلسه‌ای با شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی داشته باشیم و راهکارهایی را اتخاذ کنیم.

سرعت بخشی به اقدام‌های بهینه‌سازی

عزیزاکبریان، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز معتقد است، ایران، کشوری است که بیشترین مصرف سوخت در کشور را دارد و باید به اقدام‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت، سرعت داده شود تا شاهد کاهش مصرف در لوازم خانگی، خودروها، ساختمان و ... در چند سال آینده باشیم.

کاهش مصرف سوخت با نوسازی

در این آیین، رانندگان نیز حضور داشتند که توانست‌اند با اجرای طرح جایگزینی کامیون و کشنده، خودروی خود را که بیش از ۲۵ سال قدمت داشت، نوسازی کنند. یکی از آنها سعید قدیانی است که از سال ۱۳۷۰ راننده ماشین‌های سنگین است. وی می‌گوید: خودروی من مدل ۱۹۷۵ بود که مصرف سوخت بالایی داشت و زمانی که فراخوان جایگزینی خودروهای فرسوده را دیدم، اقدام کردم. ماشینی که اکنون دریافت کرده‌ام، با حمل بار به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش ۳۰ لیتر گازوئیل مصرف می‌کند، این در حالی است که در گذشته با حمل بار به ازای هر ۱۰۰ کیلومتر ۵۰ لیتر سوخت مصرف می‌شد. گفتنی است، بر اساس مصوبه‌ای که ۲۰ خرداد امسال از سوی سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شد، اجرای طرح جایگزینی ۶۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده فرسوده بالای ۱۰ تن با سن بالاتر از ۲۵ سال که از سوی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت دنبال می‌شود، به وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذار شده است؛ اما بر اساس بند ۲۱ همین مصوبه، همه قراردادهای منعقد شده از قبل به قوت خود باقی می‌ماند و از این رو، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، برنامه جایگزینی ۸ هزار و ۲۴۰ کامیون و کشنده را که قراردادهای آن پیش از این منعقد شده است، تا تحقق کامل دنبال می‌کند که کشنده‌های جدید ساخت ماموت نیز در همین مسیر عملیاتی شده است. شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، به منظور جایگزینی ۶۵ هزار کامیون و کشنده فرسوده، قراردادهایی با آریادیزل و سایپادیزل برای جایگزینی به ترتیب ۳۰۰ دستگاه و ۲۱۰۰ دستگاه دارد که این قراردادهای در مرحله ارائه ضمانت‌نامه پیش پرداخت هستند؛ سه قرارداد هم در مراحل نهایی ابلاغ قرار دارد که حجم آن ۸۴۰ دستگاه است.

وزارت نفت

رئیس کمیسیون دائمی هیئت امنای پژوهشگاه صنعت نفت منصوب شد

معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری در حکمی، جعفر توفیقی را به عنوان رئیس کمیسیون دائمی هیئت امنای پژوهشگاه صنعت نفت منصوب کرد.

پژوهشگاه صنعت نفت به توفیقی آمده است. «نظر به مراتب علمی و سوابق مدیریتی جنابعالی و به استناد ماده ۶۶» آیین نامه داخلی هیئت امنای پژوهشگاه صنعت نفت و همچنین اختیارات تفویضی از جانب وزیر محترم نفت و رئیس هیئت امنای پژوهشگاه، به موجب این حکم به مدت چهار سال به عنوان «رئیس کمیسیون دائمی هیئت امنای پژوهشگاه صنعت نفت» منصوب می شوید. امید است با اتکال به الطاف خداوند متعال در انجام امور محوله موفق و موید باشید. بررسی کارشناسی موضوع هایی که از سوی هیئت امنای رئیس پژوهشگاه یا هر یک از اعضای هیئت امنا ارجاع می شود، بررسی بودجه تفصیلی پژوهشگاه به منظور طرح در هیئت امنا، بررسی ساختار تشکیلاتی پژوهشگاه، ارزیابی گزارش عملکرد، سالانه پژوهشگاه و تجزیه و تحلیل آن به منظور تهیه گزارش توجیهی از عملکرد پژوهشگاه برای استحضار اعضای هیئت امنای وظایف کمیسیون دائمی هیئت امنای پژوهشگاه صنعت نفت است.

شرکت ملی حفاری

ملی حفاری، برنده مناقصه ۸ حلقه چاه اکتشافی

رئیس اداره بازاریابی و همکاری های بین المللی شرکت ملی حفاری ایران از واگذاری پروژه حفاری ۸ حلقه چاه اکتشافی در مناطق خشکی از سوی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران به این شرکت خبر داد. کر معلی نادری در توضیح بیشتر در این باره گفت: در پی برنده شدن شرکت ملی حفاری در مناقصه «مدیریت اکتشاف»، حفاری این چاهها واگذار شد. وی افزود: این اداره در حال انجام مقدمات فرآیند کار است که پس از تایید مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، قرارداد میان مدیران ارشد ۲ شرکت امضا و مبادله خواهد شد. نادری اظهار کرد: در هماهنگی های به عمل آمده با حوزه معاونت مدیرعامل در عملیات حفاری، دستگاه های حفاری سنگین ۷۴ و ۸۹ فتح برای حفاری چاهها در نظر گرفته شده است. رئیس اداره بازاریابی و همکاری های بین المللی شرکت ملی حفاری ایران گفت: پیش از این نیز حفاری ۸ حلقه چاه از سوی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران به این شرکت واگذار شد و هم اکنون دکل های حفاری ۲۳ و ۳۳ فتح در موقعیت های تعیین شده از سوی کارفرما استقرار دارند. وی افزود: شرکت ملی حفاری ایران برای حضور در ارزیابی مدیریت اکتشاف شرکت نفت برای مناقصه ۸ حلقه چاه اکتشافی دیگر اعلام آمادگی کرده و ۲ دستگاه حفاری نوگان خود را به این منظور پیشنهاد داده است.

نفت مناطق مرکزی

تحقق ۱۰۰ درصدی برنامه تولید شرکت بهره برداری نفت و گاز شرق

مهمترین فعالیت های شرکت های نفت و گاز شرق و غرب بررسی و درباره نیازهای این شرکت بحث و تبادل نظر شد. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی در جلسه پیش بینی بهره دهی چاه های این شرکت در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ از تحقق ۱۰۰ درصدی برنامه تولید و ۸۲ درصدی برنامه تزریق گاز در شرکت بهره برداری نفت و گاز شرق در پنج ماه نخست امسال خبر داد و گفت: تعمیرات اساسی چاهها، مراکز جمع آوری و مرکز اندازه گیری نیز بر اساس برنامه پیش بینی شده انجام شده است.

رامین حاتمی، راه اندازی دو حلقه چاه در خانگیران، تعویض تاج چاه شماره ۲۶ خانگیران بدون حضور دکل و انجام اسیدکاری، انجام آزمایش های شاخص بهره دهی و تزریق پذیری، نمودارنگار تولید چاهها، نظارت بر حفاری و تعمیر چاهها در حضور دکل و آماده سازی محوطه چاهها برای استقرار دکل، تهیه شرح نیاز خرید تفکیک گرهای سرچاهی و توسعه چند راهه جمع آوری مرکزی، تهیه گزارش عملکرد مخزن، به روز آوری تاریخچه تولید برای اجرای مدل مخزنی، نظارت بر عملیات نمودارگیری پتروفیزیکی را از دیگر فعالیت های شاخص شرکت نفت و گاز شرق برشمرد.

وی تکمیل و راه اندازی مرکز جمع آوری شورپیچه دی، تکمیل تاسیسات و خطوط لوله چاههایی که در برنامه تولید قرار دارد، پروژه خط لوله اصلی انتقال گاز ۱۶ اینچ از جمع آوری مرکزی

بخش منطقه اردبیل

عرضه نفتگاز یورو ۴ در جایگاه های منطقه اردبیل آغاز شد

نفت گاز با استاندارد یورو ۴ در پنج جایگاه شهرستان اردبیل از اواخر شهریور ماه امسال عرضه می شود. سید حجت مدنی، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه اردبیل با توجه به ارائه خدمات بهتر به مردم شریف استان اردبیل گفت: توزیع فرآورده نفتگاز با استانداردهای یورو ۴ در استان اردبیل، در مرحله اول اجرای این طرح در پنج باب جایگاه شهرستان اردبیل انجام می شود.

وی افزود: در برنامه ریزی های انجام شده، پنج باب جایگاه دیگر نیز در محورهای ارتباطی شهرستان های مشگین شهر، گرمی، بیله سوار و پارس آباد انتخاب شده اند که به زودی، این فرآورده در مراکز تعیین شده عرضه می شود.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه اردبیل اظهار

بخش منطقه تهران

بازسازی کنترل ولوهای خط ۳۰ اینچ نفت خام در منطقه تهران

عنوان محرک در حلقه کنترل بوده نقش مهم و اساسی در صنعت انتقال سیال (مواد نفتی) ایفا می کند.

کنترل ولوهای خط ۳۰ اینچ نکا- ری در منطقه تهران، تعمیر و به صورت مجدد در سرویس بهره برداری قرار گرفت. عادل عارفیان، رئیس مرکز انتقال نفت خام منطقه تهران، با اشاره به فشار بالای خط ۳۰ اینچ نکا- ری گفت: تنظیم و کنترل فشار ورودی به مخازن از اهمیت ویژه برخوردار است و راه اندازی این کنترل ولوها قادر خواهد بود به تنظیم فشار در خط یادشده کمک می کند.

وی افزود: در قالب این پروژه، دو دستگاه کنترل ولوهای این خط لوله، تعمیر و به صورت مجدد در سرویس بهره برداری قرار گرفته است.

به گفته رئیس مرکز انتقال نفت خام منطقه تهران، کنترل ولو به

بخش منطقه ارومیه

مانور ایمنی و اطفای حریق در انبار نفت ارومیه

رزمایش واکنش در شرایط اضطراری با حضور همه سازمان های امدادی و خدمات رسان در محل انبار نفت مرکزی ارومیه با هدف شناسایی نقاط ضعف و بهبود نقاط قوت در محوطه مخازن انبار نفت برگزار شد. مدیر پخش شرکت ملی فرآورده های نفتی منطقه ارومیه درباره این مانور گفت: این مانور با هدف ارزیابی و شناسایی نقاط قوت و قابل بهبود، بالا بردن ضریب ایمنی کارکنان در مقابله با شرایط اضطراری، همچنین افزایش همکاری با سازمان های امدادی و خدمات رسان و با حضور مناطق آذربایجان شرقی و میاندوآب به عنوان مناطق معین برگزار شد.

احمد مجرد افزود: مانور در قسمت های مختلف تاسیسات و عملیات و با وقوع حریق فرضی در یک دستگاه نفتکش در یکی از سکوهای بارگیری انبار نفت ارومیه شروع و با اطفای حریق انفجار و آتش سوزی مخزن شماره ۶ انبار نفت و عملیات مناسب کارکنان عملیات و به کارگیری تجهیزات و ادوات ایمنی و آتش نشانی انبار نفت و همکاری گروه اطفای حریق سازمان آتش نشانی شهر با موفقیت مهار و خاموش شد. این مقام مسئول اظهار

شرکت ملی گاز

تشکیل کارگروه های تخصصی بهره وری در شرکت ملی گاز ایران

رئیس مهندسی ساختار و دبیر کمیسیون بهره وری شرکت ملی گاز ایران از تشکیل کارگروه های تخصصی بهره وری خبر داد. مجید کشاورز، رئیس مهندسی ساختار و دبیر کمیسیون بهره وری شرکت ملی گاز ایران گفت: با توجه به ابلاغ آیین نامه و ارکان نظام بهره وری شرکت ملی گاز ایران و تشکیل کمیته های بهره وری در شرکت های تابعه، به منظور هماهنگی حداکثری و اتخاذ رویکرد یکپارچه در گردآوری اطلاعات، بررسی و صحت گذاری مقادیر شاخص های بهره وری و - کار گروه تخصصی بهره وری شرکت های پالایش گاز با محوریت مدیریت هماهنگی و نظارت بر تولید و کل گروه تخصصی بهره وری شرکت های گاز استانی با محوریت مدیریت هماهنگی امور گازرسانی تشکیل شد. وی افزود: برقراری تعامل مناسب میان کمیته های بهره وری شرکت های تابعه با مهندسی ساختار شرکت ملی گاز ایران به منظور استقرار چرخه مدیریت بهره وری و ارزیابی عملکرد برش ملی، گردآوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل، ارزیابی و تلفیق اقدام های انجام شده مرتبط در شرکت های

شرکت ملی صنایع پتروشیمی

برخورد قاطعانه با اخلاگران در بازار محصولات پتروشیمی

رئیس امور هماهنگی و تنظیم بازار دفتر صنایع پایین دستی پتروشیمی گفت: نهادهای نظارتی با اخلاگران در بازار محصولات پتروشیمی قاطعانه برخورد می کنند. سیدروح الله وحیدکیانی با تاکید بر عرضه منظم محصولات پتروشیمی از سوی مجتمع های پتروشیمی بر اساس برنامه ریزی های انجام شده گفت: محصولات مورد نیاز صنایع پایین دستی پتروشیمی به ویژه در آستانه توسعه و عاشورای حسینی به طور کامل در حال تامین است و در این مورد با هماهنگی های انجام شده با نهادهای نظارتی با اخلاگران در بازار برخورد می شود. وی افزود: در مجموع، عرضه محصولات مختلف پتروشیمی افزایش یافته است و محصولات پلاستیکی و نایلونی و ظروف یکبار مصرف همانند دیگر محصولات پایین دستی به دلیل ارزان بودن مواد اولیه برای برخی توجیه افزایش قیمت با صادرات پیدا کرده است. رئیس امور هماهنگی و تنظیم بازار دفتر صنایع پایین دستی پتروشیمی تصریح کرد: دلایلی هابه دلیل نیاز بازار افزایش یافته است، اما سازمان تعزیرات حکومتی و دیگر نهادهای نظارتی با جدیت با هرگونه تخلف برخورد خواهند کرد.

گاز استان قزوین

افزایش ۵ درصدی تحویل گاز طبیعی به نیروگاه شهید رجایی

مدیرعامل شرکت گاز استان قزوین از افزایش پنج درصدی تحویل گاز به نیروگاه شهید رجایی در پنج ماه سال ۹۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد. اسماعیل مفرد بوشهری با اشاره به تحویل بیش از یک میلیارد و ۳۹۶ میلیون متر مکعبی گاز به نیروگاه شهید رجایی در پنج ماه امسال اعلام کرد: شرکت گاز استان توانسته است با افزایش پنج درصدی تحویل گاز به نیروگاه در ماه های اخیر همچنان در مسیر کمک به کاهش آلودگی های زیست محیطی، صرفه جویی های اقتصادی و فراهم سازی زمینه تولید برق بیشتر حرکت کند.

وی در ادامه با اشاره به مصرف دو میلیارد و ۱۲۴ میلیون متر مکعبی گاز در بازه زمانی یادشده در استان قزوین گفت: از مجموع گاز مصرف شده از ابتدای امسال، ۶۵ درصد آن مربوط به نیروگاه شهید رجایی بوده و ۳۵ درصد باقی نیز در بخش خانگی و صنعتی استان مصرف شده است. بوشهری در پایان افزود: این شرکت در زمینه تحویل گاز به نیروگاه و صنایع استان با تمام توان گام برداشته و امیدواریم بتوانیم زمینه های بهره مندی هرچه بیشتر صنایع استان از این انرژی پاک را فراهم کنیم.

به سیاهی نفت در عزای ثارالله

آیین عزاداری
سرور و سالار
شهیدان با حضور
کارکنان صنعت نفت
در مقبره شهدای
گمنام وزارت نفت
ظهر سه شنبه، ۲۷
شهریور ماه برگزار
شد.

۳۶ شهریور ۱۳۵۹ از تنش بعث عراق از زمین، هوا و دریا تهاجم سراسری و همه جانبه خود را به ایران آغاز کرد تا مهم ترین بحران و حادثه پس از پیروزی انقلاب اسلامی رقم بخورد. مطالعه و بررسی علل، ریشه‌ها و زمینه‌های تجاوز و اهداف و روند پایان جنگ، برای آینده تاریخ، اهمیت فراوان دارد، یکی از مهم ترین دلایل آغاز جنگ تحمیلی ریشه در تاریخ دارد.

ریشه‌های تاریخی جنگ تحمیلی

سرزمینی که امروز عراق نامیده می‌شود، در سال ۵۳۹ قبل از میلاد، توسط کوروش کبیر فتح و تا سال ۶۳۸ میلادی (۱۶ هجری قمری) به مدت ۱۱ قرن بخشی از امپراتوری ایران محسوب می‌شد.در دوران ساسانیان، تیسفون که هم اکنون در جنوب بغداد قرار دارد، پایتخت ایران بود.با تشکیل حکومت اسلامی در مدینه وپس از رحلت حضرت رسول اکرم(ص) خلفای اول و دوم به منظور گسترش اسلام، اقدام به فتح سرزمین‌های جدیدکردند و سپاه اسلام به فرماندهی سعد ابن ابی وقاص با فتح نهاوند به حکومت ساسانیان پایان داد و سرزمین کنونی عراق که جزء قلمرو ایران بود، به دست سپاهیان اسلام افتاد.در آغاز قرن چهاردهم میلادی و تسلط عثمانیان بر آسیای صغیر، بین‌النهرین (عراق کنونی) مورد توجه خلفای عثمانی قرار گرفت.در ایران نیز با به تخت پادشاهی نشستن شاه اسماعیل اول در سال ۱۵۰۲ میلادی و تصرف بغداد (۹۱۴ هجری) از سوی او مرزهای ایران و عثمانی بیش از ۵۰۰ سال مورد منازعه دو طرف قرار داشت.

معاهده‌ها و قرارداده‌ا

از سال ۱۵۵۵ تا ۱۹۷۵ میلادی طی ۴۲۰ سال، حدود ۱۸ عهدنامه بین ایران و عثمانی به امضا رسید و هر بار با توسعه طلبی عثمانی‌ها و دامن زدن به اختلاف‌های مذهبی عهدنامه‌ها نقض می‌شد. از قرن ۱۹ به بعد با دخالت دولت‌های روس و انگلیس در تنظیم عهدنامه‌ها همیشه منافع ایران نادیده گرفته می‌شد و دولت عثمانی با کمک این دو کشور و با تهدید و جو سازی، مفاد عهدنامه را به ایران تحمیل می کردند..

قرارداد آسامیه (۱۵۵۵)

اولین پیمان صلحی است که بین ایران و عثمانی پس از جنگ‌های بیست ساله به امضا رسید. به موجب این قرارداد، ایالت‌های آذربایجان، ارمنستان شرقی و گرجستان شرقی در اختیار ایران و گرجستان غربی، ارمنستان غربی و کشور عراق به دولت عثمانی واگذار شد.

قرارداد اول اررز روم (۱۸۲۳)

بد رفتاری مأموران عثمانی با زوار ایرانی عتبات عالیات که طبق معاهدات قبلی می‌بایست از طرف عثمانی‌ها مورد احترام قرار گیرند، عاملی شد تا عباس میرزا از جبهه شمال به خاک عثمانی حمله و پس از تصرف «سلیمانیه» و «دیار بکر» تا بغداد پیشروی کند و آن شهر را به محاصره خود در آورد. دولت عثمانی که توانایی جنگ در جبهه اروپا و ایران را نداشت، تقاضای صلح کرد، مذاکرات صلح در شهر ارزروم «از شهرهای شرقی دولت عثمانی و در مجاورت مرز ایران» آغاز و به امضای قرارداد اول اررز روم منجر شد.

قرارداد دوم اررز روم (۱۸۴۷)

پس از قرارداد اول اررز روم اختلاف‌های دو کشور دوباره بالا گرفت، در نتیجه، دو دولت روس و انگلیس برای حفظ منافع خود تر تیبی برای حل اختلاف‌ها از طریق مذاکره به وجود آوردند.در سال ۱۸۴۳ کمیسیونی مرکب از نمایندگان چهار دولت ایران، عثمانی، انگلیس و روسیه در اررز روم تشکیل شد که پس از چهار سال مذاکره طولانی، قرارداد دوم اررز روم تهیه شد و به تأیید طرفین مذاکره کننده رسید. به موجب این قرارداد، طرفین از کلیه دعاوی ارضی خود صرف نظرمی کنند و متعهد می‌شوند که بی درنگ اعضای هیئت و مهندسان را برای تعیین مرزهای دو کشور انتخاب کنند.نماینده ایران در این مذاکرات میرزا تقی خان امیر کبیر بود که با درایت، صبوری و آینده نگری شگرف، مفاد قرار داد را چنان تنظیم کرد که حاکمیت مستمر ایران بر خرمشهر برای همیشه تأیید شود، از این رو می توان او را فاتحی بزرگ لقب داد که توانست به تنهایی خرمشهر را فتح کند و در این راه دول استعمارگر با تمام نیرنگ‌های خود مقهور این مرد بزرگ شدند.

ریشه‌های تاریخی جنگ ایران و عراق

سرانجام دو نشست مذاکره طولانی بین شاه ایران و صدام حسین که آن موقع معاون رئیس جمهور عراق بود، برگزار شد.

در آخرین نشست سران اوپک و در کمال شگفتی، ناگهان رئیس جمهورالجزایر خطاب به سران کشورهای شرکت کننده اعلام کرد: خوشوقتم به اطلاع شما برسانم که روز گذشته یک توافق کلی بین دو کشور برادر، ایران و عراق برای پایان دادن به اختلاف‌های آنها حاصل شد.

پس از صدور اعلامیه مشترک در ۶ مارس ۱۹۷۵ (۱۵اسفند ۱۳۵۳) وزیران خارجه دو کشور در چند نشست در باره حل همه مسائل مورد اختلاف توافق کردند و نتیجه آن امضای «عهدنامه مرزی ۱۹۷۵» با سه پروتکل ضمیمه و یک الحاقیه بود. عهدنامه ۱۹۷۵ دارای چهار پروتکل تکمیلی است که در ۲۶ دسامبر در بغداد به امضای طرفین رسید.

توافق‌های بیانیه الجزایر

– طرفین، مرزهای زمینی خود را بر اساس پروتکل اسلامبول ۱۹۱۲ و صورت جلسات ۱۹۱۴ تعیین می‌کنند.
– دو کشور مرزهای آبی خود را بر اساس خط تالوگ تعیین می‌کنند.
– طرفین متعهد می‌شوند که در مرزهای خود کنترل دقیق و مؤثری به منظور قطع هر گونه رخنه و نفوذ که جنبه خرابکارانه داشته باشد، اعمال کنند.
– مقررات فوق، عوامل تجزیه ناپذیر برای یک راه حل کلی بوده، در نتیجه نقض هر یک از مفاد فوق با روحیه توافق الجزایر مغایر است.قرار داد ۱۹۷۵ و پروتکل‌های منضم به آن که همه راه‌های حل اختلاف را پیش‌بینی می‌کرد، با جامعیت و صراحت طرفین به امضا رسید، تکرار مفاهیمی چون «قطعی»، «دائم»، «تغییر ناپذیر» و «غیر قابل نقض» عده‌ای را به این باور واداشت که دوران اختلاف‌ها و تیرگی‌های روابط ایران و عراق به سر آمده است، اما عمر این قرارداد با وجودجامعیت، کوتاه‌تر از دیگر قراردادها بود و صدام حسین با کمال غرور در ۲۶ شهریور ۱۳۵۹ درشورای فرماندهی عراق اقدام به لغو آن کرد.

طبق بند ۲ قرارداد ۱۹۷۵، مرز آبی اروند بر اساس خط تالوگ تعیین و موضوع به نفع ایران حل شد.

این مسئله، پیروزی بزرگی برای ایران و شکستی تلخ برای عراق محسوب شد؛ موضوعی که همواره صدام را رنج می‌داد و از این رومترصد فرصتی بود تا با اقدامی نظامی خود را از حقارت ناشی از امضای قرارداد، برهاند.

اوکه با افکاری بلند پروازانه، داعیه رهبری اعراب پس از جمال عبدالناصر را در سر می‌پروراند، با سقوط رژیم پهلوی و حتی پیش از آن،زمینه را برای کسب حیثیت از دست رفته خود فراهم دید.

صدام پس از قبضه قدرت و تکیه زدن بر کرسی ریاست جمهوری با خرید تجهیزات فراوان نظامی به سرعت ارتش عراق راگسترش داد تا به زعم خود از فرصت تاریخی به وجود آمده نهایت استفاده را بگیرد.به هم خوردن موازنه قوا در منطقه و اوضاع سیاسی و نظامی ایران در داخل و در سطح بین‌الملل از سال ۱۳۵۷ تا آغاز جنگ تحمیلی به گونه‌ای رقم خورد که انگیزه‌های لازم را در اختیار حاکم مستبد عراق گذاشت تا با راه اندازی جنگ، علاوه بر دستیابی به اهداف خود، ایران را نیز به جنگ طلبی و شروع کننده جنگ متهم کند.ساختار سیاسی نوپای کشور پس از انقلاب، نداشتن تجربه دولت مردان به ویژه در سطح بین‌الملل و از همه مهم‌تر، اختلاف در بین گروه‌های سیاسی، همه در اوج قرار داشت، در کنار این مشکلات،از هم باشیدگی ار تش به عنوان بگانه نیروی منظم و محافظ کشور را نباید از نظر دور نگاه داشت. ارتش ایران پس از انقلاب، به دلایلی که از حوصله این نوشتار خارج است،

به جنان روزی دچار می‌شود که سفارت آمریکا در گزارش روزانه خود عنوان می‌کند: «در حال حاضر ارتش ایران بیشتر یک مفهوم ذهنی است تا یک واقعیت خارجی و در حال حاضر قادر نیست یک عملیات منسجم نظامی را برای دفاع از کشور رهبری کند.»صدام با چراغ سبز شرق و غرب به خود جرأت داد تا با به راه انداختن جنگی فرا گیر، فراتر از آرزوی خود یعنی تسلط بر اروند، به فکر انضمام استان خوزستان و حتی ساطق کردن نظام جمهوری اسلامی ایران یا تجزیه آن برآید و به این امید در ۳۱ شهریور ۵۹ خاک مقدس ایران را مورد هجوم و تاخت و تاز ارتش تا بن دندان مسلح خود قرار داد، روابطی که خیلی زود با مقاومت همه جانبه ملت غیور ایران اسلامی به کابوسی دهشتناک برای صدام و حامیانش تبدیل شد.ارتش بعث عراق اوایل بعد از ظهر دوشنبه ۲ شهریور

۱۳۵۹ حمله سراسری خود به خاک ایران را آغاز کرد.

نیروی زمینی عراق با پشتیبانی بمباران‌های هوایی و در تهاجمی غافلگیرانه، پنج استان مرزی ایران را درگیر و در دو ماه نخست جنگ، بیش از ۱۵ هزار کیلومتر مربع از خاک ایران را اشغال کرد.

در این جنگ نابرابر، عراق افزون بر نبردهای گسترده زمینی و بمباران‌های هوایی، از موشک‌های زمین به زمین برای حمله به مردم غیرنظامی و نیز سلاح‌های شیمیایی استفاده و جنگ را با حمله به نفتکش‌ها و پایانه‌های نفتی در خلیج فارس گسترش داد.

حمله‌های بی رحمانه عراق به مناطق مسکونی و غیرنظامی و استفاده از سلاح‌های شیمیایی، خسارت‌های فراوان به بار آورد.
ایران البته با ابداع شیوه‌های نوین جنگ، همچنین با حمایت بی دریغ مردم با اجرای ۱۰۰ عملیات بزرگ و متوسط، سرانجام نیروهای متجاوز عراقی را از خاک خود بیرون راند و مانع دستیابی عراق به مقاصد و اهداف خود شد.

در ۲۷ تیر ۱۳۶۷ جمهوری اسلامی ایران قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل را پذیرفت و جنگ تحمیلی رو به پایان نهاد، اما دیری نپایید که رژیم یعنی عراق جنگ دیگری را آغاز کرد که حدود یک ماه طول کشید و به شکست مجدد نظامی و سیاسی آن کشور و منافقان انجامید(عملیات مرصاد).
سرانجام عراق در ۲۹ مرداد ۱۳۶۷ قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفت و با نظارت سازمان ملل متحد آتش بس بین ایران و عراق برقرار شد و به این ترتیب جنگ، یک ماه پیش از هشتمین سالروز خودپایان یافت.
صدام حسین که هیچ دستاوردی از این جنگ نداشت، پس از گذشت دو سال از آتش بس، در ششمین نامه رسمی خود به رئیس جمهوری ایران، دوباره معاهده مرزی ۱۹۷۵ الجزایر را به عنوان مبنای مذاکرات دو کشور پذیرفت؛ عهدنامه ای که خود او آن را در آستانه جنگ بی اعتبار خوانده و در برابر دوربین‌های خبرنگاران پاره کرده بود!
جنگ ایران و عراق، یکی از شدیدترین منازعات پس از جنگ جهانی دوم به شمار می‌آید که تاثر عمده ای بر ثبات منطقه، شاهراه نفتی غرب و دیگر منافع ابرقدرت‌ها داشته است.

از دهه ۱۹۶۰ به بعد، ایران و عراق در برخی زمینه‌ها از حمله حمایت متقابل از حرکت‌های براندازانه مخالفان یکدیگر و کشمکش‌های منطقه‌ای مشکلات جدی داشته‌اند؛ از جمله آنها منازعه درباره استفاده از آبراه حیاتی اروندرود که از دوره امپراطوری عثمانی منشأ اختلاف و کشمکش‌های منطقه‌ای دو کشور بوده است.

یکی از اهداف مهم صدام، کسب جایگاه برتر در خلیج فارس و جوامع عربی بود که سال‌های متمادی آن را دنبال می‌کرد؛ از این رو نفوذ در ایران، بخشی از دغدغه‌های صدام برای کسب وجهه میان اعراب و مهم‌ترین عامل در تبدیل عراق به قدرت نظامی برتر خلیج فارس به شمار می‌آمد. در واقع جنگ لفظی بغداد درباره مسائل ارضی مندرج در قرارداد الجزایر، شماری از ناظران را بر آن داشت که اصلاح مفاد ارضی این قرارداد را انگیزه اصلی عراق برای آغاز جنگ بدانند.

الزام عراق به چشم پوشی از کنترل کامل آبراه اروندرود در قرارداد الجزایر، تحقیر بزرگی برای حکومت بغداد و دیگر کشورهای عرب محسوب می‌شد و نماد تسلیم اعراب دربرابر همسایه ای قوی‌تر یعنی ایران بود.از طرفی ماهیت مردمی انقلاب ایران برای برخی حکومت‌های حوزه خلیج فارس یک زنگ خطر به شمار می‌آمد.

عراق از قدرت نظامی و مردمی ایران و توان بالقوه آن برداشتی نادرست داشت و آن را ضعیف می‌پنداشت و این موضوع، نقش بسیار مهمی در تصمیم‌گیری صدام برای حمله به ایران داشت.

عراق از همان اعتماد به نفس نظامی بیش از حدی رنج می‌برد که بسیاری از کشورهای در آستانه جنگ در طول تاریخ به آن دچار بودند. این کشور جنگ با ایران را فرصتی مناسب برای از بین بردن یک تهدید جدی و درعین حال پیشبرد اهداف بلندمدت خود می‌دانست.

بعثی‌ها برای به زانو در آوردن ایران، پالایشگاه‌ها، لوله‌های انتقال نفت و مخزن و انبارهای فراورده‌های نفتی را بمباران می‌کردند تا کشور با بحران سوخت رو به رو شود.

در هشت سال دوران دفاع مقدس، صنعت نفت، افزون بر تأمین بودجه کشور، سوخت ادوات نظامی را در حالی تأمین می‌کرد که این مجتمع‌ها بمباران می‌شد.

برگرفته از کتاب خارک جنگ مقاومت

از خودم شرمند شدم

مسعود بیات - متصدی خدمات ورزشی و رفاهی است که در زمان جنگ ۱۹ سال بیشتر نداشت و نظام وظیفه خود را در مناطق جنگی گذراند. ۲۱ ماهی که برای او یک روز گذشت و خاطراتی که همراه همیشه او هستند. محور عملیاتی مهران و دهلران مناطقی بودند که جای پای او را ثبت کردند و او که نسبت به پرچم ایران حساسیت خاصی دارد و تاب تحمل دیدن دست‌درازی به سرزمین را نداشت آنجا ماند تا دست دشمن را از تعرض به خاک و وطن خود کوتاه کند. او از آن دوران می‌گوید: وقتی نیم ساعت از زمانی که همسنگرت باید بر می‌گشت گذشته و هنوز نیامده مطمئن می‌شدیم برای او اتفاقی افتاده و همین موضوع حس انتقام را از دشمنی که بهترین رفقایت را از تو گرفتند و پر پر کردند، تو زنده می‌کرد. هنگامی که در ارتفاعات کوه کله‌قندی در محاصره نیروهای دشمن بودم، ۱۵ ترکش ناخوانده به دستانم برخورد کرد. زمانی که برای معالجه به بهداری رفتم، از خودم شرمند شدم، وقتی دیدم یکی بر اثر اصابت خمپاره دست پا و پا و یکی از اعضای بدن خودش را از دست داده بود. زخم من در برابر عظمت روح آنها قابل مقایسه نبود.

بیات از «گردان جندالله» نام برد که برای مقابله با جریان‌های ضدانقلاب همچون کومه آموزش دیده بود و گفت: عضویت در این گردان به معنای پذیرش شهادت بود چون هر لحظه باید منتظر اتفاقی غیرمنتظره می‌بودیم.

او از روپارویی نزدیک خود با شهید صیاد شیرازی برایمان گفت که چه میزان فرمانده خاکی، با ایهت و دوست‌داشتنی بوده است.

تأثیر عمیق یک شهید

عبدالملک منیرزاده - فرزند خطه آبادان و کارمند ارشد مرکز انتقال نفت نائین که ۱۶ ماه در جبهه‌های جنگ بوده است، می‌گوید: «حدود ۱۸ سال که به میدان جنگ رفتم. در خانواده مذهبی با تفکرات اسلامی آشنا شدم و در جریان جنگ هم در عملیات ثامن‌الائمه، قدس و والفجر هشت حضور داشتم و از همان دوران هم مجروحیت شیمیایی بر تن دارم.» در خاطراتش از شهیدی به نام حسین هژرافکن نام می‌برد که تأثیر عمیقی بر او گذاشت.

نیمه بدن در برف

علیرضا عابدی - رئیس مرکز انتقال نفت یزد ۹ ماه افتخار حضور در مناطق جنگی را دارد و در مناطق فاو، کردستان و سلمچه نیز حضور داشته است. عابدی در ۱۵ سالگی به میدان جنگ می‌رود و از خاطرات آن روزها می‌گوید: بار اول با دوست همکلاسیم شهید حسین حسینی به جبهه اعزام شدم و پس از طی دوره آموزشی، نیروها را تقسیم کردند و من از حسین جدا افتادم. من را به فاو و حسین را به منطقه عملیاتی کربلای ۴ اعزام کردند و در همین عملیات روح حسین از قفس تن جدا و ملکوتی شد. در مرور خاطرات یاد سرمای شدید کردستان افتاد که در آن شرایط رزمندگان باید عملیات می‌کردند و برای آنکه بدنشان با آن شرایط سازگار شود هر روز در حالی که تا نیمه بدن آنها در برف فرورفته بود پیاده‌روی می‌کردند تا به حدی که بر اثر شدت سرما انگشتانشان یخ می‌زد و قادر به حرکت نبود و شعله‌های چراغ یخ دستانشان را باز می‌کردا نتیجه این تمرین‌های سخت آن شد که توانستند در عملیات بیت‌المقدس ۲ به پیروزی برسند.

روایتی از دلاوری‌های کارکنان صنعت نفت در هشت سال دفاع مقدس

از مناطق جنگی جنوب تا مراکز انتقال نفت

در سراسر کشور نقش انکار ناپذیری ایفا می‌کنند و برای نایستادن از حرکت مراکز انتقال نفت به‌عنوان قلب تپنده این شریان‌ها از هیچ تلاشی فروگذار نکرده‌اند، در هشت سال دفاع مقدس نیز شیران روز بودند و پارسایان شب. مردانی که این روزها در مرکز انتقال نفت منطقه جنوب شرق شرکت خطوط لوله و مخابرات با همه خطرات و زخم‌های آن روزها همچنان در سنگری دیگر، مسئولیت‌های مهمی دارند و به مناسبت این روزها، هر چند کوتاه پای صحبت‌های آنان نشستیم.

اعظم محمدشفیع زاده - شهریور ۵۹ بود که جنگ آغاز شد. سردار خود خوانده قادیسیه، شیپور جنگ را نواخت و وعده فتح تهران را در عرض یک هفته داد و ادامه سخنرانی خود را به ایراد آن از میدان آزادی تهران موکول کرد. اما زهی خیال باطل که تار و پود ایرانی را با غیرت و حمیت سرشته‌اند و غیور مردانی از منطقه جنوب شرق همانطور که حفظ و حراست از خطوط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی را بر خود فرض می‌دانند و در به جریان انداختن این فرآورده‌ها در رگ‌های حیاتی این شریان

معلم جانبازی

جان‌محمد حسن پور - کارمند مرکز انتقال نفت یزد هم مثل هم‌زمان خود نوجوانی ۱۶ ساله بوده که ابتدا به عنوان امدادگر هلال احمر در جبهه‌ها حضور داشت و بعد از طریق خدمت مقدس نظام وظیفه راهی جبهه شده و در دسته مخابرات گروهان لشکر ۲۸ سنج و جزایر مجنون حضور داشته است. او در ادامه از حضورش در عملیات بدر و اینکه در آن زمان مقام معظم رهبری نیز از مناطق جنگی بازدید کردند، گفت. از اینکه در همان عملیات، طعم جانبازی را چشید و شیمیایی شد. او همچنین از خاطرات حضور در جبهه غرب و مریوان گفت و اینکه هم‌زمان باید در دو جبهه با صدام و کومله و دموکراتها می‌جنگیدند. او که در دسته بهداری تحت عنوان امدادگر مشغول بود با افتخار از خاطرات تعریف می‌کند که با آمبولانس به مریوان رفته و پیکر چهار شهید را به عقب بازگردانده بود؛ در حالی که آتش دشمن سهمگین بود. حسن پور به عملیات قادر اشاره می‌کند که در آن بر اثر اصابت گلوله تانک پرده گوش او پاره شده و ترکش نیز پای چپش را مجروح کرد و به یاد می‌آورد که در همین عملیات بیش از یک روز کامل در محاصره دشمن بعثی بودند. حسن پور از خاطراتی برایمان گفت که با چه مشقت‌هایی تن بی‌سر یک شهید را به پایین کوه رساندند و با آمبولانس به عقب برگرداندند تا یک مادر شهید چشم انتظار جسد فرزندش نماید.

کشور را با خون نگه داشتیم

عنوان می‌کند. ظلی شاهد حمله منافقان در سال ۶۷ و تصرف جاده‌اهواز-خرمشهر بوده است که هواپیماها از بالای سر حمله می‌کردند و تانک‌ها از روی زمین در حال پیشروی بودند و می‌گوید: اما ما ایستادیم و مقاومت کردیم و هشت سال مملکت را با خون نگه داشتیم.

در گوشه گوشه هشت سال حماسه رزمندگان اسلام خاطراتی ثبت است که اگر روی کاغذ نیاید، آیندگان ما را بازخواست می‌کنند که چرا این میراث گرانبهارا ثبت و ضبط نکردیم؛ از این رو در هفته دفاع مقدس و در تقارن با این ایام می‌نگاریم تا دنیا بداند چگونه هشت سال دست خالی در مقابل ارتشی متشکل از ۸۳ کشور جانانه جنگیدیم تا ذراتی از خاکمان را واگذار نکنیم.

اکنون با تغییر میدان جهاد در صنعت نفت مشغول خدمت هستیم و در پاسداشت منافع ملی کشور ذراتی تردید به دل راه نمی‌دهیم. ما مردم میدانیم؛ هر کجای می‌خواهد، باشد از مناطق جنگی جنوب تا جوار مراکز و تأسیسات انتقال نفت

حسن ظلی - باغبان فضای سبز منطقه اصلاتا اهل شاهرود است و از سال ۱۳۷۰ در منطقه خدمت می‌کند. در ۱۸ سالگی دل به جنگ می‌زند و تا پایان جنگ لباس جنگ را از تن بیرون نمی‌آورد. می‌گوید: پس از دوره‌های آموزشی به تیپ ۱۲ قائم سمنان در منطقه شوش دانیال اعزام شدیم، و از جمع ۱۸۰۰ نفری، ۱۳ نفر را جدا کردند و به اهواز و موقعیت ولی عصر (عج) فرستادند و این هم‌زمان با آغاز عملیات کربلای ۵ بود. در اهواز سه روز آموزش کار با قایق به ما داده شد و بعد ما را به جزیره مجنون برای اسکنداری قایق فرستادند. قرار بود مکان‌هایی که خودرو نمی‌توانست حضور پیدا کند در نقش آمبولانس مجروحان و شهدا را به پشت خط و بهداری صحرائی منتقل کنیم. می‌گوید: سال ۶۶ در جزیره مجنون عراقی‌ها قایقی را که سوار بودیم، با آر پی جی زدند و در همان خط دشمن به این طرف خط نازنجک پرتاب می‌کرد و از سه طرف آتش روی رزمندگان می‌ریختند. دیگر در فکر اسارت بودم اما تا جایی که توان داشتم، مقاومت کردم و حتی

یادگاری‌هایی در تن

محمود فلاح - مسئول حراست مرکز انتقال نفت یزد نیز هم بیست ساله بود که ۲۱ ماه از دوران جوانی خود را در جبهه‌های حق علیه باطل و در عملیات‌هایی همچون بیت‌المقدس، محرم، والفجر مقدماتی، تک عراق در پاسگاه زید و خط پدافندی فکه حضور داشت. او از شهید علی اصغر زارع به‌عنوان هم‌رزم و همسنگر خود به نیکی یاد می‌کند و از آن دوران یادگاری‌هایی در تن دارد. ترکشی که در ران پای چپ او قرار دارد و همچنین تیر مستقیم که به کتف چپش اصابت کرد. او شهید شدن محمود پاگردکار و علی اصغر زارع را که از دوستانش بوده‌اند، جزء خاطرات تلخ خود می‌داند.

نگاهی به آیین های سنتی عزاداری سالار شهیدان در چهار گوشه ایران (بخش اول)

ماتم های تاریخی

فرهنگ عاشورا و عزاداری برای سید و سالار شهیدان، حضرت امام حسین(ع) از سابقه‌های دیرینه در ایران برخوردار است. آیین های عاشورایی در چهار گوشه ایران قدمت بسیار زیادی دارند. آیین‌هایی که هر کدام بارنگ‌ها، نشانه‌ها، نواها و معناهای فرهنگی و هنری شان،

روح مذهبی ایرانی را به نمایش می‌گذارند. تعداد این آیین‌ها بسیارند، در مطلب پیش رو به تعدادی از آنها نگاهی انداخته ایم. تلاش می‌شود تا در بخش‌های دیگر آیین‌های عاشورایی بیشتری را از نظر بگذرانیم.

چهل منبران

یکی از آیین‌هایی که عزاداران حسینی در شهرستان خرم‌آباد انجام می‌دهند، مراسم چهل منبر است که این مراسم به عنوان یک اثر معنوی در فهرست ملی کشور ثبت شده است. در این آیین که در روز تاسوعای حسینی برگزار می‌شود، زنان خرم‌آبادی به یاد اسارت حضرت زینب(س)، با پای برهنه و با نقابی بر صورت، از محله باغ دختران حرکت کرده و چهل شمع در خانه‌هایی که در آنها باز است، روشن می‌کنند. به خانه‌هایی که شمع در آنها روشن می‌شود، منبر گفته می‌شود. در فرهنگ ایرانی اسلامی، علاوه بر هفت، عدد چهل، نیز از دیرباز در زوایای مختلف زندگی فرهنگی، اجتماعی و مذهبی مردم ایران، معتبر و مقدس بوده و از جایگاهی ویژه برخوردار است. در این آیین که در خرم‌آباد به آن دختران چهل منبری هم می‌گویند، دخترانی سیاه‌پوش و نقابدار با پای بدون کفش به صورت گروهی، از اول صبح تاسوعا، مجالس عزای حسینی‌های شهر را می‌گردند و با نیت و خواسته‌های مختلف به ویژه بخت‌گشایی در هر جلسه و مراسم عزاداری یک شمع روشن می‌کنند تا چهل منبر را سر بزنند و چهل شمع روشن کنند.

شمع گردانی

در این آیین که در زبان آذری به نام «شمع یا پلاما» معروف است، عزاداران حسینی بعد از هشت روز عزاداری در مساجد و خیابان‌ها و محلات اردبیل در روزی که منتسب به علمدار رشید کربلا، حضرت ابوالفضل العباس (ع) است، اقدام به روشن کردن شمع می‌کنند و در سوگ آن علمدار رشید بر سر و سینه می‌زنند. در این آیین که از ساعات نزدیک به ظهر تاسوعا آغاز شده و تا غروب ادامه می‌یابد، عزاداران با دسته‌های شمع و گاه با پای پیاده به ۴۱ مسجد شهر اردبیل در محلات مختلف رفته و با روشن کردن شمع که در حقیقت نذری آنها محسوب می‌شود، عشق و ارادت خود را به حضرت ابوالفضل (ع) نشان می‌دهند. گاهی این آیین به صورت گروهی انجام می‌شود و اغلب برای هر دسته یک نفر سر گروه برگزیده می‌شود که این فرد به مسیر ۴۱ مسجد مورد نظر کاملاً آگاه هستند و در پیشاپیش دسته حرکت می‌کنند و علاوه بر رجز خوانی و فرستادن صلوات به پیامبر و ائمه اطهار (ع) با صدای بلند و رسای خود افراد دسته را راهنمایی می‌کند و شمع‌گذاران با روشن کردن شمع در مساجد عشق و ارادت خود را به حضرت ابوالفضل (ع) نشان می‌دهند.

پولکه گردانی

پولکه گردانی از آن آیین‌هایی است که بیشتر در شمال غرب ایران، به ویژه در شیشوان عجیشیر، انجام می‌شود. قدمت این آیین احتمالاً به دوران صفویه بر می‌گردد و آن را به عنوان یکی از نه آیین عاشورایی آذربایجان شرقی به ثبت ملی رسانده است. پولکه، تویی از پارچه است که آن را به نفت و مواد سوختی آغشته می‌کنند و در شب عاشورا آتش می‌زنند؛ مشعل یا پولکه اصلی را در میدان اصلی روستا روشن می‌کنند. بزرگ‌ترها مشعل‌های بزرگ و کوچک‌ترها مشعل‌هایی به اندازه قد و قواره خودشان بر می‌دارند. بعد از روشن کردن منبع اصلی، مشعلی‌های کوچک‌تر از محله‌ها به سمت به میدان اصلی برده می‌شوند. عزاداران این مشعل‌ها را با زنجیرهای بلندی به دست می‌بندند و با مشعل اصلی روشن می‌کنند. برخی معتقد هستند که این آتش گردانی یادآور به آتش کشیده شدن خیمه‌های باقی مانده از کاروان امام حسین(ع) است.

سینی گردانی

آیین سنتی عزاداری امام حسین(ع) هر ساله همزمان با روز تاسوعا و به صورت سنتی در روستای اراضی مبارکه برگزار می‌شود. روز تاسوعای حسینی اهالی روستای همجوار «باغملک» به روستای اراضی دعوت می‌شوند و در روز عاشورا نیز این اهالی روستای باغملک هستند که مردم روستای (راضی) همسایه را به روستای خود دعوت می‌کنند. در روز تاسوعای حسینی همه اهالی روستای اراضی در خانه‌های خود به بخت غذای نذری پرداخته و در ظهر تاسوعا با تزئین غذاها و قرار دادن آن در سینی‌های مجمع بزرگ همگی آنها را براساس آیین سنتی روی سر خود می‌گذارند و به حسینی‌ها می‌آورند. پس از اقامه نماز جماعت در ظهر تاسوعا، در حسینی‌ها روستای اراضی، همه اهالی و مهمانان در این مکان که شامل دهکده‌های بسیاری هستند، جمع شده و پس از باز شدن درهای حسینی‌ها، همگی وارد قسمتی می‌شوند که دهکده‌های حسینی‌ها قرار دارد. خانواده، مهمانان خود را به یکی از دهکده‌های حسینی‌ها برده و غذایی را که حاضر کرده است، بر سر سفره قرار می‌دهد. روستای اراضی در ۴۵ کیلومتری مرکز اصفهان در جهت جنوب غربی واقع است.

گل گیران

این آیین که مختص مردم منطقه گروس (بیجار) است و ریشه در عقاید تاریخی و اسلامی مردم بیجار دارد، همه ساله با حضور عزاداران حسینی در شهرستان بیجار و روستاهای اطراف آن، در روز عاشورا برگزار می‌شود و عزاداران و سیه پوشان حسینی، با مالیدن گل به سر و روی خود نهایت غم و اندوه خود را نسبت به آن حضرت ابراز می‌کنند. آئین گل‌گیری در بیجار به روایت افراد محلی و بر اساس باورها و داستان‌های گذشته، حکایت از آن دارد که در روزی که امام حسین(ع) به شهادت رسیدند، اجدادشان برای کمک به ایشان راهی دشت کربلا شدند، اما در میانه راه خبر شهادت آن امام بزرگوار را شنیدند و با مالیدن خاک به سر و روی خود عزاداری کردند. خاک این گل از نوع رس است و از اراضی گندم زارهای اطراف بیجار تهیه می‌شود که پس از الک کردن و مخلوط شدن با آب و گلاب، در ظرف‌های مختلفی ریخته می‌شود و در اختیار هیئت‌های مذهبی قرار می‌گیرد تا گل‌گیران حسینی، آن را به سر و روی خود بمالند. آئین گل‌گیری در بیجار بی‌شابهت به فضای حزن و اندوه در صحرائ کربلا نیست، چرا که نمادی از غربت و حزن و اندوه کودکان یتیم و اسیر دشت کربلاست. گل‌گیران در طول مسیر حرکت خود به هر مسجدی که برسند، وارد مسجد می‌شوند و با خواندن «عزای عزاست امروز، روز عزاست امروز، مهدی صاحب زمان(عج)، صاحب عزاست امروز» مصیبت کربلا را به حضرت قائم(عج) تسلیت می‌گویند.

خیمه کوبی

آیین خیمه کوبی که در بیشتر مناطق ایران نمونه‌های آن را می‌شود، مشاهده کرد، ترکیبی از شبیه خوانی و عزاداری است، در مراسم خیمه کوبی که در نوش آباد کاشان برگزار می‌شود، هر سال چند هزار نفر در نقش دو لشکر اشقیبا و انبیا دور هم جمع می‌شوند، به همه و حتی بچه‌ها لباس‌های مناسب شبیه خوانی می‌پوشانند. در حالی که لشکر انبیا توسط لشکر اشقیبا به ناحیه‌ای که از قبل مشخص شده هدایت می‌شوند، بچه‌ها خیمه‌های نذری را به مکانی که برای برپا کردن آن‌ها در نظر گرفته شده می‌برند و بعد رجز خوانی و برپا کردن خیمه‌ها آغاز می‌شود. مراسم خیمه کوبی یا همان برپا کردن خیمه‌های دو طرف، معمولاً در روز هشتم محرم انجام می‌شود، می‌گویند این مراسم حدود یک قرن سابقه دارد و مقدمه‌ای برای مراسم دیگری است که بازسازی چیده شدن خیمه انبیا و به راه افتادن لشکر اسیران از کربلا به سمت شام در روز یازدهم محرم است.

مرور بر نامه های غیر انتفاعی امور گردشگری شرکت ملی نفت در آستانه روز جهانی گردشگری

ایران و جهان را با بال نفت بگردید

مشعل نمی شود دنیا را ندید و رفت. دنیایی که محل گذر ماست، زیبایی هایی متنوع و دیدنی با مردمانی که تنوع فرهنگی دارند و هر کدام از ما متناسب با حال و هوای خودمان در رویارویی با آنها هیجان زده، شاد و یا آرام می شویم. گشتن دور دنیا از آن موارد بدون قید زمان و مکان، سن، رنگ، نژاد، طبقه و ... است که همه افراد دوست دارند تجربه کنند. چه بسیاری از خانواده هایی که دسته جمعی سفر می کنند، چه بسیاری از زنان و مردانی یا به سن گذاشته که با وجود عوارض پیری و انواع بیماری کوله به دوش می اندازند و لذت سفر را با هیچ چیز عوض نمی کنند و چه بسیاری از جوانانی که قبل از ورود به دنیای پر فراز و نشیب زندگی، خود را به سفری تنهایی و یا گروهی اما پر تجربه دعوت می کنند. آنهایی که یک بار سفر بروند و جاده دلشان را ببرند، روحیه ای شاد و آرام و متواضع پیدا می کنند، روحیه ای که هر چه بیشتر در طبیعت و حال و هوای سفر باشید، بیشتر در درونتان ته نشین می شود و از روزمرگی و سختی های روزگار و آدمها دورتان می کند. گردشگری که حالا دیگر تبدیل به صنعتی پر سود شده و کشورها با همراه کردن مردم خود، تلاش می کنند سهم بیشتری در آن داشته باشند و سازمان های ملی و بین المللی با وضع قوانین و نظارت های مستقیم و غیر مستقیم سعی در مدیریت بهتر این صنعت دارند و از قضا پنجم مهرماه (۲۷ سپتامبر) هم به عنوان روز جهانی گردشگری نام گذاری شده است. به بهانه این روز، به نگاه درون سازمانی نفت به مقوله گردشگری پرداختیم و سراغ واحد گردشگری شرکت ملی نفت ایران رفتیم. امور گردشگری در این سال ها با وجود محدودیت های مالی و محیطی تلاش کرده تا در جهت غنی سازی اوقات فراغت کارکنان و خانواده آنها گام بردارد و با برگزاری تور با رویکرد زیارتی، سیاحتی و تفریحی بر اصل ارائه خدمات مطلوب و بهینه و رضایتمندی بیشتر همکاران و خانواده آنها پیش برود. برنامه هایی که در فضایی امن و محیطی سلامت اجرا می شود و امید دارد تا زمینه تحکیم بنیان خانواده و بهبود روابط، افزایش شادابی و نشاط، افزایش امید و انگیزه و افزایش بهره روری را فراهم کند.

فعالیت های جاری یک تور است.

مقصد تورهای زیارتی داخلی بر اساس علاقه مندی همکاران به شهرهای مشهد، قم و امامزادگان متبرک است و تورهای داخلی سیاحتی نیز به شهرهای مختلفی چون سرعین و سمنندج، ماسوله و رامسر، شیراز و اصفهان، کاشان و یزد، فیروزکوه و مازندران، خوانسار و کوهرنگ، محلات و ارومیه، مهاباد و زنجان، کندوان، کیش و... منتهی می شود.

سفر خارجی تخفیف دار با نفت

خدمات امور گردشگری شرکت ملی نفت در سفرهای خارجی دو بخش زیارتی و سیاحتی دارد و در این میان نفت با توجه به چند مولفه مهم امنیت، سلامت، رفاه، آسایش و رضایت، برنامه سفر را صرفا با آژانس با سابقه و معتبر که مورد تایید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری است، هماهنگ می کند. در این موارد با توجه به درخواست هر یک از کارکنان، شرایط تهیه بلیت و سایر خدمات تور برای آنها انجام می شود. کارکنان باید حداقل یک هفته قبل از سفر خود با مراجعه حضوری یا تماس تلفنی از کارشناس تورهای خارجی، اطلاعات لازم را دریافت

۱۰۰ تا ۱۰۰ تورهای خودماني نفت

واحد گردشگری با توجه به نظرسنجی های انجام شده و میزان استقبال همکاران، در فصل های مختلف سال و با توجه به شرایط آب و هوایی شهرهای توریستی و تفریحی می کوشد تا برنامه ریزی دقیق و منظمی برای برگزاری هر تور انجام دهد. هر یک از کارشناسان پیش از برگزاری تور شخصا به منظور ارزیابی و بازدید مسیر، رستوران های طرف قرارداد، هتل ها، اماکن مذهبی، باستانی، تفریحی و... به محل برگزاری تور می روند و کارشناس مربوطه کلیه مراحل تور از نوع اتوبوس و مسیر گرفته تا محل اقامت، رستوران ها و اماکن مختلف را مورد بازدید قرار داده و گزارش و نتیجه آن طی جلسه ای به رئیس واحد ارائه می شود و بعد از آن برنامه ریزی برای بهترین گزینه ها انجام می شود. در ادامه و پس از نهایی شدن تور، اطلاعیه هر تور به همراه اطلاعات مورد نیاز مانند خدمات تور، تاریخ برگزاری، قیمت، زمان حرکت، شماره تماس برای ثبت نام و هماهنگی از طریق سایت شرکت ملی نفت منتشر می شود. همینطور ثبت نام و هماهنگی با مسافران، هماهنگی برای تأمین وسیله رفت و آمد، دریافت بیمه مسافرتی و تهیه بسته پذیرایی، از جمله

کنند. پس از استعلام قیمت و خدمات تور، ثبت نام انجام می شود، سپس مسافر یک سوم یا ۴۰ درصد از هزینه تور را نقدی واریز می کند و مابقی را به صورت چک در چند قسط می پردازد. پس همین شرایط نسبتا مطلوب اقساطی و چکی بودن پرداخت هزینه سفر برای سفر زیارتی و سیاحتی خارجی می تواند روزنه های امید برای سفرهای بیشتر افرادی یا خانوادگی را ایجاد کند.

تورهای تفریحی نفت برای همه کارکنان

بیشترها اداره امور گردشگری شرکت ملی نفت هزینه این سفرها را پرداخت می کرد، اما حالا این تورها کاملا غیر انتفاعی است و تلاش می شود در عین کیفیت، کمترین قیمت همراه با تخفیف اعمال شود تا هزینه تور به طرز چشمگیری کاهش پیدا کند. در عین حال کلیه نیروهای شاغل (رسمی، قراردادی و پیمانکار) و بازنشسته صنعت نفت و خانواده های آنها بدون محدودیت در دفعات می توانند در تورها شرکت کنند و از خدمات آن بهره مند شوند و حتی یکی از همکاران شاغل یا بازنشسته می تواند به عنوان معرف، بستگان خود را در تور ثبت نام کند.

همه کارکنان متناسب با علاقه و شرایط مالی خود توان حضور در تورهای مختلف در بیرون از نفت را هم دارند، اما در چه شرایطی کارکنان نفت ترجیح می دهند با همان هزینه در تورهای نفت شرکت کنند؟ واقعیت این است که بسیاری از کارکنان مهمترین دلیل خود را اعتماد به دو مولفه امنیت و کیفیت ثابت شده می دانند و همین اعتماد همکاران به امور گردشگری، بزرگترین سرمایه است که طی سال ها

کار صادقانه و برنامه ریزی دقیق به دست آمده و واحد گردشگری همواره با حساسیت و دقت نظر تلاش می کند تا رضایت مشتریان خود را که کارکنان خدوم نفت هستند جلب کند. در عین حال برگزاری تورها به صورت شرکتی و بدون سود، سبب کاهش هزینه تور برای مسافران شده است. سرپرستان تور کارشناسان واحد گردشگری هستند که با توجه به شناخت دقیق نسبت به روحیات کارمندان صنعت نفت، حضورشان در تور باعث افزایش اطمینان خاطر می شود. پس از پایان هر تور برگه نظرسنجی بین مسافران توزیع می شود، سپس نظرات جمع آوری شده طی جلسه ای با حضور رئیس واحد بررسی و ترتیب اثر داده می شود.

خدمات ثانویه واحد گردشگری

خدمات واحد گردشگری در تورها خلاصه نمی شود، با توجه به مرکزیت شهر تهران و استقرار شرکتها در تهران بحث گردشگری در خود استان تهران نیز مطرح است و لذا یکی از رسالت های واحد گردشگری هماهنگی با مجموعه های فرهنگی، هنری و ورزشی تهران است که به نوعی هر کدام جاذبه گردشگری شهر تهران محسوب می شوند. کارشناسان مجموعه های مختلف در استان را شناسایی کرده و ضمن هماهنگی با رئیس واحد از آن مجموعه بازدید کارشناسی به عمل می آورد؛ در صورت مورد تایید بودن نوع خدمات برای کارکنان صنعت نفت طی رایزنی با مدیران آن، مجموعه تخفیف ها و امتیازات لازم گرفته شده

و در قالب یک تفاهم نامه به امضای طرفین می رسد. در این قالب مجموعه هایی چون باغ گیاه شناسی ملی ایران در اراضی چیتگر، باغ وحش تهران، پارک مراکز تفریحی مانند سورت تمه تهران، پارک ژوراسیک، استخرهای شاخص، سینماها، تئاتر و... قرار دارند.

عمده مقاصد تورها

در فصل بهار و تابستان، بیشترین فرصت برای سفرهای داخلی و خارجی فراهم است؛ از همین رو بیشتر تورهای این واحد در بهار و تابستان برگزار می شود و بیشترین میزان برگزاری تور در بهار به کیش و قشم، شیراز، اصفهان و یزد، کرمان و بوشهر، هرمزگان و خوزستان است. با شروع تابستان و گرم شدن هوا بیشتر استان های کوهستانی و سردسیر مانند اردبیل و کرمانشاه، آذربایجان شرقی و غربی، لرستان و کردستان و... مورد استقبال قرار می گیرد. همچنین تورهای یک روزه طبیعت گردی مانند تور دره زمان، تنگه واشی و مانند آن هم برگزار می شود. تورهای زیارتی برای شهرهایی چون مشهد، قم و... در طول سال به مناسبت های مختلف نیز برگزار می شود.

تورهای خارجی واحد گردشگری به همکاری با آژانس ها محدود نمی شود، به فراخور زمان تور زیارتی کربلائی معنی نیز توسط این واحد برگزار می شود. همچنین مالزی و دبی، استامبول و چین، سیشل و موریس، مجارستان و مالدیو، هند و تونس، قبرس و گرجستان، اندونزی و سنگاپور و سایر کشورهای اروپایی مقاصد تورهای و سفرهای خارجی هستند.

گفت و گوی «مشعل» با رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران به بهانه روز جهانی قلب

دل به قلبتان بدهید

مشعل - معصومه اصغری - «مرگ و زندگی دست خداست» جمله‌ای است که بسیاری از مادر طول زندگی یا شنیده‌ایم یا به دیگران گفته‌ایم اما اگر مگر در دست خداست، ما نمی‌توانیم برای زندگی تلاش کنیم؟ آیا زندگی و سلامت را نمی‌توانیم با پیشگیری و غذای سالم و ورزش و تمرین آرامش به دست بیاوریم. با بیشتر کنیم؟ پاسخ حتما مثبت است اما اینکه چقدر برای این هدف، وقت و هزینه و تلاش داریم، باید مورد ارزیابی همه ما قرار گیرد. بدن بسیاری از ما در طول سالیان سال دچار آسیب‌های آشکار و پنهان شده و بسیاری از اعضای بدن در طول عمر با نقص و کمبود ما را زنده نگه داشته‌اند و در این میان قلب، بیشترین نقش و حساسترین جایگاه را دارد، اما چقدر هوای قلبتان را دارید؟ سوم مهر (۲۵ سپتامبر) روز جهانی قلب است و توصیه‌های زیادی برای مراقبت از قلب هست که می‌تواند مد نظر قرار بگیرد. مثل اینکه هر دو ساعت یک لیوان آب بنوشید، روزی حداقل نیم ساعت هر نوع ورزشی را انجام دهید، هر روز ویتامین «ب» طبیعی یا شیمیایی مصرف کنید، بادوستانتان حرف بزنید تا غم یا حرفی سنگین در دلتان نماند. علاوه بر اینها هر چند روز یک بار، مقدار کمی کالکالوی تلخ بخورید، ماهی را در وعده هفتگی بگذارید، مواد غذایی فیبردار بخورید و از همه مهمتر هر طور می‌توانید، آرام باشید و از استرس دور بمانید. اما فارغ از همه این توضیحات خوب است درباره قلب و اتفاقات بدی که ما برای قلب رقم می‌زنیم، بیشتر بدانیم تا بتوانیم بیشتر مراقب آن و البته خودمان باشیم.

سید امیرحسین سامی، رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران است که در گفت‌وگو با «مشعل» در آستانه روز جهانی قلب و با توجه به تعدد موارد مراجعه کارکنان مجموعه نفت با بیماریهای مرتبط با عروق قلب، به موارد مهم نگران کننده درباره قلب، زمینه‌های

بروز خطر و آسیب و راه‌های پیشگیری از آن پرداخت. سامی با تاکید بر اینکه بیماری‌های قلب بیشترین سهم را در مرگ و میرهای جهانی و البته ایران دارد و به همین دلیل باید با کوچکترین نشانه‌ها، افراد نگران شوند و موارد پیشگیرانه و اصلاحی و در ادامه درمانی را انجام دهند، افزود: بیشترین بیماریها مربوط به عروق قلب است که وظیفه خونرسانی به رگ‌های چپ و راست قلب را به عهده دارند، در میان بیماری‌های متعدد مرتبط با قلب «تصلب شرایین یا همان گرفتگی عروق» محور است؛ به این معنا که بافت رگها سخت و باریک می‌شود و در ادامه به صورت خاموش و آرام آرام رگها را مسدود می‌کند و گردش خون را به خطر می‌اندازد. او در توضیح این روند گفت: پلاک‌هایی مشتمل بر چربی، کلسیم و سلول‌های ماهیچه‌ای در داخل رگها باعث تنگ شدن آنها می‌شوند؛ این تظاهرات قلب برای نشان دادن بیماری است که حتما از قبل نشانه‌هایی داشته و در صورت بی‌توجهی به نشانه‌ها ممکن است به این مراحل برسد. رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران بیماری قند(دیابت)، بالا بودن چربی و فشارخون، مرد بودن، کم تحرکی، سیگار و دخانیات و در نهایت سابقه فامیلی و ژنتیک را شش مورد مهم در تهدید فرد با بیماری‌های قلبی عنوان کرد و گفت: اگر کسی دو تا سه مورد از این عوامل را داشته باشد، احتمال زیادی برای مبتلا شدن به این بیماری دارد؛ در عین حال برخی از این عوامل مثل نظیر وراثتی بودن و مرد بودن اجتناب‌ناپذیر هستند، اما برخی دیگر مثل

قلب می‌شود و باید این تظاهرات قلب و نشانه‌هایش را جدی گرفت. وی افزود: گاهی این تنگ شدن به پارگی پلاک و چسبیدن آنها به دیواره رگ منجر می‌شود و رگ تا ۹۰ درصد یا به طور کامل بسته می‌شود و اگر به طور کامل بسته شود، فرد دچار سکته یا انفارکتوس می‌شود و دیگر هیچ خونی به عضله قلب نمی‌رسد. او گفت: زمان طلایی نجات قلب در این شرایط حدود ۲۰ دقیقه است و اگر در این فاصله فرد احیا نشود، عضله قلب از بین رفته و فرد از دست می‌رود؛ در شرایطی هم که رگ دچار گرفتگی ۹۰ درصدی است، بیمار حتی در حالت استراحت و سکون هم درد در ناحیه قلب دارد، اما هنوز دچار سکته قلبی نشده است و باید حتما به بیمارستان مراجعه کند. سامی افزود: آئین پایدار، درد در حال استراحت، سکته قلبی و مرگ ناگهانی، تظاهرات قلب برای نشان دادن بیماری است که حتما از قبل نشانه‌هایی داشته و در صورت بی‌توجهی به نشانه‌ها ممکن است به این مراحل برسد.

رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران بیماری قند(دیابت)، بالا بودن چربی و فشارخون، مرد بودن، کم تحرکی، سیگار و دخانیات و در نهایت سابقه فامیلی و ژنتیک را شش مورد مهم در تهدید فرد با بیماری‌های قلبی عنوان کرد و گفت: اگر کسی دو تا سه مورد از این عوامل را داشته باشد، احتمال زیادی برای مبتلا شدن به این بیماری دارد؛ در عین حال برخی از این عوامل مثل نظیر وراثتی بودن و مرد بودن اجتناب‌ناپذیر هستند، اما برخی دیگر مثل

سامی: آئین پایدار، درد در حال استراحت، سکته قلبی و مرگ ناگهانی، تظاهرات قلب برای نشان دادن بیماری است که حتما از قبل نشانه‌هایی داشته و در صورت بی‌توجهی به نشانه‌ها ممکن است به این مراحل برسد استفاده کند

کارکنان مرد و ۹ درصد از کارکنان زن سیگار می‌کشیدند و اگر این آمار به روزرسانی شود، حتما بیشتر خواهد بود و به همین دلیل لازم است کارکنان نفت نسبت به نشانه‌های بیماری‌های قلبی آگاه باشند.

او به برنامه صنعت نفت و مراکز درمانی نفت برای کنترل عوامل خطر، غربالگری و کنترل‌های دوره‌ای بیماری کارکنان اشاره کرد و گفت: لازم است همانند بسیاری از بیماری‌ها در باره بیماری‌های عروقی هم دوره‌های غربالگری مستمر وجود داشته باشد و کارکنان ملزم به انجام آن شوند و به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه علاوه بر آموزش، میزان قند، کلسترول، فشار خون و ... را کنترل کنند

رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران با بیان اینکه این اقدام‌ها در کنار ورزش کردن به عنوان عوامل پیشگیری اولیه محسوب می‌شوند، افزود: در مرحله بعد اگر فرد دچار بیماری شود و به درمان نیاز داشته باشد، باید با انواع دارو و با اقدام‌های تهاجمی مثل استفاده از استند و انواع عمل جراحی مشکل را برطرف کنیم؛ در عین حال پیشگیری ثانویه‌ای هم وجود دارد که در آن باید با دارو و کنترل دائمی و برخی ورزش‌ها جلوی پیشرفت بیماری گرفته شود.

باورهای غلط که جانتان را به خطر می‌اندازد

رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران با تاکید بر اینکه برخی باورهای غلط باعث مرگ افراد می‌شوند یا آسیب‌های جبران ناپذیر جانی و مالی و خانوادگی را به آنها وارد می‌کند، افزود: درد سینه یکی از این مسائل مهم است، باید با تاکید بگوییم که افراد باید در صورت درد در ناحیه سینه خود (هر نوع درد) سریع به اورژانس مراجعه کنند چرا که این درد می‌تواند نشانه‌های سکته قلبی باشد و بدون فاصله باید آزمایش آنزیم و نوار قلبی از آنها گرفته شود و خوشبختانه در طرح «۲۴۷» در طول ۲۴ ساعت هفت روز هفته در مراکز درمانی تهران و اهواز این امکان را داریم.

وی تاکید کرد: دردی که از آن صحبت می‌کنیم، دردی شدید همراه با تیر کشیدن در فاصله بالای ناف تا بالای سینه است که نباید آن را با شکم اشتباه گرفت.

پشت میز نشین‌ها حواسشان را جمع کنند

سامی تصریح کرد: شرایط شغلی در بروز و یا شدت انواع بیماری تاثیر دارد، اما این تاثیر چندان نیست و بیشتر از همه نوع زندگی، دوری از استرس، تحرک و ورزش و توجه به نشانه‌های انواع بیماری می‌تواند برای فرد هم نجات بخش باشد.

او با تاکید بر اینکه کارمندان پشت میز نشین که در طول روز، هفته و ماه، تحرک بسیار اندکی دارند، بیشتر در معرض خطر بیماری‌های عروقی هستند، افزود: کارکنانی که به واسطه شغل خود تحرک و فعالیت دارند، همین فعالیت نجاتشان می‌دهد و چه خوب است که با ورزش این سلامتی را تضمین کنند. ضمن آنکه کارکنان اداری و پشت میز نشین هم می‌توانند با ورزش و برخی اقدام‌ها خود را کمتر در معرض آسیب قرار دهند و به عنوان نمونه برای طبقات اول تا چهارم از پله استفاده کنند و هر روز حداقل یک ساعت پیاده‌روی داشته باشند. وی افزود: هر ۲ تا ۵ سال یک بار می‌باید چربی و فشار خون را کنترل کنند و اگر اضافه وزن دارند با کمک برنامه تغذیه مناسب ورزش این اضافه وزن را کم کنند؛ افرادی که دچار دیابت هستند، باید بیشتر از دیگران از نشانه‌های بیماری بترسند و مراقب باشند.

رئیس گروه قلب و عروق بیمارستان نفت تهران در عین حال افزود: نوع تغذیه و رفتار غذایی افراد در زندگی سالم آنها تاثیر زیادی دارد. علت اینکه سن بیماری‌های قلبی به جوانان رسیده، همین دور شدن از زندگی و تغذیه سالم است. زندگی شهری به همه ما و به خصوص کودکان و جوانان انواع فست فودها و غذاهای پرچرب را تبلیغ و توصیه می‌کند در حالی که این غذاها جان ما را به خطر می‌اندازد.

سامی توصیه کرد: به جای این غذاها به سراغ غذای سنتی که انواع حبوبات و سبزیجات دارد، برویم؛ هر فرد باید حداقل ۵ وعده در هفته از میوه و سبزیجات تازه استفاده کند و همه این موارد برای خانم‌ها که از سنی به بعد در معرض خطر پوکی استخوان هستند، باید بیشتر رعایت شود.

وی یادآور شد: در کنار همه اینها به دلیل رنگ سرخ قلب، یادتان بماند میوه‌های سرخ را بیشتر بخورید تا چربی مفید را به بدنتان برسانید.

استفاده از سیگار و دخانیات و کم تحرکی کاملا اختیاری هستند. سامی گفت: این عوامل و نشانه‌ها گروه‌سنی مشخصی به خصوص و در شرایط روزمره امروز جامعه ندارد و حتی بسیاری از کودکان و جوانان و زنان احتمال ابتلا را دارند، وی افزود: در گزارشی که چند سال قبل در میان کارکنان نفت تهیه شده بود ۲۰ درصد از

نکاتی برای آغاز مدرسه

والدین می‌باید به خاطر بسپارند که رفتار خوب، از خانه شروع می‌شود. اگر کودک شما آداب معاشرت را به خوبی یاد گرفته است، لازم نیست زیاد نگران روز اول مدرسه فرزندتان باشید. اما با این حال بد نیست مواردی را به فرزندتان یادآوری کنید تا روز اول مدرسه را به خوبی سپری کند و برای آغاز سال تحصیلی، آمادگی خوبی داشته باشد. در این مقاله نکاتی در مورد روز اول مدرسه را با شما در میان می‌گذاریم. با مطالعه این مقاله، اعتماد به نفس خودتان و فرزندتان را افزایش و به معلمش نشان بدهید که برای فرزندتان اهمیت قائلید.

مشاور به موقع در کلاس

به فرزندانتان بگویید که مدرسه از چه ساعتی شروع می‌شود و اهمیت احترام گذاشتن به این زمان را برای آنها توضیح بدهید. تأخیر باعث ایجاد مزاحمت برای حاضران در کلاس می‌شود و اگر در روز اول مدرسه اتفاق بیفتد، ممکن است معلم فکر کند که این مشکل قرار است در طول سال ادامه داشته باشد. البته خیلی زود حاضر شدن هم چندان خوب نیست، چون ممکن است معلم آماده نباشد. خوب است دانش آموزان ۵ دقیقه قبل از شروع درس در کلاس حاضر شوند مگر اینکه آن مدرسه قوانین متفاوتی داشته باشد.

احترام به معلم

اگر فرزندتان هنوز یاد نگرفته است که چگونه بزرگ‌ترها را مورد خطاب قرار بدهد، به او توضیح بدهید که معلمش را باید «خانم یا آقا به همراه نام خانوادگی» خطاب کند. برای تقویت این عادت می‌توانید خودتان هم معلم فرزندتان را همین‌طور خطاب کنید تا فرزندتان گیج نشود. کودک‌تان لازم است بفهمد که استفاده از عنوان مناسب، نشانه احترام است.

۲

۳

نظافت

اهمیت پاکیزه بودن و درست لباس پوشیدن را برای فرزندتان توضیح بدهید. این شامل حمام کردن، شستن دست‌ها پس از خوردن غذا و مسواک زدن دندان‌ها هم می‌شود. داشتن لباس نو برای روز اول مدرسه الزامی نیست، اما باید از پوشیدن لباس کثیف، چروک و کهنه اجتناب کرد.

آداب بازی کردن

دوستانه بازی کردن با دیگران برای داشتن تجربه‌ای مثبت از دوران مدرسه ضروری است. اهمیت رعایت نوبت، استفاده مشترک از وسایل، رعایت نکات ایمنی در حین بازی و دعوت از دیگران برای بازی کردن را برای آنها توضیح بدهید. بچه‌ها برای تخلیه انرژی اضافی‌شان به دویدن و جست‌وجوی نیاز دارند، اما باید بدانند که هل دادن، تنه زدن و به هم زدن صف کار صحیحی نیست. اگر کودک شما فعال است و در برخورد با دیگران اعتماد به نفس کافی دارد، به او بگویید که حواسش به کودکان خجالتی هم باشد تا آنها نیز از بازی کردن لذت ببرند. این کار فقط به سود کودکان خجالتی نیست و باعث می‌شود مهارت‌های رهبری در کودک شما شکل بگیرد.

۶

۷

رفتار در کلاس

کودک شما باید دریابد که معلم در کلاس صاحب اختیار است و دانش آموزان باید به او احترام بگذارند. برای فرزندتان توضیح بدهید که مدرسه می‌گیرد یا رقابتی مثل حفظ الفبا را برنده می‌شود، خوب است که بچه‌های دیگر به او تبریک بگویند. به بچه‌ها یاد بدهید در بازی‌های تیمی، یکی از تیم‌ها باید ببازد و یک همیشه برنده نمی‌شود.

۴

احترام به بچه‌های دیگر

احترام به هم‌مدرسه‌های‌ها برای داشتن تجربه‌ای مثبت از دوران مدرسه ضروری است. کودکان عموماً می‌دانند نباید چیزهایی مانند تکالیف، میان وعده و خوراکی سایر بچه‌ها را بردارند. بچه‌ها همچنین باید بدانند که نباید به شایعات دامن بزنند، حتی اگر چیزی که می‌دانند، حقیقت داشته باشد.

۵

آماده کردن کوله‌بشتی

دقت کنید که فرزندتان قبل از رفتن به مدرسه، وسایل موردنیاز، میان وعده و بول توجیبی‌اش را در کوله‌اش گذاشته باشد. درباره چیزهایی که نباید به مدرسه برده شوند (موبایل، دارو یا وسایل دیگر)، از قوانین مدرسه پیروی کنید.

اخلاق جوانمردانه

داشتن اخلاق جوانمردانه برای زندگی در این دنیا ضروری است، پس به کودکان بیاموزید که اخلاق جوانمردانه داشته باشند. مثلاً وقتی کسی نمره بهتری می‌گیرد یا رقابتی مثل حفظ الفبا را برنده می‌شود، خوب است که بچه‌های دیگر به او تبریک بگویند. به بچه‌ها یاد بدهید در بازی‌های تیمی، یکی از تیم‌ها باید ببازد و یک همیشه برنده نمی‌شود.

۸

۹ صبحانه سریع مقوی برای کودکان مدرسه‌ای

پیتزا صبحانه

یک تکه پیتزا برای صبحانه آماده کنید؛ به این ترتیب که یک تکه نان ترد را در نظر گرفته، ۳ قاشق غذاخوری پنیر کم چرب روی آن ریخته و تکه‌های برش زده شده گوجه فرنگی را روی آن قرار دهید و در پایان مقداری روغن زیتون (حدوداً ۱ قاشق چای خوری) و مقدار کمی نمک و فلفل روی آن بریزید.

تخم مرغ

اگر جزء گروه کسانی هستید که صبح‌ها باید غذایی را که بسیار سریع آماده می‌شود، میل کنید به شما پیشنهاد می‌شود یک تخم مرغ کاملاً سفت شده را میان دو لایه نان گرد سبوس دار قرار دهید که حاوی پروتئین زیاد و بدون چربی است. حتی می‌توانید فقط زیر آن را نان بگذارید و نان رویی آن را بردارید و برای اضافه کردن فیبر بیشتر می‌توانید یک پر تقال تازه را هم به آن اضافه کنید.

میوه و گردو

یک وعده غذایی بسیار سالم برای صبحانه می‌تواند تکه‌هایی از یک سیب برش زده شده باشد و برای غنی کردن آن از پروتئین و فیبر بیشتر می‌توانید ۲ تا ۳ تکه پنیر و هم چنین مقداری گردو در کنار آن قرار دهید.

کره بادام زمینی و شیر

به جای خوردن یک تکه نان سبوس دار، یک لیوان شیر را به همراه یک تکه شیرینی کجند دار بخورید و برای افزایش پروتئین و فیبر ۲ قاشق غذاخوری کره بادام زمینی به آن اضافه کنید. همچنین ۱ قاشق غذاخوری کشمش، دانه کجند، بادام زمینی را برای فیبر بیشتر روی آن بریزید که این کمک زیادی به تولید یک ماده غذایی بسیار مغذی خواهد کرد.

کیک ساده با شیر کاکائو

شیرینی بی شیرینی اسرو کردن یک کیک بسیار ساده معمولاً بهترین انتخاب از میان انواع شیرینی‌ها یا کلوچه‌هاست که اگر این گرم و داغ باشد، می‌توانید آن را با کره بخورید. این شیرینی قدیمی دارای ۲۸۰ گرم کالری است، در حالی که اگر با مقداری کره خورده شود حاوی ۵۱۰ گرم کالری می‌شود. برای ایجاد فیبر بیشتر می‌توانید فنجان بادام یا میوه‌های خشک به آن اضافه کنید و به جای قهوه، سعی کنید مقداری شیر کاکائوی کم چرب در کنار آن میل کنید.

یک لیوان پودر مقوی

یک بسته پودر وانیلی یا توت فرنگی (بدون شکر افزوده شده) را با ۱ فنجان شیر کم چرب یا شیر سوئا ترکیب کنید (همچنین می‌توانید این مخلوط را از شب قبل آماده کنید). از یک همزن برقی برای ترکیب کردن آن استفاده کنید و برای اضافه کردن پروتئین بیشتر، اگر زمان دارید مقداری موز را هم به این ترکیب اضافه و آن را با همزن مخلوط کنید.

پسته‌های انرژی زا

بسته‌هایی مانند چهار مغز که انرژی‌زا هستند، بیش از چند گرم پروتئین دارند و بچه‌ها این ماده غذایی را بسیار دوست دارند که می‌تواند حاوی بادام زمینی یا پسته ... باشد.

صبحانه یکی از مهم‌ترین وعده‌ها برای کودکان مدرسه‌ای است. از موارد بالا الگو برداری کنید و صبحانه‌هایی سریع و در عین حال مقوی برای کودکان مدرسه‌ای درست کنید.

درخشش نفتی‌ها

در جام حذفی فوتبال ایران

نمایندگان لیگ برتری فوتبال نفت در جام حذفی، اولین قدم را محکم برداشتند تا نشان دهند در این رقابت‌ها هم مدعی هستند و برای کسب قهرمانی یا به میدان گذاشته‌اند. مرحله یک شانزدهم جام حذفی باشگاه‌های ایران برگزار شد و دو تیم نفت آبادان و پارس جنوبی جم موفق شدند دو تیم لیگ برتری و مدعی تراکتورسازی تبریز و پیکان را شکست دهند و از گردونه رقابت‌ها حذف کنند و خود قدم به مرحله بعدی بگذارند. هر دو تیم نفت آبادان و پارس جنوبی، پیروزی دراماتیکی داشتند؛ چرا که در وقت‌های قانونی بازی، به تساوی دست پیدا

کردند و سپس با درخشش دروازه‌بان‌های خود موفق شدند در ضربات پنالتی، حریفان خود را شکست دهند. نفت آبادان در خانه، بازی ۳ بر ۱ باخته را با تساوی ۳ بر ۳ در دقایق پایانی عوض کرد و در ضربات پنالتی، با درخشش محمد دریس، گلر جوان خود، موفق شد برنده بازی شود و با این پیروزی بزرگ، درست مثل سال گذشته که توانست پرسپولیس را در ضربات پنالتی حذف کند، این بار در خانه، جشن را مقابل چشم هواداران پرشمار و خونگرمش برگزار کرد. در تهران هم پارس جنوبی مهمان تیم پیکان بود که در وقت‌های قانونی به تساوی

تار تار: نبرد نفسگیری را بردیم

مهدی تار تار بعد از پیروزی تیمش در جام حذفی گفت: بازی مقابل پیکان، بازی خوب و بود. درست است این بازی در دقیقه گل نداشت و دو تیم بازی کردند؛ اما خدا ضربه‌ها را شکر در پنالتی تمرکز داشتیم و با عملکرد خوب رحمان احمدی توانستیم پیروز شویم. پیکان بازی خوبی به نمایش گذاشت و با این شکست، چیزی از ارزش‌های آنها کم نمی‌شود. در ضربات پنالتی، مربیان کارهای نیستند. به همین دلیل روی تیمت نشستیم تا بازیکنان، کارشان را انجام دهند. سرمربی پارس جنوبی در خصوص صعود به مرحله بعد گفت: خوشحالم که از این مرحله صعود کردیم. از بازیکنانم تشکر می‌کنم که توانستند بازی را مدیریت کنند و بچنگند. از هواداران اندکی هم که به ورزشگاه آمده بودند، تشکر

می‌کنم. تار تار درباره تعویض آخرین پنالتی‌زن این تیم گفت: ما مربیان، چیزهایی را می‌بینیم که شاید شما نبینید. در آن لحظه من محسن بنگر را فرستادم که از چیزی نمی‌ترسید. بار سنگینی به دوش بنگر بود؛ ولی به جای او کسی را فرستادم که در تمرین‌ها، خوب پنالتی می‌زد و چیزی هم برایش مهم نبود. فکر می‌کنم این طور افراد این پنالتی‌ها را بهتر می‌زنند. خدا را شکر که پنالتی‌اش هم به گل تبدیل شد. تار تار درباره درخشش رحمان احمدی و گرفتن سه ضربه پنالتی از سوی او گفت: رحمان گلر باتجربه و بسیار خوبی است. او سال‌ها دروازه‌بان تیم ملی بوده و همین مسئله به او کمک کرد تا از تجربه‌اش به بهترین نحو استفاده کند. البته باید این را هم بگویم احمدی دوسال گذشته را در پیکان سپری کرده و شناخت خوبی از همبازی‌های سابق خودش داشت و این موضوع مزید برعلت شد تا بهتر بتواند در ضربات پنالتی عمل کند و تاثیر به‌سزایی در پیروزی ما داشته باشد.

احمدی: چون می‌خواهیم قهرمان شویم جام حذفی را جدی گرفتیم

پارس جنوبی جم، اولین قدم در جام حذفی را محکم برداشت تا نشان دهد در این جام مدعی است. دوازده بان سابق تیم ملی ایران نقش پررنگی در پیروزی پارس جنوبی داشت؛ ولی این بازیکن در عین منانت می‌گوید که این برد با همت همه بازیکنان رقم خورده و او هم مثل سایرین، وظیفه‌اش را انجام داده است. رحمان احمدی، دروازه‌بان تیم فوتبال پارس جنوبی جم پس از پیروزی مقابل پیکان در جام حذفی گفت: بازی سختی بود، خدا را شکر بچه‌ها همت کردند و پیروز شدیم. قبل از بازی، بچه‌ها جمع شدند و قرار گذاشتیم که جام حذفی را جدی بگیریم تا به مراحل بالا برسیم. جام حذفی، پنج بازی است تا یک قهرمانی، اما لیگ برتر ۳۰ بازی است و ممکن است هزار اتفاق بیفتد. خدا را شکر عملکرد خوبی داشتیم و توانستیم پیروز شویم تا قدم اول را محکم برداشته باشیم. احمدی در مورد عملکرد خوبش در ضربات پنالتی و اینکه ۳ ضربه پنالتی را مهار کرد، گفت: در تمرین‌ها روی ضربات پنالتی کار کرده بودیم. من ابتدا اجازه می‌دهم بازیکن، ضربه خود را بزند و بعد به سمت توپ حرکت می‌کنم. البته باید این را هم اضافه کنم که چون دو سال در پیکان بودم، شناخت خوبی از بازیکنان این تیم داشتم و در بازی و ضربات پنالتی هم این شناخت خیلی به من کمک کرد تا بتوانم در پیروزی تیم سهم داشته باشم. او سپس به بازی‌های لیگ اشاره کرد و گفت: اوضاع تیم در لیگ برتر هم خوب است و در میانه بالایی جدول قرار داریم. می‌خواهیم همین روند خوب را هم در لیگ برتر ادامه دهیم تا بتوانیم سهمیه آسیایی کسب کنیم.

سرجیو: برای قهرمانی به بردهای بیشتر نیاز داریم

تیم هستیم و کار تیمی انجام می‌دهیم. امیدوارم در بازی آینده، هواداران به سمت ما بیایند و حمایت‌مان کنند. او سپس به درخشش دروازه‌بان‌اش اشاره کرد و اینکه آیا می‌تواند به بازیکن ثابت زردپوشان نفتی تبدیل شود یا خیر و گفت: هر بازیکنی که در جمع ماست، می‌تواند بازیکن ثابتی شود. این بازیکن، شانس بازی مقابل سپیدرود را به دست آورد. دریس، بازیکن جوانی است که ما به او بازی دادیم و باید آرام آرام جلو بروم و پاهایش روی زمین باشد و غرور او را نگیرم. سرمربی تیم فوتبال صنعت نفت آبادان درباره عملکرد بازیکنانش و اینکه تیمش نیاز به این پیروزی روحیه‌بخش داشته است، گفت: برد مثل یک ویتامین برای تیم است، اما هنوز هیچ چیز مشخص نیست. ما پنج مساوی برد لیگ برتر داریم و نیازمند پیروزی هستیم. برد مقابل تراکتورسازی، انرژی مضاعفی برای تیم ما بود. در مورد بازیکنان هم ما به همه اعتماد داریم. قبلاً به من گفتند چرا به بازیکنان جوان بازی ندادید؟ باز هم می‌گویم که نمی‌شود در تمام بازی‌ها از بازیکنان جوان استفاده کرد؛ اما ما به همه آنها اعتقاد داریم. ما نیازمند حمایت همه هستیم تا بازیکنان جوان‌مان بتوانند رشد کنند و به اهداف‌مان در لیگ برتر برسیم.

ما کنترل بازی را از دست می‌دادیم. در کنار آن، بازی احساسی شد و احساس کردم بچه‌ها از لحاظ روحی و روانی افت کرده‌اند. در نیمه دوم در زمان استراحت فریاد زدیم و گفتیم از خواب بیدار شوید. حالا خیلی خوشحالم. بچه‌ها مستحق این پیروزی بودند؛ اما این فقط یک پیروزی بود و ما به بردهای بیشتر نیاز داریم. سرمربی نفت آبادان درباره اینکه این پیروزی چقدر در ادامه راه به آنها کمک خواهد کرد؟ گفت: اول اینکه باید بگویم در هر بازی ما نباید بعد از دریافت گل، تمرکزمان را از دست بدهیم؛ چرا که بازی ادامه دارد و مطمئناً با این پیروزی، در ادامه راه بهتر از این خواهیم شد. سرجیو سپس به هواداران نفت اشاره کرد و گفت: من باید به هواداران‌مان بگویم امسال، سال سختی در انتظار ماست. پولی را که دیگران در اختیار دارند، ما در اختیار نداریم و بازیکنان زیادی هم از دست داده‌ایم. کار بسیار سخت و جدی را انجام می‌دهیم. نگاه‌مان به بازیکنان جوانی است که در آینده می‌توانند به ما اضافه شوند و الا آن به کمک هواداران‌مان نیاز داریم. اگر قرار باشد این طور رفتار کنند، سال سختی خواهیم داشت. فکر نمی‌کنم هیچکدام از هواداران، دوست داشته باشند این تیم به دسته پایین‌تر سقوط کند. ما همه با هم یک

محمد دریس: سرجیو به من اعتماد به نفس داد

بورو نو انجام می‌دهم، در کنار اعتماد به نفسی که پائولو سرجیو به من می‌دهد، باعث شد بتوانم عملکرد خوبی داشته باشم. از اینکه شاگرد این سه مربی هستم، به خودم افتخار می‌کنم. محمد دریس، گلر جوان نفت آبادان و مصدومیت شهاب گردان، در دیدار مقابل سپیدرود، درون دروازه نفت آبادان قرار گرفت و در دیدار حساس مقابل تراکتورسازی در مرحله یک شانزدهم نهایی جام حذفی، وظیفه حراست از دروازه این تیم را به عهده داشت. او در این مسابقه، عملکرد خوبی داشت و موفق شد در ضیافت پنالتی ۲ ضربه را مهار کند و باعث پیروزی نفت آبادان در این مسابقه شود. با دریس در مورد دیدار مقابل تراکتورسازی و عملکردش در این مسابقه گفت و گویی کوتاه داشتیم که با هم می‌خوانیم.

بورو نو انجام می‌دهم، در کنار اعتماد به نفسی که پائولو سرجیو به من می‌دهد، باعث شد بتوانم عملکرد خوبی داشته باشم. از اینکه شاگرد این سه مربی هستم، به خودم افتخار می‌کنم. محمد دریس، گلر جوان نفت آبادان و مصدومیت شهاب گردان، فرصت خوبی برای تو شد تا توانایی‌ات را به معرض نمایش بگذاری؟ مصدومیت شهاب گردان، فرصت خوبی برای تو شد تا توانایی‌ات را به معرض نمایش بگذاری؟ برای حضور در زمین و قرار گرفتن درون دروازه، صبر کردم و بخش اعظمی از این موفقیت را مدیون علی عیسی‌زاده هستم. او امسال هم به من خیلی کمک کرد و برایم مثل یک برادر بزرگتر بود. ما دوست داریم مردم آبادان را خوشحال کنیم. تابع دستورات مربی هستم و اگر تشخیص داد باز هم برای تیم، تلاش می‌کنم و اگر غیر از این بود، مثل یک برادر کوچکتر کنار گردان، کارم را دنبال می‌کنم. قبل از ضربات پنالتی هم گردان با تو صحبت می‌کرد و به نظر می‌رسید رابطه خوبی با هم دارید؟

خیلی خوشحالم که دروازه‌بان بزرگی مثل شهاب گردان در کنار من است. او با نکاتی که از روی نیمکت در ضربات پنالتی به من می‌گفت، باعث بالا رفتن روحیه‌ام می‌شد. او مثل یک برادر به من کمک کرد و امیدوارم بتوانم این مسئله را جبران کنم. با گرفتن ۲ پنالتی سهم‌زادی در این موفقیت داشتی؟ لطف خدا بود. من به وظایفم در قبال تیم عمل کردم. همه تیم در این پیروزی سهیم بودند و من هم یکی از بازیکنان تیم بودم و خوشحالم که توانستیم مردم را خوشحال کنیم. وقتی ۳ بر یک عقب بودید، فکر می‌کردید نتیجه عوض شود؟ بله به بچه‌ها اعتماد داشتم و می‌دیدم که چقدر می‌جنگند. وقتی در وقت استراحت پیش سرجیو رفتیم، او حس بسیار خوبی به ما داد و با اعتماد به نفس بالا برای رسیدن به تساوی و تغییر نتیجه تلاش کردیم. امید زیادی به بازگشت داشتم. خدا را شکر که توانستیم باعث شادی هواداران شویم.

با این پیروزی روند نفت در لیگ برتر تغییر می‌کند؟ بله، این اولین برد ما بود و دیگر طلسم شکسته شد. از این پس با انگیزه بیشتر کار می‌کنیم و امیدوار هستیم نتایج بهتری رقم بخورد.

امسال چه جایگاهی برای نفت متصور هستی؟ ما تمام تلاشمان را می‌کنیم تا بهتر از این عملکرد را داشته باشیم. از هیچ کوششی دریغ نمی‌کنیم. نمی‌توانم از جایگاه خاصی صحبت کنم؛ اما قطعاً تلاش می‌کنیم تا بهتر از این

01

تافت و تازفتی‌ها در لیگ برتر هندبال بانوان

سپاهان اصفهان بود که با ارائه یک بازی برتر که در تمام دقائق از حریف خود سر تر بود و توپ و میدان را در دست داشت، موفق شد با نتیجه ۲۶ بر ۱۹ از سد تیم اصفهانی بگذرد. با توجه به پیروزی دو تیم در هفته سوم، تاسیسات صدر نشین است و نفت و گاز در رتبه سوم قرار دارد.

دریایی در سومین بازی خود در لیگ برتر در اصفهان با ارائه یک بازی برتر و در عین حال نزدیک موفق شد با نتیجه ۲۶ بر ۲۵ از سد تیم ذوب آهن بگذرد تا صدرنشینی خود در صدر جدول را تثبیت کند. نفت و گاز گچساران، دیگر نماینده نفتی‌ها در لیگ برتر هندبال بانوان باشگاه‌های ایران در خانه، میزبان تیم

بانوان نفتی در لیگ برتر هندبال باشگاه‌های ایران به یک تازی خود ادامه دادند تا رقابت شانه به شانه‌ای برای قهرمانی داشته باشند.

تیم هندبال بانوان تاسیسات

مصمیمی: به دنبال پس گرفتن صدر جدول هستیم

اعظم مصمیمی، سرمربی تیم هندبال بانوان نفت و گاز گچساران بعد از پیروزی مقابل سپاهان در خانه گفت: سپاهان از تیم‌های خوب لیگ است و همیشه در زمره مدعیان بوده و نباید آنها را دست کم گرفت. شاگردانم در مقابل آنها بسیار منطقی و حرفه‌ای بازی کردند و با توجه به اینکه تمام برنامه‌های تاکتیکی را در زمین پیاده کردند، موفق شدیم یک پیروزی شیرین را کسب کنیم. او در ادامه با اشاره به اینکه به دنبال باز پس گرفتن صدر هستند، گفت: در هفته اول، حق شاگردان من مقابل تاسیسات باخت نبود؛ اما با دو پیروزی پی در پی دوباره به جمع مدعیان برگشتیم و مطمئناً تا پایان نیم فصل اول سعی می‌کنیم صدر را از حریف سنتی خود پس بگیریم.

بابایی: فینال زودرس را بردیم تا صدر نشین شویم

سرمربی تیم فوتسال بانوان ملی حفاری با بیان اینکه چهار تیم برتر مسابقات فوتسال بانوان به مرحله پلی آف صعود می‌کنند، گفت: هنوز برای قهرمانی در لیگ، راه زیادی در پیش داریم. زیر بابایی، پس از پیروزی تیمش برابر تیم سپیدرود تهران در هفته ششم رقابت‌های لیگ برتر نفتی: حمایت‌های همه جانبه مدیرعامل این شرکت، شورای ورزش شرکت ملی حفاری و تلاش با یکتان و کادرهای فنی شرکت ملی حفاری و شورای مختلف ورزشی در سطح این شرکت فعالیت کردند، تشکر و قدردانی و اظهار امیدواری کرد که با حمایت‌های همه جانبه مدیرعامل این شرکت، شورای ورزش شرکت ملی حفاری و تلاش با یکتان و کادرهای فنی شرکت ملی حفاری و شورای مختلف ورزشی در سطح این شرکت فعالیت کردند، تشکر و اظهار امیدواری کرد که با

بازی سخت و نفسگیری از هر ۲ تیم داشتیم. سرمربی تیم فوتسال ملی حفاری در ادامه افزود: در ابتدا، بازی را بخوبی شروع کردیم و توپ و میدان را در اختیار گرفتیم و توانستیم در ۳۰ دقیقه بازی، چهار گل به ثمر برسانیم؛ اما در اواخر بازی حریف با بازی پاورپلی فشار بیشتری روی دروازه ما آورد و یک گل دریافت کردیم. هر چند این برد از لحاظ روانی روی بچه‌ها تاثیر گذار است؛ اما بخوبی می‌دانیم که کار اصلی ما، در مرحله پلی آف است و باید تمام توان خود را در این مرحله بگذاریم. زمان و مکان مرحله پلی آف هنوز مشخص نیست؛ اما به احتمال زیاد بازی‌ها به صورت رفت و برگشت است. در غیر این صورت تیمی که امتیازش در مرحله اول بیشتر باشد، میزبان مرحله پلی آف می‌شود. بابایی در پاسخ به این پرسش که پس از جدایی سرمربی تیم ملی فوتسال بانوان، آیا از سوی فدراسیون پیشنهاد سرمربیگری تیم ملی را داشته است یا نه، گفت: در این زمینه صحبتی با من نشده؛ هر چند گزینه‌های دیگری هم وجود دارد که شاید بهتر از من باشند. این سمت قبلاً به من پیشنهاد شده بود؛ اما با توجه به مشکلاتی که داشتم، قبول نکردم.

کارکنان شرکت ملی حفاری به صورت اقماری و ۱۴ روز روی دکل‌ها فعالیت می‌کنند و ما باید زمینه‌ای را برای خانواده‌ها و فرزندان آنها فراهم کنیم تا با فراغ بال در امر ورزش فعالیت کنند

با فدراسیون بسکتبال داریم، می‌خواهیم در لیگ دسته اول بسکتبال باشگاه‌های کشور تیمداری کنیم. همچنین این باشگاه در رشته پاورلیفتینگ، عنوان قهرمانی کشور را دارد.

تاثیر مدیران ورزشی در موفقیت ورزش ملی حفاری
شهرخیز در بخش دیگری از این گفت‌وگو به عوامل مهم و تاثیرگذار در موفقیت‌های ورزش این شرکت طی سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: افرادی که در

امور ورزش شرکت ملی حفاری ایران فعالیت می‌کنند، عمدتاً نیروهای ورزشی هستند که همین امر باعث شده موفقیت‌های شایانی را در رقابت‌های قهرمانی کشور کسب کنند. وجود بازیکنان، مربیان ملی پوش و حمایت‌های مدیرعامل شرکت ملی حفاری و شورای ورزش باعث شده تا روزهای پر فروغی در انتظار ورزش شرکت ملی حفاری ایران باشد.

ورزش روی دکل‌های حفاری
سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری در ادامه به ورزش

شرایما ورزش روی دکل مهیاست

برای سلامت و بهرهوری بیشتر کارکنان ملی حفاری

ساختار ورزشی شرکت ملی حفاری ایران مطلوب و مناسب است، به گونه‌ای که اماکن ورزشی این شرکت در حد تیم‌های لیگ برتری است.

توسعه اماکن ورزشی برای ورزش کارکنان

سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری ایران در ادامه به افتتاح استخر شنا این شرکت در دهه فجر امسال اشاره کرد و گفت: طبق قول، مدیرعامل این شرکت، انشاءالله همزمان با چهلمین

در یک روز گرم و شرجی در دفتر باشگاه ملی حفاری واقع در شهرک نفت اهواز، گپ و گفتی با سعید شاهرخی، سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری داشتیم که در ادامه می‌آید:

در ورزش قهرمانی، مایه افتخار نام نفت هستیم

سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری ایران در ابتدا به وضعیت تیم‌های این باشگاه در لیگ‌های استانی و کشور اشاره کرد و گفت: باشگاه ملی حفاری طی سال‌های اخیر ۳۲ تیم در لیگ‌های استان و کشور داشته و افتخارات متعددی در رشته‌های مختلف از جمله فوتسال و وزنه برداری کسب کرده که قهرمانی تیم فوتسال بانوان این باشگاه در سال گذشته، کسب عناوین نایب قهرمانی و سومی در لیگ برتر فوتسال آقایان، قهرمانی تیم‌های وزنه برداری بزرگسالان و جوانان در مسابقات قهرمانی کشور بیانگر این مدعاست. وی افزود: همچنین در مسابقات لیگ برتر وزنه برداری جوانان باشگاه‌های کشور که در شهریور امسال برگزار شد، تیم باشگاه ملی حفاری با اقتدار، قهرمان کشور شد.

توسعه ورزش همگانی از اولویت ماست

شاهرخی در ادامه گفت: کارکنان شرکت ملی حفاری به صورت اقماری و به صورت ۱۴ روز روی دکل‌ها فعالیت می‌کنند و ما باید زمینه‌ای را برای خانواده‌ها و فرزندان آنها فراهم کنیم تا با فراغ این رو با تدابیری که در نظر گرفته‌ایم و با مهیا کردن امکانات و خدمات ورزشی برای آنها در رشته‌های مختلف، حمایت‌های لازم را از آنها انجام می‌دهیم. وی همچنین بیان کرد:

سعید شاهرخی، سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری ایران شد

طی حکمی از سوی سپهر سپهری، مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران، سعید شاهرخی به عنوان سرپرست امور ورزش این شرکت منصوب شد. سعید شاهرخی که سابقه ۳۰ سال فعالیت در شرکت ملی حفاری ایران را دارد، از دوران ابتدایی در تیم‌های ورزشی این شرکت حضور داشته و پیش از این نیز به مدت چهار سال، رئیس ورزش قهرمانی شرکت ملی حفاری بوده است. وی که از والیبالیست‌های سابق خوزستان محسوب می‌شود، سابقه دعوت به تیم ملی والیبالیست بزرگسالان را نیز در کارنامه ورزشی خود دارد. شاهرخی علاوه بر فعالیت داوری در رشته والیبالیست، مدرک مربیگری درجه ۲ این رشته را نیز دارد و هم‌اکنون رئیس هیئت والیبالیست استان خوزستان است.

02

بانوان ملی حفاری، صدر نشین جدید لیگ برتر

پیروزی ۲ بر یک به رختکن رفتند. در نیمه دوم، تیم ملی حفاری که از امتیاز میزبانی برخوردار بود، فوتسال بانوان قرار گرفت، تیم گلزنی کردند. تیم ملی حفاری با این پیروزی ۱۸ امتیازی شد و به تنهایی در صدر جدول لیگ برتر فوتسال بانوان قرار گرفت، تیم

تیم فوتسال بانوان ملی حفاری اهواز، برابر تیم سپیدرود تهران پیروز شد تا صدر جدول را از این تیم تهرانی پس بگیرد. تیم فوتسال بانوان ملی حفاری در هفته ششم رقابت‌های لیگ برتر فوتسال باشگاه‌های ایران در سالن شهرک نفت اهواز، پذیرای تیم سپیدرود تهران بود که با نتیجه چهار بر ۲ به برتری رسید.

تیم ملی حفاری، نایب قهرمان فصل گذشته ایران در این دیدار بار دیگر اقتدار خود را به حریفان نشان داد و برای کسب عنوان قهرمانی خط و نشان کشید.

این دیدار با توجه به اینکه بین ۲ تیم صدر نشین جدول برگزار می‌شد، از حساسیت بالایی برخوردار بود و هر ۲ تیم در صورت پیروزی در این دیدار، صدر جدول را به تنهایی تصاحب می‌کرد. در نیمه نخست بازی، بازیکنان ملی حفاری توپ و میدان را در اختیار داشتند و با

دیگر به نوعی کار تیم سپیدرود را یکسره کرد. در این دیدار زارعی، خسروی، عنایچه و پایی برای ملی حفاری رده بندی قرار گرفت.

روز در یانوردی بهانه ای شد تا «مشعل» پای صحبت دو نفر از مردان نفت بنشیند

مرد دریا

هم مهارت و هم اخلاق می خواهد

مشعل - معصومه اصغری- در میان شغل هایی که با دریا سروکار دارند و جذابیت ها و مخاطرات روی آب و زیر آب را با هم از سر می گذرانند، برخی بیشتر حساسیت و سختی دارند. شغل هایی که در عین شرایط سخت اجرایی و عملیاتی، جان فرد را هم در کوتاه مدت و بلند مدت به خطر می اندازند. در روز شمارهای جهانی، ۴ تیرماه (۲۵ ژوئن) را به عنوان روز «در یانورد» و هفته آخر سپتامبر (اوایل مهر) را به عنوان روز «در یانوردی» نامگذاری کرده اند تا در این محدوده زمانی، به اهمیت این شغل و شرایط همه عرصه های شغلی در دریا پرداخته شود. بسیاری از مرزبندی ها و استانداردهای روی زمین، در روی آب و زیر آب معنا ندارد و یا تغییر می کند و شرکت های صنعتی و نفتی که پیشتر بین ارتباط را با این شغل ها دارند، باید الزام های این شغل را برای فعالان این عرصه فراهم کنند. به بهانه روز «در یانوردی»، گفت وگویی کوتاه با دو نفر از قدیمی های کار روی آب و زیر آب شرکت نفت فلات قاره داشتیم؛ افرادی که حالا به عنوان مسئول در این عرصه، دغدغه هایی مهم دارند.

مر دانی برای روزهای سخت

عبدالعلی وفایی نژاد از همان آن روزها که فضایی برای آموزش تکنسین های زیر آب فراهم نبود و همچنین در روزهای سخت جنگ و در مسئولیتی که امروز مدیری قدیمی برای آن است، کار کرده. او مسئول پهلودهی و بارگیری کشتی ها و نفتکش ها در عملیاتی سخت و نفس گیر در ترمینال های نفتی بوده؛ در زمانی که هنوز بنادر و جزیره خارک، اسکله بارگیری نفت نداشتند. جنگ نفتکش ها و سوختن سکوی سلمان را دیده و از مسئولیت پایلوت تا امروز که معاون عملیات دریایی است، قدم به قدم پیش آمده است. بعضی شغل ها، ماهیتی خاص و متفاوت دارند و همین متفاوت بودن، آدم ها را به سمت خودش می کشاند. حالا اگر خودتان هم متفاوت نباشید، در این شغل با شرایطی متفاوت رو به رو خواهید بود. همین که در طول روز، ماه و سال بر خلاف همه مردم روی کره زمین، روی آب باشید و به سختی اکسیژن را تنفس کنید یا به جای روی زمین، زیر آب باشید، یعنی شما دنیایی متفاوت دارید و این تفاوت، شما را به الزام هایی مثبت و منفی سوق می دهد. وفایی نژاد در میانه این زندگی روی آب، بیشتر در سیری و لاوان مسئولیت داشته تا اینکه به سوراخ فرخوانده می شود تا همراه دیگر مردان دریا، کشتی ها و نفتکش ها را روی آب پهلو دهد و به آغوش سوراخ برساند. او حالا مسئولیت بیش از ۸۰ شناور و کشتی را دارد که در محدوده عملیاتی نفت فلات قاره در حال فعالیت هستند و در حال حاضر، واحد او، مسئولیت عملیات دریایی در Spm لاوان و بهرگان، fsu خلیج فارس و fpro پارس جنوبی را به عهده دارد، در حالی که با ۴۰ نفر پایلوت، این عملیات سخت دریایی را انجام می دهند.

جانسین جوان می خواهیم

همه این ۴۰ پایلوت، هم دره ای ها و همه سن وسال های وفایی نژاد هستند و همانند خود او تا چند سال دیگر بازنشسته می شوند و از همین حالا، نگران نیروهایی هستند که هنوز برای جانسینی آنها تربیت نشده اند و برای جذب نیرو و مشکل دارند. او می گوید: «پیمانکاران دنیال تمام کرد کارشان هستند و حتی به ایمنی نیروهای خودشان هم اهمیتی نمی دهند، به همین دلیل نمی توان روی دلسوزی پیمانکار بانیروهای آنها برای جایگزینی در چنین عملیات مهمی حساب کرد»، اهل جنوب نیست و اصالتا دامغانی است؛ اما سال هاست که به عشق دریای جنوب، گاه و بی گاه همه چیز را رها می کند تا دوباره در حال و هوای کار قبلی خود باشد. می گوید: «آنهایی که با دریا سروکار دارند، بخصوص در شغل ما، باید عاشق دریا باشند و همانند دریا، خوبی، آرامش و مبارزه را همراه با خود داشته باشند. با دریا نباید جنگیده بلکه باید با هر موج و پیچ و تابش همراه شد.» وفایی نژاد ادامه می دهد: «یک پایلوت باید دانش، علم روز و تجربه را در کنار اخلاق، خوش برخوردی و سلامت داشته باشد» و در توضیح اهمیت اخلاق برای دریانوردانی که مسئولیت پایلوت را دارند، می گوید: «پهلودهی یا جدا کردن، عملیاتی تیمی است و وقتی تانکر را می بندیم، احساس کسی را داریم که در مسابقه فوتبال گل زده و برنده شده است. همه در عملیات غیر از مراحل آداری و هماهنگی ها، چشمشان به نگاه پایلوت است و اگر پایلوت در این میان بد اخلاق و بد رفتار باشد، احتمال اشتباه و ناراضیاتی بیشتر می شود و در نهایت خود او زیر سوال می رود.»

پایلوت باید خوش اخلاق باشد

وفایی نژاد ادامه می دهد: «پایلوت در خط مقدم، ارتباط شرکت با شرکت های دیگر و خارجی ها قرار دارد و در

این سال ها که تبلیغات منفی، علیه ایران زیاد شده، خیلی ها نگاه منفی دارند و من بارها با این سوال نیروهای خارجی روی تانکر مواجه شده ام که می گویند شما تروریست هستید و در جریان عملیات برای ما مراقب می گناشتند؛ اما ما به مرور زمان و با برخورد مثبت و حرف هایی که به آنها می زدیم، تبلیغات منفی را کم می کردیم.» او در عین حال می گوید: «فرد پایلوت و همه نیروهایی که در عملیات دریایی هستند، باید توانمندی و آمادگی جسمی بالایی داشته باشند؛ چرا که در هر عملیات، چند بار باید از حداقل ۸۵ پله کشتی بالا و پایین بروند و در عین حال اطلاعات و توانمندی بالایی در ارزیابی موقعیت و شرایط داشته باشند؛ چون باید دست کم ۱۵ سند را با ناخدارد و بددل کنند و در عین حال، مراحل پهلودهی و جدا سازی را همزمان و درست انجام دهند؛ چرا که هر بار عملیات با دفعه های قبل متفاوت است و هر خطای کوچک، خطرات بسیاری را به همراه خواهد داشت.» وفایی نژاد ادامه می دهد: «در همه این سال ها نیروها و کشتی های فلات قاره، در محدوده های عملیاتی، یکی از نجات دهندگان مردم بوده اند.» او اضافه می کند: «در واقع مسئولیت با سازمان بنادر و کشتیرانی است؛ اما در عمل این کشتی ها و یدک کش های ما هستند که در خلیج فارس حضور دائمی دارند و در مواقع مختلف مثل آتش سوزی، بیماری و کمبود مواد غذایی و سوخت، به کشتی ها و لنج ها کمک رسانی می کنند.»

چور دیگری مارا ببیند

امیر عباس نوید، رئیس تعمیرات زیر آب لاوان را در مجموعه نفت، خیلی ها می شناسند. او در همان ابتدای تفاوت های مهم عملیات زیر آبی در میان عملیات دریایی تاکید می کند و می گوید: «ما تنها واحد منحصر به فرد مجموعه فلات قاره هستیم که ملاموریت تعمیر و نگهداری تملمی سازه های دریایی را به عهده داریم؛ واحدی که با توجه به ضرورت، از زمان جنگ تحمیلی فعال شده است، درست در دو سال پایانی جنگ تحمیلی که نیروی بعث عراق بیشتر روی بمباران تاسیسات نفتی دریایی تمرکز کرده بود، سکویا سروش، نوروز، رسالت و رشادت مورد حمله قرار گرفتند و دچار نشتی شدید شدند.»

او می گوید: عملیات نفتی روی آب، سختی های خودش را دارد؛ اما سختی کار تکنسین زیر آب با غواصی که با بیش از ۴۵ کیلو لوزم و تجهیزات به عمق آب می رود، از جنس دیگری است که هر کسی نمی تواند آن را درک کند و حتی بسیاری از مدیران نفتی هنوز نتوانسته اند درباره سختی این کار، درک مشترک داشته باشند.» نوید می گوید: «غواص باید روحیه و جسمی متفاوت و منحصر به فرد داشته باشد، آن هم در حالی که می داند این شغل آسیب های مستقیم و غیر مستقیم زیادی برای او به همراه می آورد.»

هوا ی دوز یستان نفت را داشته باشید

شغلی که درباره آن صحبت می کنیم، متفاوت از شغل های روی خشکی است و همین شرایط زیر آب بودن، مهارت، تخصص و ریسک بیشتری را می طلبد و در نهایت آن فرد را به فردی متفاوت در زندگی و کار خود تبدیل می کند. به عنوان مثال غواصی که در عمق دریا، جوشکاری با هر کار هیدرولیکی دیگری را انجام می دهد، تحت فشار، آتمسفریک آب است و مقداری از گاز که استنشاق می کند، در بافت بدنش باقی می ماند که باید قبل از بیرون آمدن از عمق، از بدنش خارج شود، در غیر این صورت جانش به خطر می افتد. به همین دلیل هر مشکلی که در زیر آب برای نیروی ما به وجود بیاید، باید طبق قانون خودمان در همان زیر آب حل شود. بنابراین افرادی معمولی که توان تحمل کوچکترین فشارها را ندارند، نمی توانند وارد چنین شغلی باین درجه از سختی شوند. به عبارت دیگر، شغل ما با غواصی فرق دارد و باید از عبارت تکنسین زیر آب برای آن استفاده کرد. تکنسین

زیر آب، همه شرایط و مهارت های تکنسین های روی آب را دارد، در عین حال که باید با آرامش و اعتماد به نفس و با مهارتی که دارد، در دنیای زیر آب وارد شود و اگر این اعتماد به نفس در کنار مهارت وجود نداشته باشد، حتما دچار مشکل می شود. نوید می گوید: «من و همکاران زیر آبی به «دوز یستان» معروف هستیم؛ دو زیستانی که تا چند سال دیگر بازنشسته می شوند؛ اما دلشان برای این آب و این شرایط سخت از همین حالا تنگ می شود، چون این شغل با همه سختی هایش نوعی اعتیاد دارد که نمی گذارد خیلی از آب دور بمانید و دوباره به نوعی شما را به درون خود می آورد.»

امیدمان به اچ اس ای مستقل است

محدوده فعالیت گروه عملیات زیر دریایی فلات قاره شامل انواع سکویا دریایی، کشتی ها و تاسیسات سرچاهی و تمام تاسیسات استخراج نفت روی آب، زیر آب و خطوط لوله آب، گاز و نفت در زیر آب است؛ تاسیساتی که دائما در شرایط خوردگی و استهلاک و گاه خطرات محیطی قرار دارند و در غیر از این موارد، باید از آنها نگهداری کرد؛ اما مشکل اصلی که سال هاست غواصان صنعتی با آن مواجه هستند، عدم شناخت کافی از این شغل پر مخاطره حتی برای مسئولان و تصمیم گیران صنعت نفت است و شناخت افراد در سطوح مختلف به واسطه آشنایی اندک از ورزش یا شغل غواصی به طور عام است که در تلویزیون، فیلم ها و شبکه های اجتماعی دیده اند. به عبارتی این شغل، ظاهری نمایشی؛ اما ماهیتی سخت و پر مخاطره و کم حمایت دارد. همچنین این شغل مضرات و خطراتی هم دارد که با ضریب ایمنی بسیار بالا باز هم آسیب زاست و حمله جانوران دریایی یا اثرات استنشاق گاز روی بافت های بدن نمونه ای از آن است. ضمن اینکه میزان خطای انسانی در زیر آب بیشتر است و به دلیل همه این شرایط، مشاغلی که با دریا سروکار دارند، جزو مشاغل سخت محسوب می شوند و غواصی صنعتی با این ویژگی ها، جزو شغل های سخت و زیان آور است؛ اما در همه شرکت ها این نوع از بیمه (بیمه سخت و زیان آور) محاسبه نمی شود و گاه پیمانکاران نسبت به بیمه غواصان خود کم کاری می کنند و قوانینی هم برای نظارت و کنترل عملکرد پیمانکاران وجود ندارد. نوید می گوید: «غواصی صنعتی در شرایط فعلی با کمبود دو مسئله مهم یعنی نیروی انسانی ماهر جایگزین که آموزش های لازم را دیده باشد و نیز قوانین غواصی حرفه ای مواجه است.» او ادامه می دهد: «این شغل بسیار ناشناخته است و به همین دلیل در زمان بروز مشکل و هر حادثه، در مراجع قانونی، بررسی های کارشناسی نمی شود و حتی این بخش از عملیات زیر دریایی، اچ اس ای جداگانه ای ندارد و داخل اچ اس ای نفت قرار می گیرد، در حالی که کارشناسانی متخصص و مطلع ندارند و در نهایت خود ما باید گزارش موضوع های مختلف را ارائه دهیم و امید ما این است که اچ اس ای وزارت نفت در این مورد مهم وارد شود.

شغلی که درباره آن صحبت می کنیم، متفاوت از شغل های روی خشکی است و همین شرایط زیر آب بودن، مهارت، تخصص و ریسک بیشتری را می طلبد و در نهایت آن فرد را به فردی متفاوت در زندگی و کار خود تبدیل می کند. به عنوان مثال غواصی که در عمق دریا، جوشکاری یا هر کار هیدرولیکی دیگری را انجام می دهد، تحت فشار آتمسفریک آب است

بخش نهم

نکته های زندگی

پول توجیبی چه نقشی در تربیت فرزندان دارد؟

پول توجیبی یک جنبه تربیتی دیگر هم دارد. این که کودک یاد می گیرد روی پول هایش کنترل داشته باشد. یکی از مهم ترین آموزش هایی که درباره پول توجیبی می تواند وجود داشته باشد، این است که فرزندان مان یاد بگیرند چگونه پول خود را مدیریت کنند؟ مسئله دیگری که در خانواده ها با آن روبه رو می شویم، این است که خانواده ها به فرزندان شان پول می دهند و دل شان می خواهد که بچه ها پول توجیبی را آن گونه که آنها می خواهند، خرج کنند. می دانیم که در اغلب خانواده ها، پدرها و مادرها در چگونگی خرج کردن پول مهارت بیشتری دارند. به عنوان مثال به فرزندان انتقاد می کنند که چرا با پولت فلان کالا را خریدی، در حالی که اگر من بودم یک جنس بهتر با قیمت کمتر و مناسب تر می خریدم؛ اما این گونه نظرات، خیلی قابل قبول نیست، حتی اگر حق باوالدین باشد. یعنی ما با دادن پول توجیبی به فرزندان در واقع به او فرصت می دهیم که در همان محدوده اشتباه کرده و در همان محدوده خودش را اصلاح کند. به عبارت دیگر ما برای مستقل شدن، به فرزندان مان فرصت می دهیم مثل همان موقعی که کودک راه رفتن را تمرین می کند و ممکن است خیلی اوقات زمین بخورد و بلند شود و ما برای این تمرین، محدوده خطر ناکی را در نظر نمی گیریم، بلکه در یک محدوده ای امن به او اجازه می دهیم که زمین بخورد و دوباره بلند شود، با دادن پول توجیبی هم به استقلال، تصمیم گیری و اعتماد به نفس او

کمک می کنیم و محدوده و حریمی را برای او قائل می شویم و به آن احترام می گذاریم؛ البته پدر و مادر باید درباره بعضی موضوعات، این محدوده را در نظر نگیرند و برای مثال به او بگویند که این پول نباید صرف سیگار کشیدن و کار خلاف شود؛ ولی غیر از این موارد و سایر مواردی که والدین پیش بینی می کنند. نوجوان می تواند پول خود را به هر مصرفی که دلش می خواهد، برساند و والدین می توانند به او بگویند که با این میزان پول، چه چیزهایی می تواند برای خودش بخرد. یا اینکه وقتی به فرزندان پول می دهیم و او پولش را زود خرج می کند و بی پول می شود، باید با او صحبت کنیم که گاه ممکن است حرف فرزندان درست باشد و والدین باید به آن احترام بگذارند. در واقع حل و فصل موضوع پول توجیبی، نه تنها باعث آموزش فرزندان می شود؛ بلکه فرصت خوبی برای والدین است که بیاموزند فرزندان، حق انتخاب و تصمیم گیری دارد. برای شروع پرداخت پول توجیبی چه کارهایی باید انجام داد؟
۱ تصمیم بگیرد چقدر از عهده پرداخت یک پایه معمول پول توجیبی برمی آید.
۲ با فرزندان تان بر سر موارد استفاده از پول توجیبی توافق کنید.
۳ چیزهایی را که توافق کرده اید فرزندان با پول خودش بخرد، آنها را خریداری نکنید.
۴ برای افزایش منظم پول توجیبی با هم به توافق برسید. انتخاب سالروز تولد فرزندان برای این منظور فکر خوبی است. در ابتدا، مقداری پول توجیبی تعیین کنید که کودک بتواند کمی تفریح کند و برای مثال با آن شکلات و عکس برگردان بخرد.

کفش جیر داشتن در دسر است

۳ مبارزه با لکه های چربی
 برای از بین بردن لکه های چربی یا لکه های سخت، از برس ناخن استفاده کنید. ابتدا کفش ها را با برس مخصوص کفش جیر، خوب و آکس بزیند. سپس از یک برس ناخن و آب گرم برای از بین بردن لکه ها و تمیز کردن کفش جیر استفاده کنید. لکه های چربی معمولاً با سستی از روی کفش های جیر پاک می شوند و اگر در پاک کردن سریع این لکه ها تعامل کنید، کفش خیلی زود زیبایی اولیه خود را از دست می دهد. برخی افراد استفاده از خود را از بین بردن لکه های تازه چربی پیشنهاد می کنند. مقداری نشاسته آرومی لکه بپاشید و بگذارید یک شب تا صبح روی کفش بماند. روز بعد کفش را برس بزیند و سپس روی لکه نوبت کنید.

۱ مرطوب کردن
 بارس، لایه رویی کفش را خیس کنید. آب، موجب بی رنگ شدن جیر می شود؛ اما اگر این کار را به درستی انجام بدهید، می توانید لکه های ایجاد شده روی کفش را راحت تر از بین ببرید. از یک اسفنج یا دستمال برای خشک کردن آب اضافی سطح کفش استفاده کنید. با دستمال یا اسفنج به آرامی روی سطح کفش ضربه بزنید. این کار را تا از بین رفتن کامل اثر قطرات آب روی کفش ادامه بدهید. از کاغذ خشک کن برای گرفتن آب اضافی کفش استفاده کنید. اگر شما برای تمیز کردن کفش جیر، آب زیادی استفاده کرده اید، کاغذ خشک کن را داخل کفش قرار دهید تا به جذب آب اضافی کفش کمک کند. مجاله کردن کاغذ و قرار دادن آن داخل کفش، به حفظ شکل ظاهری آن نیز کمک می کند. توصیه می شود از روزنامه استفاده نکنید؛ زیرا ممکن است جوهر نوشته های روزنامه به کفش شما نفوذ کند و ظاهر کفش خراب شود.

۴ لایه اسپری
 وقتی کفش را تمیز کرده اید و زمانی که تازه آن را خریدید، روی آن یک لایه اسپری محافظ کفش بزیند. این کار باعث می شود کفش تا دیرتر کثیف شود. به توصیه های تولید کننده کفش نیز توجه داشته بشئید.

۲ برس مخصوص
 یک برس مخصوص کفش جیر بگیرید و در هنگام تمیز کردن، از خشک بودن کفش مطمئن شوید. جیر یک لایه نرم دارد که شما می توانید با خرید یک برس مخصوص از فروشگاه، به راحتی آن را تمیز کنید. اگر کفش شما بر چسب خاصی دارد که در مورد نحوه تمیز کردن آن توضیحاتی داده است، بهتر است از همان دستور عمل هابری تمیز کردن کفش جیر استفاده کنید. کفش های جیر در برابر آب و رطوبت بسیار آسیب پذیر هستند، به همین دلیل توصیه می شود که قبل از تمیز کردن کفش جیر، حتماً از خشک بودن آن مطمئن شوید. زبرابندترین لکه ها هم وقتی کفش خشک باشد، بهتر تمیزی شوند. با استفاده از برس مناسب کفش جیر، به آرامی خاک یا کثیفی های روی کفش را پاک کنید. برس را به عقب و جلو نکشید و فقط در یک جهت، کفش را برس بزیند. با برس زدن کفش و پاک شدن لایه کثیف روی آن، کفش تان نو تر به نظر می رسد. برای از بین بردن لکه های روی کفش، محکم برس بزیند. وقتی کفش تان را واکس می زنید، پرزهای جیر در یک جهت فشرده می شود. برای اینکه پرزها از حالت فشرده گی خارج شوند، بهتر است بعد از واکس زدن با استفاده از برس مخصوص کفش جیر، کفش را به صورت رفت و برگشت برس بزیند. اگر پرزهای کفش خیلی کوبیده شده و با برس کشیدن اصلاح نمی شود، سعی کنید با نوک چاقو، پرزهای روی کفش را از حالت کوبیدگی خارج کنید.

۵ خشک شدن
 تا خشک شدن کامل کفش صبر کنید و اجازه دهید آب اضافی آن به طور کامل تبخیر شود. بعد از خشک شدن، به آرامی کفش را برس بکشید. این کار باعث می شود پرزهای کفش که به دلیل خیس شدن، شکل خود را از دست داده است، دوباره به حالت اولیه بر گردد.

۶ مداد پاک کن
 اگر خراشیدگی و لکه های روی کفش با برس کشیدن پاک نمی شود، می توانید از یک مداد پاک کن یا یک تکه سوهان لاستیک استفاده کنید. پاک کن مخصوص کفش های جیر هم می تواند در از بین بردن لکه ها و تمیز کردن کفش جیر کاربرد داشته باشد. با کمی فشار که کاملاً به لکه و کثیفی روی کفش بستگی دارد، می توانید لکه های روی کفش را از بین ببرید.

خانه داری

نگهداری طولانی مدت زیتون پرورده

آیا تا کنون زیتون پرورده را به صورت خانگی تهیه کرده اید؟ برای نگهداری از آن با مشکل مواجه شده اید؟ پس از تهیه زیتون پرورده، می توانید آن را فوراً سرو یا به مدت چند ساعت در یخچال نگهداری کنید تا مزه بهتری پیدا کند؛ اما مشکل از جایی شروع می شود که بخواهید از زیتون پرورده برای مدت طولانی تری نگهداری کنید. در ادامه با روش های نگهداری زیتون پرورده برای طولانی مدت آشنا می شوید. اگر در سفرهای خود از فروشگاه های شمال کشور، زیتون پرورده باز خریداری کرده اید، باید بدانید که این چاشنی از موادی تشکیل شده که در فضای آزاد و به دور از یخچال خیلی زود فاسد می شود. بنابراین نگهداری زیتون پرورده نیازمند دقت زیادی است. زیتون پرورده صنعتی، حاوی مقادیر زیادی مواد نگهدارنده است که از خراب شدن آن جلوگیری می کند؛ اما طعم و عطر زیتون پرورده خانگی را ندارد. پیشنهاد می کنیم این چاشنی لذیذ را در منزل با دستور تهیه زیتون پرورده شمالی و برای چند وعده تهیه کنید و با خوندن نکات زیر، دیگر نگران نگهداری طولانی مدت آن نباشید.

- قبل از خارج کردن هسته زیتون ها، آنها را خوب بشویید و اجازه دهید کاملاً خشک شود؛ از شستن زیتون بی هسته خودداری کنید؛ زیرا این کار، باعث کپک زدن زیتون پرورده می شود.
- برای نگهداری زیتون پرورده آن را در ظروف شیشه ای دردار و در یخچال نگهداری کنید.
- اگر مقدار زیتون پرورده زیاد است، آن را به قسمت های کوچک تقسیم کرده و در فریزر نگهداری کنید.
- یکی از راه های جلوگیری از کپک زدن زیتون پرورده، ریختن روغن زیتون روی زیتون پرورده است. روغن زیتون باید تمام سطح زیتون پرورده را بپوشاند، سپس آن را در یخچال نگهداری کنید.
- نگهداری زیتون پرورده در در دمایی کمتر از دمای محیط، باعث ماندگاری طولانی تر این محصول می شود.
- به طور کلی این چاشنی باید در محیط خنک نگهداری شود تا گرمای محیط باعث آسیب به طعم و کیفیت آن نشود.

پاستا

برای روزهای پر مشغله

پاستا از غذاهای سریع و خوشمزه است که در روزهای پر مشغله می توانید آن را برای وعده های ناهار و شام تهیه کنید.

پنه با سس پستو و تن ماهی
 یکی از راه های آماده کردن یک غذای سریع گوشتی، استفاده از تن ماهی است. پاستا هم که به خودی خود، غذایی است که سریع آماده می شود، آن هم از نوع ایتالیایی اش که مرحله کم کشیدن آن از مراحل پخت حذف شده است. بنابراین می توانید به راحتی آن را در لیست غذاهای فست فود قرار دهید. فقط مشکل این دسته از غذاهای سس های مختلف آنهاست که آماده کردن آن، بیشتر از پخت کل غذا زمان می برد؛ ولی نکته اینجاست که شما می توانید اغلب این سس ها را از قبل آماده و در یخچال نگهداری کنید. فقط کافی است تصمیم بگیرید که کدام پاستا را با چه سسی بخورید. اگر گوشت این پاستا تن ماهی آماده باشد، می توانید آن را با سس پستو بخورید؛ زیرا

آب سرد

امام حسین (ع):

من برای زنده نگه داشتن دین اسلام و
امر به معروف و نهی از منکر قیام کردم

